

311367 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 16-వ తేది శుక్రవారము } No 91
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ ఆక్షయనామసంవత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ షష్ఠి ౬. } సంచిక ౯౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పుల తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఫ్రెంచి వారి చే క ని పెట్ట బడిన గొప్ప

ఎలిక్టిర్ గాడినవ్

(3)

ప్రపంచమునందుండు టానిక్ లన్నిటిలో గొప్పది

లేక ప్రాణాధారమైనది. ప్రాణరహితమైన నేర్వార్యులవారిచే కనిపెట్టబడినది. రేతస్సు, గ్రంథు సంబంధమైన, సెల్సు మిక్కిలి ముఖ్యమైన, ఉదారమైన, ఆతిపుష్టికరమైన జంతువులయొక్క భాగములనుండి తీయబడినది. ఇది వరలో ఉపయోగించిన వాటికంటెను మిక్కిలి బలము కలది, ఆరోగ్యకరమైనది. లోనికి పుచ్చుకొనుటకు మిక్కిలి

ఈదిగువతెలుపబడిన వ్యాధులకు ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ మిక్కిలి అమోమమైనది

గండమాల, హృద్రోగములు, మెదడు నరముల సంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వాససంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వేతధాతువు సంబంధమైన వ్యాధులు, అమెనోరియా, బ్లెనోరియా, డిస్మెనోరియా, ఇంద్రియ సంబంధమైన వ్యాధులు, గర్భసంబంధమైన వమనములు, హేమరేజ (మూత్రనాళము, మెదడు, దంతములు, ఊపిరితిత్తులు మొదలగు భాగములకు సంబంధించినది) పాండురోగము, బలహీనము, అన్నివిధముల కఠినవ్యాధులు, క్లోరోసిస్, పిచ్చి, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, కనినతరువాత నుండు శ్రమ ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజంట్లు:—

క్రాఫోర్ట్ మార్కెట్టు

మదన్ సన్స్ అందుకో., కెమిస్టులు

మద్రాసు డిపో:—ఎ. ఎస్. ఆర్. మూర్తి అందు సన్స్, 22, లింగి శెట్టివీధి, మద్రాసు.

తగినది. తీపుగాను, మనోహరముగాను నుండును. జీర్ణకోశమునకు ఎలాటితొందర లేక సులభముగా జీర్ణమగును. ఆకలిని కలుగజేయునట్టియు, సాధారణమైనట్టియు టానిక్ లన్నిటికంటెను ఇది శ్రేష్ఠమైనది. నిజముగా ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ ఆరోగ్యము, చురుకుదనము, ప్రప్తి చేకరకలది. అమితముగా పనిచేయుట, బడలిక, ఆయాసము, మాంసమును తినివేయుపుండు, హృదయములేక పేదడుచెడుట, నరముల బలహీనత, పక్షవాదులు, దేహమంతటను లేక ముఖమునందు మాత్రము గలుగునది, నిద్రలేమి, తలనొప్పి, నాడీవ్యాధి, తుంటిలోని నొప్పి, తిమ్మరు వాయువు, ట్యూబర్ కులోసిస్, అతి మూత్రము, తిమ్మరు, గొడ్డురాలితనము, నపుంసకత్వము, స్పృహకముచే గలుగు వ్యాధులు, ఉబ్బనము, మేహరోగము, పుంసవేషనముయొక్క వాపు లేక ఇన్ ఫ్లూ ఎంజా లేక మలేరియా వచ్చినతరువాత తేరుకొనుట.

బుడ్డి 1-కి ధర రూ 8-0-0 మాత్రమే

బాంబాయి.

డాక్టర్ లాబర్ట్ (జర్నల్ డిలెకంట్) "నపుంసకత్వము, పం గ్యత్వము, క్లోరోసిస్, స్త్రీలకు గలుగు ఋతు సంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగు వ్యాధులకు అద్భుతమైన గుణమిచ్చు నున్నది. తుల్యవ్యాధికి రాజా వంటిది. టూబర్ కులోసిస్ ను నిర్మూలము చేయకపోయి నప్పటికిని వ్యాధి పోచ్చు కాకుండా ఆటంకపరచును. సరకు వ్యాధిచే గలుగునట్లగుట నన్నిటిని ఇది పూర్తి జేయును. నవ్వనడిన బాంబాయి పూర్తి చేయబడకుం దిదిమిక్కిలి ఖ్యాతిచెందినది. సరకు వ్యాధిచే తేనెపెట్టెనలె బోలుగా చేయబడినట్టి రక్తనాళముల నన్నిటిని ఇది పూర్తిచేయును"

లిపెంపు:—“ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ గురించియే ప్రతివారూ పత్రికలలోను ఎడతేగక వ్యాసములు ముద్రించబడుచున్నవి. అందులో తెలుపబడు వార్తలలో ఈ విషయమైకూడ సదాముద్రించబడుచున్నది. ప్రతిపట్టణమునందును, దేశమునందును దీనిని గుఱించియే మాట్లాడుచున్నారు. అద్భుతమైన ఫలప్రీతి, మంచి శక్తిని కలిగించు టానికులలో ఇది మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమైనది. తగ్గిడిపోస్:—“ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ దీనినే గొప్పజయము నుపొందుచున్నది. అట్లుజయము గాంచుట మిక్కిలి న్యాయముగా నున్నది. వ్యాధి కుదురదని పదిలివేయబడిన లెక్కలేని రోగులకు ఇది మంచి ఆరోగ్యమును, పుష్టిని గలుగజేయుచున్నది.

హిందూ మతోద్ధరణము

భారత సమాజమువారి నేప

నిత్య పూజ

(వి. ఎస్. శర్మగారు బి. ఏ. బి. టి.)

1

మన హిందూమతమున ప్రస్తుతకాలమున పూర్వార్చనాధారములు ప్రబలముగా నున్నందున అసహనము విస్తారముగా నున్నది. మానవసౌందర్యమును సంపూర్ణముగా మరచిపోవుచున్నాడు. చుట్టూరములకు పెద్ద యులను కట్టించి, వానిని స్వార్థపరత్వమునకు విరివిగా నుపయోగించుకొనుచున్నాము. మన పోకడలను సవరించి, సద్ధర్మమార్గమున మన మతచరిత్రమును సడపు మహానీయులు ఈ కాలమున అరుదు. అధనా ఆట్టి వారు ఉదయించినను, ప్రజాకోటి వారిపట్ల జూపు నిరాకరణకు పరిమితమే. లోకకల్యాణమునకు పూజ్యమైన హిందూ ధర్మము ఎంతకాలము ఇట్టి ఆధోగతిలో నుండవలయును? తల్లిని గట్టెక్కించు మానసియ తనదా? దీనిని పరిస్కరించువారము మనమే! మన మెప్పుడు సమాజధర్మములను పునరుద్ధరించెదము? ఎప్పుడు వానిని ఆధునికమానవసమస్యలకు ఆధారభూతములుగ జేసికొనగలమో, ఎప్పుడు మనము త్రికరణపుద్ధితో మన పవిత్రాదర్శములను, నిర్భయముగా కార్యరూపమునబెట్టి, స్వార్థత్యాగల మగుచుమో, అప్పుడే ఈ సమస్యలను మనము పరిష్కారమొనర్చగలము. భారతాంబ కీర్తిపల్లదులను చిరస్థాయిగా నిలుపగలము.

ఇది అతిపవిత్రమైన కార్యము. దీనిని నిర్వహించువారే నిజమైన కర్మయోగులు, భావిభారతోద్ధారకులు. ఇట్టి ప్రయత్నములను ఇంతవరకు బ్రహ్మసమాజమువారు, ఆర్యసమాజమువారు కావించుచున్నారు. ఇతర హిందూసంస్కారాసంస్థల నేతములు ఈ మహాకార్యమును గావించుచున్నవి. వీరి నిరంతర కృషిచే హిందూమతమున నూతనోదయమగుచున్నది. కాని వీరలు సంస్కరణోద్ద్యమమున, హిందూమత తత్వమును గ్రహింపజాలక, హిందూజాతిస్వభావమును తెలిసికొనజాలక, పాశ్చాత్య పద్ధతుల ననేకముల మతోద్ధారణమున ప్రవేశపెట్టెను, సంస్కరణచక్రమునకే యొక్కొక్కసారి అడ్డువచ్చుచున్నారు. ఎంతవరకు మనము భారతావనితత్వము గ్రహించజాలమో, అంతవరకు, ఈ మహాకార్యమును జయప్రథముగా నిర్వహింపజాలము.

దివ్యజ్ఞానసమాజమువారు, గత ఏబదిసంవత్సరములనుండి ఈ మహాద్యమమున కక్ష్యనుసారముగ నేపచేసి భారతమతము నుద్ధరించి మరల భారతవిజ్ఞానము ప్రపంచోద్ధరణమునకు చేయుతగ చేయుటకు కృషిచేయుచున్నాడు. వీరి ఆదర్శములు అతిపవిత్రములైనవి. ప్రపంచమున గల అన్ని మతములు దైవ నిర్మితము లనియు, అన్నియు ఆయాజాతుల స్వభావముల ననుసరించి కొనసాగింపబడి అందరిని లోకారాధ్యులుగ జేసి కృతార్థమగు బాండుటకు సృష్టింపబడినవనియు వీరి యాదర్శము. అందువలన ప్రతిమానవుడును, తాను జన్మించిన మతవిజ్ఞానమును గ్రహించి దాని ననుసరించి కర్మయోగియై లోక సేవచేసి కృతార్థుడు కావలయునని సమాజసభ్యులను ఈ సంఘము హెచ్చరించుచున్నది. వారిలో ఆత్మవిజ్ఞానమును వికసితజేసి వృద్ధి సాందించుటకు అన్నిరీతుల ప్రయత్నములు సలుపుచున్నది. ఇందుగల సభ్యులు ఈ సమాజోత్సాహమువలన తమతమ మతములలో భక్తిశ్రద్ధలను జూపుచు అన్యమతములపట్ల సహనమును జూపుచు సద్ధర్మసామర్యపట్ల సోదరభావమును జూపుచు దైవ కార్యములను నిర్విఘ్నముగా నెరవేర్చుచున్నారు. గతదినంబరు నెలలో అడయారులో జరిగిన సమాజపు జ్యూబిలీ మహోత్సవమును గాంచి కృతార్థులయినవారికి ఈ సమాజమువారు తమ ధర్మముల నేయేరితని కొనసాగించుచున్నదియు విశదమే.

మన ప్రాచీనవిజ్ఞానమున అందు ముఖ్యముగా మంత్రభాగమున ఎక్కువ శక్తి గలదు. మన మంత్రశాస్త్రమును చదివిన పాశ్చాత్యపండితులు నైతము ఘంటాపథముగ దీని నొప్పుకొనియున్నారు. మంత్రశక్తిచేతనే మన ప్రాచీనులు తాము చేయు ధర్మకార్యము లన్నిటిలో దైవసహాయమును ప్రత్యక్షముగా బడయుచుండిరి. మనవార ఆచరించుకర్మకలాపముల కన్నింటికి దేవతలు విచ్చేయుచు వారి యుద్దయములను నిర్విఘ్నముగా నెరవేర్చుచుండువారని మననిత్యకర్మలను గ్రాహ్యము చేసికొనినవారికి తెలియగలదు. దేవతలు ఎక్కడనో కానరాని చోట్లలేరు. నేటికిని వారు మనయొద్దనే యున్నారు. మన కార్యములకు తోడుపడుచున్నారు. మన ఆత్మశక్తిని మనము మరచి నందున వారిని జూడజాలకున్నాము. మన ఆత్మశక్తి క్షిణి పునరుద్ధరించుకొనుటకు మన పూజావిధానము ఎంతయు తోడ్పడగలదు. దీని నాచరించిన వారందరూ ఫలితములను బడసియే యున్నారు.

*భారత సమాజ నిత్యపూజావిధాన ప్రతులు వలయువారు ఆడయారులో నున్న సమాజకార్యదర్శి వ్రాయవలయును.
1 పతి నెల రూ 0.25-0.50.

II

దివ్యజ్ఞానసమాజమువారి యాజమాన్యమున ఆడయారులో ఈ ప్రాచీనపద్ధతులను మరల హిందూ ప్రపంచమున వికసితజేసి తొల్లింటి కక్షిచే భవము నుద్ధరించి దానిచే లోకకష్టములను బాపుటకుగాను భారతసమాజ మొకటి కొద్దిసంవత్సరముల క్రిందట నెలకొల్పబడినది. ప్రాచీనధర్మతత్వములను హిందూ సముదాయమున కార్యరూపమున బెట్టి నేపచేయుటకు అన్నిరీతుల ఈ సమాజము ప్రయత్నములను సలుపుచున్నది. ఈ ధర్మాచరణకుగాను అడయారులో భారతసమాజము చేపాటుయము నొకదానిని నిర్మించియున్నాడు. గత దినంబరు 21 తేదిని దేవాలయమునకు అంకురార్పణ జరిగి అనుదిన ముదయము ఆరున్నర గంటలకు పూజజరుగుచున్నది. ఆ పూజావిధానమును హిందూ సాంఘికబుద్ధిదను తెలిసికొనటకు గాను సమాజమువారు పుస్తక రూపముగ ప్రచురించి యున్నారు.*

ఇచ్చటి దేవాలయమున జరుపబడు పూజాక్రమమునకును సామాన్యముగ హిందూగృహములందును దేవాలయములలోను జరుపబడుచుండు పూజాక్రమమునకును కొంత తారతమ్యము గలదు. అడట పూజను నొక్కరుమాత్రమే చేసెదరు. తానే పరిమృదుడు కావలయు ననియు తానే ఈ క్షేత్రరామగ్రహము సాంధ్యవలయు ననియు పూజను జరుపు వారి యొక్క గాని పూజను జరిపించి వారియొక్క గాని కోరికను మనము సహజముగా గాంచవచ్చును. దీనివలననే మనలో స్వార్థపరత్వము విస్తారముగా నున్నది. శౌలికనాంధ్య మితిమీరుచున్నది. మన ప్రాచీనులయొక్క ఆదర్శము ఇదికాదు. పూజ కరుణించిన వారందరూ తమ స్వరూపమును పరమాత్మస్వరూపముగా భావించుకొనుచు తమయందుండు మూలస్వములను లోపములను తెలిసికొని వానిని తొలగించుకొని ఈ క్షేత్రాత్మతో లీనమగుటకు ప్రయత్నించుచు భగవానుని యొక్కయు సమస్త దేవతలయొక్కయు నుపార్జయొక్కయు సహాయప్రాత్యాహములచే దైవశక్తిని సహస్ర లోకములకును సమస్తజీవకోటికిని న్యాపింపజేసి అన్నిచోట్లను నిరంతర సౌఖ్యములను పెంపొందింపజేయుటకు సంకల్పము చేసికొని దీనిని నిర్విఘ్నముగా నెఱవేర్చుటకు ప్రయత్నించుచుండురు. ఒక్కడు చేసినను ఇంతిశక్తి వానిపై వర్షింపగలదు. అతడు స్వార్థపరుడుగాక, పారమార్థికుడుగ నుండుచో నా లేజమును లోకమునకు సమర్పింపగలడు. ఈ ఆదర్శముతో ఒకడు చేయుపూజకన్నను పదిమంది ఒక్కటే భావముతో చేసినయెడల వారి ప్రయత్నములు విస్తారముగా కొనసాగగలవు. పనికిరాని గడ్డిపోచలను వేయించిని కలిపి పేసినతాడు ఎంత యుపయోగకారిగ నుండునో అందరికిని తెలిసిన విషయమే కదా! ఇట్టి శక్తియుక్తులను బడసియే మన ప్రాచీనులు హిందూ జ్యోతిని చిరస్థాయిగ నిలిపియున్నారు. నేడు ఆధునిక భారతము స్వార్థపరత్వమార్గమున నడచుచు ప్రాచీనైక్యములను నేల త్రొక్కుచున్నను మన ప్రాచీనుల తపోమహిమ నేటికి నిలిచి అన్ని నిరోధముల నెదుర్కొనుచు భారతాంబను చిరంజీవిగ జేయుచున్నది.

సముదాయపు సంకల్పము అతి విస్తారమైన దనియు ఎట్టి విఘ్నములు వాని కెదురువచ్చినను వాని నెదుర్కొని విజయవంతము కాగలదనియు మన ప్రాచీనశాస్త్రములు చాటుచున్నవి. నేటి పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞేత్తులు నైతము దీని నంగీకరించి యున్నారు. దీనినే వారలు సంకల్పరూపము (Thought Power) అందురు. సంకల్పరూపమున ఎట్టికార్యములనైనను జరుపవచ్చును. ఒక మహాకార్యమును వృద్ధిపొందింప వచ్చును. సర్వనాశము చేయవచ్చును. ఇది యోగదృష్టి గల మానవులు ఏయేవికాసములచే నుండునదియు గాంచగలరు. నేడు పాశ్చాత్యదేశములలో క్రొత్త క్రొత్త యంత్రములను నిర్మించుచు యంత్రదృష్టితో గాంచుచున్నారు. ప్రాచీనయోగి పుంగవులు వీరిని గాంచియున్నారు. నేటి కాలమున నైతము ఇట్టిశక్తిసంపన్నులు అనేకులు గలరు. వారిలో అనిబిసెంటు గారిని యోగి బెడెలిబుగారిని పేర్కొనవచ్చును. ఈ మహానీయుల నిత్యజీవితమును గాంచుటకు భాగ్యము గలవారికి వీరి తపశ్శక్తి దేయగలదు. వీరు అడయారు దేవాలయమున పూజాక్రమము జరుగునపుడు అప్పటి ఉండి పూజించువారల సంకల్పరూపములను గాంచి యున్నారు. ఇందులను గురించి యోగి బెడెలిబుగారు మే నెల థిమసాఫీస్తు పత్రికలో, చిత్రపటములతో తమ యభిప్రాయమును తెలిపియున్నారు.

నేడు చాలమట్టుకు పూజించువారియొక్కయు, పూజలు చేయుచువారియొక్కయు భక్తి తక్కువగుటనుబట్టియు, ఆలయములకు వచ్చువారి భావములు నిత్యములు యుండకపోవుటవలనను, “సంఘశక్తి”ని నిర్మించుకొనుటకు, మనకు మనోనిశ్చలత లేకపోవుటవలనను, పూజావిధానమును మనము సక్రమముగా జరుపుచుండుట లేదు. అందువలన మనలో సహజముగా నున్న ఆత్మశక్తిని చంపుకొనుచున్నాము. దీనివలననే, మన స్వాతంత్ర్యమును విడనాడుకొన్నాము. మన ధర్మాచారములను మన్నుపాలుచేసికొన్నాము. మనకు నచ్చినసిద్ధాంతములే శాస్త్రసిద్ధాంతములని భావించి, వానిని విడజాలక, వర్ణసంకరముచేయుచు

III

మనము ఏజిచేసినను, మనఃస్ఫూర్తిగ చేయవలయును. సంపూర్ణకౌసమన్వితమై యుండునట్లు మాడవలయును. అట్టిదే శాశ్వతముగ నుండును. సంఘమునకు లాభకారిగ నుండగలదు. మన భారతవైభవమును, భారతశక్తిని మనము పునరుద్ధరింపవలయునన్న, నీ ఆదర్శముతో సకల ప్రయత్నములను గావించవలయును. అప్పుడే మన సంకల్పములు నెఱవేరగలవు. అందు ముఖ్యముగా మన పూజావిధానమును సక్రమముగా నెఱవేర్చవలయును. ఒక అంతఃకృద్ధితో లాభము లేదు. బాహ్యకృద్ధి సంపూర్ణముగ నుండవలయును. శాస్త్రవిజ్ఞానమును చదివిన దీని తత్వము తెలుపడగలదు. బాహ్యకృద్ధిపైని అంతఃకృద్ధి సంపూర్ణముగా నాధారపడి యుండగలదు. ఇది లేనిచో, అతిపవిత్రమగు గంగోదకమును పాకిదొడ్డి ఊడ్చువాని పాత్రమున పోసిపట్టు నని యొక ఉహనీయుడు వచించిన వాక్యములు యధార్థములు. దీనిని మనము ముఖ్యముగా పూజ నాచరించు స్థలమున చూడవలయును. ఇందులను గురించి దివ్యజ్ఞాన దీపికలో శ్రీయుత చిట్టూరు రామయ్య పంతులుగారు వచించిన వాక్యముల నిందుదాహరించుచున్నాను:

“దేవాలయములందు ముఖ్యముగ ఇర్విషయము చాల గమనింపవలసియున్నది. ఏ ఆలయమున చూచినన, తరచుగ కంపుకొట్టుచుండు తొట్టితీర్థము, కుళ్ళుండును. శ్రద్ధతో శ్రమ వ్యయముల లెక్కించక, విశేష చిత్రశిల్ప నైపుణ్యములతో వాని నమర్చియుండ, ఈవిధవారల అజ్ఞానమువలన కొంతయు మూఢభావమువలన కొంతయు, శక్తిహీనతవలన కొంతయు, ఈ ఆలయములను సారహీనములుగ చేయుచున్నారు. దేవాలయములు పరిశుద్ధముగ నిర్మలముగ నుండుట, అందువలన గిండు ఉపకరణము లన్నియు, అఖండ దీపముండు దీపపు ప్రదీప లేక స్తంభము సహా నిర్మలములుగ “నిర్మాత్యము” దేవుని కారగింపుచేసి ప్రసాదరూపముగ ఫలములను పుష్కరిని తరువాత వాని తోలంతొబకలు నలుప్రక్కల వైచి యందరు త్రొక్కుచుండుట, వీనికి తోడు కొన్ని ఆలయములలో పశువులు తిరుగుచు అది చేయు కళ్ళలము, గోడలు స్తంభములు జిడుతో గప్పబడియుండుట, ఇవిన్నియు గమనింపదగిన విషయములు. ఆలయములను కట్టినవారు, కట్టించినవారు, వాని నెంతయో రమ్యముగ చేయవలెనని యెంతయో నుండుట చాల ముఖ్యము.”

శ్రీ పంతులుగారు నూచించిన వానికన్నను ఇంకను విపరీతకార్యములను మనము పూజాస్థలములలో గాంచుచున్నాము. దీనిని చూచి సహించుచున్నాము. దీనిని నిరసించుటకు భయభ్రాంతుల మగుచున్నాము. మరే మనుషేరి అందరిని అతిపవిత్రవంతులగా అతిశ్రద్ధముగ నుంచవలయునని మన శాస్త్రములు మనతెలివి తేటలు తెలియజరుచువానియొద్దగదేర్చుచున్నాము. నిజమగుభక్తిశ్రద్ధలు గలవారికి ఈస్థలములలో తావులేదు. ఇందువలననే మనము మన పద్ధతులను మంట గలిపి నారము. సాంఘికసమస్యల ననేకముల నెదుర్కొనుచు అనుదినము పలు కష్టముల బడుచున్నాము.

దేవాలయము, దేవునిమందిరము. దేవుడు సదా అందు నివసించుచు లోకకల్యాణమునకు తన సుధామయద్భుత్వములను బరచుచుండును. భక్తిశ్రద్ధలతో నచ్చటికి అందరూ వెళ్ళవచ్చును. ఆయన అందరిని సమభావముతో చూచుచుండును. అందరూ కలిసి లోకవిజయమునకు బద్ధకంకణులై పూజ చేయుదురు. భగవానుడేకాక సమస్తలోకములు సమస్తజీవులు వారి విధ్యుక్తధర్మములను నిర్విఘ్నముగా నెఱవేర్చుటకు తోడుపడుచుండురు. ఇది ఆర్యసాంప్రదాయము. క్రైస్తవ సాంప్రదాయము. శాస్త్ర సాంప్రదాయము అన్ని మతముల సాంప్రదాయమును. దీనిని నేటి హిందూ ఆలయములలో తప్ప సమస్త దేవాలయములలోను గాంచవచ్చును. మనము విజ్ఞానభరంధరులు. అయిన నేమి? మన మహాసంకల్పములు ఆకాశమున సంచరించుచుండును. కార్యసూరత్వము నున్న. అందువలననే మనమతముమీద ఒత్తులకేకాక మనకే అనాదరణ హెచ్చుచున్నది. లక్షలకొలది మనసోదరులు మన నిరాదరణకు భరింపజాలక అన్యమతముల పాలగుచున్నారు. దేవాలయములను విక్రయకాలలుగ చేయుచున్నాము. భక్తివైరాగ్యములు పోయినవి. దేవుని పూజించుటకు అర్చకులయొద్దనుండి టిక్కెట్లను కొనవలయును. దేవుడు గొప్పసామ్రాజ్య రాసుకొని ఆయనతో అనుదినము వేరములను చేయుచున్నాము. ఇట్టి బేరములను మాన్పి అర్చకుల విక్రయముల నడగద్రొక్కి భక్తపరమగు

విప్లవవిధానము తమయొద్దకు రావించుటకు అవతారములు

విప్లవవిధానము తమయొద్దకు రావించుటకు అవతారములు

మనము పట్టుదలతో ఈ మహాయుద్ధమును నిర్వహించుట

భక్తితో దేవుని పూజించుటకు వచ్చు ప్రతివారిని తమ

ఇట్టి పూజలయందు అభిలభ్యతమున వెలయుటకు

ఈ మహాయుద్ధమునకు భగవానుడు తోడ్పడుగాక!

ఓం కాంతిః కాంతిః కాంతిః

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యం గారి జ్ఞానధారయమును

నేను పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి జ్ఞానధార

పి. రామారాయణంగారు హైదరాబాద్, పూనపుల్లి రోడ్డు, కిల్ పాకు, మద్రాసు.

29-8-1925

నరసము దృఢమైనది నమ్మకమైనది

సిరిండ్రు, సోప్టింగు నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును.

చదువుడు మోచింపుడు కొనుడు కామినియానూనె

ఉత్తర ప్రదేశ్ లో కిది అమెరికా మైన వాసన ద్రవ్యము.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

వచ్చిరిక: కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును

అత్తరులన్నిటికి రాజావంటిది ఓటో దిల్ బహారు

పోల్ వంటి: ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

285, బహ్మమునీడు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

పర్షియన్ బ్లాక్ హేర్ డై

ఇది రోమములకు పూనినంతలో తెల్ల నివేట్టుకలను

The Aliya Pharmacy Rajahmundry.

హోస్టల్స్ రావిద్య

మీకు ఉర్దూ-హిందీ ఇంగ్లీషు-సంస్కృతము-పంచాంగ

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము

అప్పటమైన

చ్యవనప్రాస

2426

(నుప్రసిద్ధమైన ఆయుర్వేద ఔషధము) పరిశుద్ధతకు, లో పరహిత్యమునకు పూచీ యివ్వబడును.
ఈ దిగున తెలుపబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి గుణమిచ్చునట్లు పరీక్ష చే రూఢియైనది.

జగ్గు ఉబ్బనము విస్తారముగా పనిచేయుట
జంబు శ్వాసకృచ్ఛము ఎదుగకుండ జేయుట
రొమ్ము పడికేము చిక్కిపోవుట, దుర్బలత్వము కృశించేయు వ్యాధులు మొదలగునవి
కారిజమును మంచి స్థితిలో నుంచును. మలముగా జీర్ణమును. కాలప్రవర్తిని సరిగా నుంచును.
మిక్కిలి బలకరమైనది. మంచి రుచికలది ఎంతగర యిచ్చినను యింతకంటెను శ్రేష్ఠమైనది దొరకదు. ఎంత నయ
స్వసం దైనను ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగిన శ్రేష్ఠమైన టానికు. కాడ్ లివర్ నూనె కంటెను శ్రేష్ఠ
మైనది 20 తులము (40 దినములకు సరిపోవు) ఔషధము. మల ర్వు 2-8-0

KALPATARU AYURVEDIC WORKS,

Head Office:-94, G. EY STREET, CALCUTTA

Agents for the Madras Presy :-ANDHRA AYURVEDIC PHARMACY LTD.,

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, తర్పములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద పలుకకముల లోలాకులు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారుమెడచెయినులు, మొలత్రాదులు,
టంబర మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు.
పొప్రేటరు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబ్రదర్లు.

ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ

పొడ్డాఫీసు: బెజవాడ. 1149 (3) 1597 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ
మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నిత
ముగా సువాసన చేర్చబడినది. మితవ్యయము
గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి
నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్
మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొర
కును. 2039

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే
లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

హిందీ మొదటివాచకము	0 6 0	శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులో నిముడునది)	1 4 0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	...	2 4 0
హిందీ బాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్పు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	...	0 6 0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోసన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటముల్ని కలిగినది	...	...	1 8 0
శ్రీ గురుభాష్యము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	...	0 4 0
రాష్ట్రభాషా హిందీ ప్రథమపుస్తకము (రామానందశర్మ విరచితము)	మెల 0 3 0	...	...
గాలవముసినాటకము	0-12-0	రామదాసునాటకము	0 10 0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ మెల 1-0-0	...	సంగీత శమంతకమణి	... మెల 0 8 0
తత్వమచంద్రిక	... మెల 1-0-0	సటీకా ఆంధ్రశబ్దచింతామణి	0 12 0
వృషాధిప శతకము	0 2 6	ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము	0 2 0
నశ్వేశ్వర శతకము	0 3 0	నారాయణ శతకము	0 3 0
దేవకీనందన శతకము	0 3 0	కాళహస్తీశ్వర శతకము	0 4 0
శ్రీరామతారక శతకము	0 3 0	దాశరథి శతకము	0 4 0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము	0 8 0	శారదాబ-స్తోత్రభాషాని నాటకము	0 4 0

పొద్దు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టిపేథి మద్రాసు.

ప్రస్తుత సమస్య

శ్రీకృష్ణశాస్త్రి

హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యత

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల-బహుచాగారి నూచనలు

నేను హిందూదేశము ఆల్లకల్లోలముగా నుండుట, ఎచ్చ
టజూచిన లూటీలు మతకొట్టాటలు కొంపలు తగులబెట్టుట జ
రుగుచున్నవి. దీనికంతకు కారకులెవరు?

నిరంకుశాధికారవర్గమే ప్రబలశక్తువు

మనలను నిరాయుధులనుజేసి జనసామాన్యమును జ్ఞాన
హీనులుగానుంచి సాంఘిక పద్ధతులమీద కళాకాలము విశ్వ
విద్యాలయములను స్థాపించి ఉద్యోగములను ప్రభుత్వపు గ్రా.
టులనియ్యటలో విభేదములను గనబరచుచు సాంఘికవైమన్య
ములను బెంచునట్టి మృగిణిపలు సంస్కరణములను మింటోమాకే
సంస్కరణములను మొదలగువాని నొసంగుచుండుటచేత బ్రిటిష్
నిరంకుశాధికారవర్గమువారే మనకు ప్రబలశక్తువులు. రెండవో
ట 1 9 2 4 లో కో హా టు లో ను 1 9 2 6
లో రావల్పిండిలో ను నటన గూడ మానివేసి కొంపలుతగులబడు
చుండగా పూర్తిగా ఉపేక్షాభావము వహించియుండిరి. రావ
ల్పిండి వంటి పట్టణములో బహారంతయు తగులబడి పోవుచుండి
24 గంటలవరకు మంటలన ర్వుటకు అగ్నియంత్రమే దొరక
క పోయెనా?

విశ్వాసరాహిత్యము

కేవలము బ్రిటిషునిరంకుశాధికారులనే నిందించుటకు వీలులే
దు. మనవారుకూడ దానికి కొంతవరకు బాధ్యులు. ఎట్లంటే, ని,
గాంధీజీయును మరికొందరు ముఖ్యనాయకులు ను నిర్బంధ
మున నున్నప్పుడు కాంగ్రెసుభిలాషకు ప్రచారకలకు చిన్న చిన్న
కలహములు బయలుదేరినవి. అప్పుడు జోహుకుమువారాలు బయ
లుదేరి తెల్లవారికి బాగుగా తోడ్పడిరి. 1928 లో మజహుపుర సహారాకా పూరు ఆగ్రా
అత్యుగలలో అల్లరులు బయలుదేరినవి. అంతకు
ముందే అల్లరులు పుట్టవచ్చుననియు జాగ్రత్తగా నుండవలసినదని
యు మందలించుచు నాయకులకు వ్రాసితిని. కాని వారేమియు
చేయక యూరకుండుటచే అప్పుడు అల్లరులు బయలుదేరి హిం
దూస్థానమంతయు నివ్వడు పట్టుముట్టినవి.

ప్రత్యేకకులాభిమానము

జరిగిన ఆల్లరు లింతటితో చాలవనికావోలును కులాభి
మానులు బయలుదేరి మస్లింలను అనియు హిందూ సభ్యుని
యు లేవ దీసిరి. పూర్వము కాంగ్రెసు భిలాషకు సభ్యులయి
యున్నవారిప్పుడు సంఘటన టాంజీం యుద్ధములలో స
భ్యులయిరి. జాతీయతకు కులాభిమా
నమే ఎముకయని చెప్పబడుచున్నది. జాతీయవాదియగు డాక్ట
రు కిమలుగారు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అవసరమైన దోషమని
చెప్పటయు మహావక్త పండిత మాలవ్యాగారు శాసనసభలకు
తమ అభ్యర్థనలు నిలుపుటకై హిందూసభకు సహాయముజేయు
టయు నాకు చాల విచారకరముగ నున్నది.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876
Imperial Telegraph College, DELHI.

ఇండియన్ మెడికల్ అసోషియేషన్
వారు

చారి నిబంధన కనుగుణముగ దేశీయ వైద్యులను రిజిస్టరు
చేయుదురు. సభ్యత్వరసుము రూ 1-0-0. యావజ్జీవ సభ్యత్వ
మునకు రూ 10-0-0. వివరములకు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి
బి. ఎ. ఎం., బి. సి. ఎం. గారు, జెనరల్ సెక్రటరీ, మాంటు
రోడ్డు, మద్రాసునకు వ్రాయవలెను.

కౌను థియేటరు 2253

14-7-26 బుధవారమునుండి 16-7-26 శుక్రవారము వరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం 15; రా॥ 9 గం 30 ని
మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి టె డ్ వా రు
“వాగన్ ట్రాక్సు ను” ప్రదర్శింతురు
విలియం. ఎస్. హార్టు ప్రధానకథానాయకుడు
ఉదేకమును పుట్టించునట్టియు ప్రేమాస్పనమైట్టికథ.
5 టిక్టులది. ఇతర అనేక ఫిల్ములకూడ చూపబడును.
తేగిగోళ్ళు చూడి “టూర్నిమెంట్”

రైల్వేసామానులు

టారిఫుబోర్డువారియెదుట స్టోర్సు కంట్రోలరు సాక్ష్యము

కలకత్తా, జూలయి 15:—టారిఫు బోర్డువారియెదుట స్టోర్సు చీఫ్ కంట్రోలరు జె. యస్. పిట్టే...

సిన్హాపర్వత సంస్థాన నాయక సమావేశము

కొన్ని ముఖ్యముగు తీర్మానములు

సిన్హా, జూలయి 15:—సిన్హా పర్వత సంస్థాన నాయక సమావేశము అసెంబ్లీ చేంబర్సు కమిటీగదిలో నూ ప రిం...

కాచారములబట్టి సంఘస్థానము గలగజేసికొనినటులు దెలియుచు న్నది. మిగిలిన సంస్థానములుగూడ యీ విషయమై ఆలోచించుటకు వ్యవధానము యాయబడెను.

వజ్రాయుధ పత్రిక

కొన్ని కారణములచేత వజ్రాయుధ పత్రిక మొదలు నిలిచినది. మరల 1 నెలలో ప్రారంభింతుము. 1925 సం॥ రమ్మనకు 10 మందికూ...

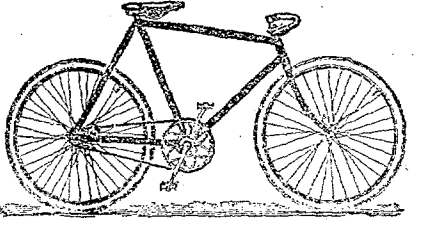
తీగేమేకుల పరిశ్రమకు రక్షణ

టారిఫుబోర్డు నివేదికము

సిన్హా, జూలయి 15:—తీగేమేకుల పరిశ్రమకు రక్షణ నిమిత్తము గ్రాంట్ చేయుటను గూర్చి టారిఫు బోర్డువారి నివేదిక మిచ్చుకు ప్రకటించబడినది.

క్రాంతిపథి!

హార్క్యూల్స్ పాపులర్ నైకిల్స్ ఎటువైపు, ఆకుపచ్చ, మొదలగు అన్ని రంగులలో చిత్రవిచిత్రముగా పూర్తి చేయబడినది. మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైనది.

డన్లప్ కేంబ్రిడ్జ్ టైరులు, 3 కాంబి కాజల్, పరికరములు, పరికరముల సంచి, శంఖు మొదలగు వాటితో సహా ధర రూ 90—0—0. పూర్తివివరములకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన పోల్ ఏజెంట్లకు ప్రార్థన.

వెనుగొండ డి॥ ము॥ కోర్టులో

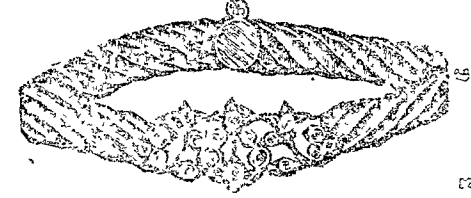
అ. సం॥ 428/22 I. A. 1566/1925

వాది అందు అర్జి దారుడు:—వెనుగొండ వెంకట రమణప్ప. ప్రతివాది అందు కో॥ అ॥ :— శర్మవరం గిరి రాజా చిన్నప్పభార్య నారాయణ్.

ఇ స న ఓ వే లి (Esanofele)

మలేరియా మొదలగు జ్వరములకు ప్రభుచమునందు మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన ఔషధము. మలేరియాను కుదుర్చుటకు కావలసినశక్తి ఇందులో గలదు.

Messrs. Gorio Ltd., Post Box No. 159, Bombay.

వివాహము మొదలగు శుభకార్యనమయములందు, మమ్ములను మరుపకుడు.

ఆభరణము గలగజేసికొనినటులు దెలియుచు న్నది. మిగిలిన సంస్థానములుగూడ యీ విషయమై ఆలోచించుటకు వ్యవధానము యాయబడెను.

కాంగ్రెసు విధానము-కార్యక్రమము

శ్రీనివాస అయ్యంగారు స్పష్టికరించుట

నాయకుల ముద్రాపము

గోకలే హాల్ లో బహిరంగసభ

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, టి. ప్రకాశ్ మ గార్లు మొదలగు కాంగ్రెసు నాయకులు నిన్న సాయంత్రము గోకలే భవనమున జరిగిన గొప్ప బహిరంగసభయందు పాల్గొనిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును, కాంగ్రెసు విధానమును స్పష్టికరించిరి.

నిర్జల కాలమునకు పూర్వమే సభాభవనమునందు ప్రేక్షకులతో క్రీకెట్ గేమ్ యుండెను. కాననసభ్యులును, ఇతర కాంగ్రెసు ప్రముఖులును చాలమంది సభ నలంకరించిరి. శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, టి. ప్రకాశ్ మ గార్లు, డా. ఐ. వి. రంగసామి అయ్యంగారు ఎం. ఎల్. సి. గౌ. డా. యు. రామాచార్యులు. డి. ఎ. సాల్వానా, ఎం. ఎల్. సి., ఎస్. సత్యమూర్తి ఎం. ఎల్. సి. నాగన్న పాల్గొనిరి. ఎల్. సి. సి. ఆంజనేయయ్య, ఎం. ఎల్. సి., సి. వెంకటరంగం నాయుడు ఎం. ఎల్. సి. కె. కోటిరెడ్డి ఎం. ఎల్. సి. గ. రంగయ్య నాయుడు, వశీ మహమ్మదు, ఎం. రంగసామి మొదలయ్యారు. ఎం. యల్. సి. యల్. తులసిరాం యం. యల్. సి. గార్లు మొదలగు ప్రముఖులు చాలమంది సభా వేదిక నలంకరించిరి.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు

“గాలి దుమారములచే రాజకీయ రంగమునందు నిరీక్షల సంకులముయ్యెను. అందుచే కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మేమియో, కాంగ్రెసు విధాన మేమియో చాలమంది ప్రజలు స్పష్టముగ జూడజాలకున్నారు. కాంగ్రెసు స్థితియేమియో చాలమందికి మరుగుబడి పోయినది. కాంగ్రెసును గురించి బాగుగ చెలియవలసియున్నవారిలో కొందరుగూడ నీసతీతి స్పష్టముగ చెలియజాలకున్నారు. అందుచే కాంగ్రెసు మహాసభ విధానమును గురించియు కార్యక్రమమును గురించియు మరొక సారి స్పష్టముగ చెలువవలసిన ఆవశ్యకత సంభవించినది.” అని శ్రీనివాస అయ్యంగారు నుడివెరి. “ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. ఇట్టి మహాసంరంభ సమయమున అనేక ఆందోళనములు చేబడును. అనేక వివాదములు సాగును. అది మానవ స్వభావము. దేశ చరిత్రల గాంచినయెడల నిట్టికలకలులు తప్పని సరియని తెల్లముగాలదు. ఇట్టిస్థితియందు, నిజముగబలహీనులైనవారు, తానధిక బలంపన్నులమరి భావింతురు. జాతీయస్వాతంత్ర్యక్షేత్ర దేశమంపన్నిప్రాంతముల వ్యాపించి, వారిశక్తిని పటాపంచ లొనర్చుచున్నదని వారు గుర్తెఱుంగజాలకున్నారు. అంతయుగాదు. ఇట్టి సమయములందు బుకాయంపులనలన ప్రజలభ్రమపెట్టుటకు గూడ ప్రయత్నములు జరుగును. ఇతరదేశములందుకంటె, భారత రాజకీయరంగమున ఈబుకాయంపు లధికముగ ప్రయోగింపబడుచున్నవి. ఈవిషయము, రాజకీయ చారిత్రక జ్ఞానముగల బహుదరికిని చెలియును. అందుచే, ప్రతిపక్షముల చెప్పు దురభిప్రాయములన్నిటిని విడనాడి, కాంగ్రెసు విధాన మెద్దియో తెలిసికొంటు ప్రజలధర్మము. దేశభక్తియనునది వట్టిబూటకమని, 40 ఏ. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు మొన్న కాననసభయందు నుడివెను. అత్రినర్తపక్షమునందు ముఖ్యనాయకులలో నొకరని చెప్పును సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు, దేశభక్తి అనునది వట్టిబూటకమని చెప్పటం తోచనీయదు.

పానుగల్లు రాజానంగము

మరొకవిషయముగూడ మీరు గమనింపవలెను. పానుగల్లు రాజాగారు, సిస్టానుండి తిరిగినది, భారత ప్రభుత్వమువారు బహుబారము వాక్కించినది చెప్పెను. ఈవాక్యమును నయెడల ఇర్వినుప్రభు వేమి చెప్పినో నాకు చెలియదు. అంతయు ప్రభుత్వపుంత్రియగు “మాదపు” గారికిని మదనునకు వచ్చి, ప్రాప్యతేతకోర్కయమును వ్యాపింపజేయుటకు బయలుగవ్వరు తన కనుమతి నొసగి, ఆకీర్వదించెనని చెప్పెను. బొంబయినగర్ల గారు రామరవాచావాక్యమును విని, ప్రభుగారు ఫలించి ఆప్యేటగుటకు మూలకొలు సెలవుని గాని వారియున్నమును కనుమతిని గాని, ఆకీర్వదించెనని చెప్పెను.

మటగాని తాను జేయలేదని ప్రకటించెను. (నవ్వు) పానుగల్లు రాజాగారికి ఇర్వినుప్రభు వొసగిన ఆకీర్వాచముగూడనట్టిదే యగును. భారత ప్రభుత్వ లామెంబరు ఎస్. ఆర్. డా. గారు, పానుగల్లు రాజాగారి వొసగిన ప్రాత్యహవాక్యములు, భారత ప్రభుత్వమువారి ఆకీర్వాచములగు నేమో నాకు చెలియదు. (నవ్వు) కాని ఈ రాయబారులవలన, మామమునదికిగాని బంగారాభాతమునకు గాని నివృంతుకొని, ప్రపంచమును తారుమారు జేయవు. (నవ్వు)

సభి లనిమేధము

కాంగ్రెసువారు, భారతమాతను దాస్యశృంఖలములనుండి విడిపించుటకు బద్ధకంకణులై యున్నారు. వారపునరమగునెడల, మరొకమునకు గూడ సిద్ధపడియున్నారు. అందుచే కాంగ్రెసువారు సభిల జరుపకుండ, ప్రభుత్వ పోలీసుకాళువారు నిషేధించుచున్నారు. ఇట్టి యుత్తరువులకు అవసరముగ పరిస్థితులు సంభవింపలేదని లామెంబరు గవనించినట్లు, అతని యుపన్యాసములవలన చెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమయుత్తరువును గురించి పునరాలోచించుకొనిన సరే లేనియెడల చెన్నపురి పోరులు, తమప్రాధమిక పౌరస్వము లీవిషయగ నన్యాయముగ భంగపరుపబడుచుండగ జూదు మారకొనజాలరు. తమహక్కుల నిలుపుకొనుటకు అవలంబింపవలసిన విధానమునుగురించి, తీవ్రముగ నాలోచించుకొనవలసియుండును.

విధులందును, విధియాలందును కాంగ్రెసువారియందు వత్సరములుగా సభల నొనరించి ప్రజలను దృఢమగు జాతీయ వాదుల నొనర్చుచున్నారు. ఇట్టి సభలవలన తమ కిబ్బందిగలుగుచున్నదని ఇంతవరకు ప్రజలెవ్వరును ఆక్షేపింపలేదు. ప్రభుత్వమువారికిని, వారిపక్షము వారికిని, ఇట్టి పరిస్థితులు రుచింపలేదు. ఇక సభలందలల గావించునచెదరు? మంత్రివర్గపక్షము వారు. సభలపై రాష్ట్ర రుద్ధ్వరచెరు. మంత్రివర్గపక్షమువారు. కాంగ్రెసువారు సభల గావించుచుండగా అచ్చటనువచ్చి బూతు పొడునచెరు. మంత్రివర్గపక్షమువారు అయినను సభయందొక్కరైనను మారుమాటాడలేదు. ఇంతలో ఎవరో పోలీసుద్యోగిచనుచెంచి, కాంగ్రెసు సభజరుపుకొనుచున్న కాంగ్రెసుపక్షమువారిపై సభను నిషేధించుచు నుత్తరువును జారీజేసెను. ఇంతవరకు కలకత్తానగర, వదరానునందంతవరకు జరిగియుండలేదు. అట్టి నిరంకుశచర్యను మంత్రివర్గపక్షమువారి “జస్తిను” పత్రిక బలపరచుచున్నది. ఇట్టి మంత్రివర్గము మరొక్కక్షణమైనను జీవించియుండుట కర్తవ్యతలేదు.

కాంగ్రెసునకు భయములేదు

జాతీయమహాసభకు గొప్ప విపత్తు సంభవింపనున్నదని నే నేమాత్ర మంగీకరింపను. ఇటీవల కొంత మాంద్యము గలిగిన విషయము నిజమే. యధోచిత సహకారవాదులు కొంతమంది బహిరంగముగ స్వరాజ్యపక్షముపై తిరుగబడుట నూతన రాజప్రతినిధియగు ఇర్వినుప్రభు వీ దేశమును ప్రవేశించినపుడు కలకత్తాయందు జరిగిన హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాటలు ఈ మాంద్యమునకు కారణము. కాని ఇటీవల నీ పరిస్థితులు చాల ఎరకు మార్పుజెందెను.

వంగరాష్ట్రమున పశ్చిమ లక్ష్మీకముగ నభివృద్ధి నందెను. వంగరాష్ట్రమున కాంగ్రెసుపక్షమును భగ్గు మొనర్చు నేమో ననుభయమును గలుగజేసిన పరిస్థితు లిపుడు తప్పింపబడెను. ప్రభుత్వమువారికి పోరాట మొనగుటకిప్పుడు వంగరాష్ట్ర మంతయు నైకకంఠముతో నిలవబడినది. కలకత్తా కాన్వోకేషను నందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును, ఇంకను కొన్ని వివాదములున్న విషయము నిజమే. కాని అవి వ్యక్తివివాదములుగాని పెద్దవి గావు. స్థానికములేగాని రాష్ట్రీయములు గావు. వానినిగురించి మన మాకురపడ నక్కరలేదు.

డా॥ బి. టి. ఎ. రామలింగం చెట్టియారుగారు నేరుగ సభిప్రాముఖుడైన వంగదేశమున కాంగ్రెసుపక్ష మత్యధిక సంఖ్యాకముగ విజయమునగలవని నేను పూచీ నొసగెను.

జాతీయవాదులు-కాంగ్రెసు

రామలింగ చెట్టిగారు కాంగ్రెసు పక్షమునండి చీలిపోయెదనని చెలుపుచు ప్రాసినజాబును గురించి అయ్యంగారు నుడివెరి. రాబోవుఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు పక్షమువారధిక సంఖ్యా కులుగ విజయమునందెదరనియు ఉద్యోగము పై నిషేధమును చిరకాలముండదనియు నేను నుడివియుంటిననియు, ఇపుడట్లు జరుగునూచన లేదు గనుక పక్షమునండి విడిపోయెద మనియు రామలింగ చెట్టిగారు చెలివెరి. వీనియం దెంతమాత్రమును నిజములేదు. జాతీయవాదులు, కాంగ్రెసు పక్షమునందు జేరినపుడు వారిలో చాలమంది ఎట్టిమనహాయింపుల నుంచుకొనకయే మహాపూర్వకముగ ప్రవేశించిరి. వారిలో నొకరిద్దరుమాత్రము తమ మనస్సులలో కొన్ని మిశ్రమాయింపుల నుంచుకొనవలసి యుండవచ్చును. రామలింగ చెట్టిగారుగూడ కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల ప్రమాణపత్రముపై సంతక మొనర్చెను. శ్రీనివాస అయ్యంగారు రెట్టి వాదనమునుజేయ లేదనియు, అతని కంత శక్తిలేదనియు చెట్టిగారికి బాగుగ చెలియును. సంయుక్త జాతీయవాదపక్ష నాయకు డగు సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారే తమ స్నేహమెంటులో నే నెట్టివాదనమును గావించలేదని చెలిపియుండెను. అట్టి సందర్భమున రామలింగ చెట్టిగారిట్లు నుడువుట తనకుదానే అన్యాయ మొనర్చుకొనుట. తమ నాయకుడగు సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారి కన్యాయ మొనర్చుట. కాంగ్రెసున కన్యాయ మొనర్చుట. రామలింగ చెట్టిగారి రాజీనామా స్వేటుమెంటు ఈవరకే పత్రికలయందు ప్రకటింపబడెను. ఇప్పుడే చేరెను. పక్షమునందలి సభ్యులు ముందుగ పక్షపు నాయకుని కంటెను ముందుగ వార్తాపత్రికలకు పంపుట ఈ రోజులలో ఆచార మైపోయినది.

ఇతర రాష్ట్రములలో విజయము

ఇతర రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసువారి ధిక సంఖ్యాకులు విజయమునందజాలరని రామలింగ చెట్టిగారు స్నేహమెంటులో చెలివెరి. ఇది వట్టి అపోహ. దేశమునందన్ని రాష్ట్రములందును ఇతరపక్షములకంటె కాంగ్రెసువారే అధిక సంఖ్యాకులుగ వచ్చెదరని నేను ఘంటాపథముగ జెప్పగలను. వీవారునందు కాంగ్రెసుపక్షమువారే అధిక సంఖ్యాకులుగవచ్చెదరు. ఇతరపక్షము లన్నిటిని కలిపినను గూడ కాంగ్రెసు పక్షమే అధికముగ గూడ నుండగలదు. సంయుక్తపరగణాలయందు కాంగ్రెసు పక్షమువారింతకంటెను బలముగ నున్నారు. పంజాబునందు కూడ, కాంగ్రెసువారే అధికముగ నుందురు. హిందూసభవారు ప్రత్యేకముగ ప్రతినిధుల నిలపినను, అన్ని విషయములందును వారు కాంగ్రెసుపక్షమువారితోనే కలసి పనిజేసెదరు.

ఇక మదరాసు రాష్ట్రము చాలబాగుగ పనిజేయుచున్న విషయము మీ కందరమను చెలిసినదే. ఆంధ్రదేశమందును, తమిళనాడునందు, కేరళ, కర్ణాట ప్రాంతములందు మనబలము చాల బాగుగ నున్నది. అపుడపుడు కొంచెముకలకలముండుట సహజము. కాని వానినిగురించి మన మెక్కువ ఆతురతపడనక్కరలేదు. కాంగ్రెసుబలము క్షీణించుచున్నదని, ప్రతిపక్షముల చెప్పుమాటలను చెవినిబెట్టుకు. కాంగ్రెసుబలమును దిగలా పటకుగాను వారట్లు చెప్పుచుందురు.

ఎన్నికలలో విజయమా-స్వాతంత్ర్యమా ప్రధానము?

బొంబయియందును, నెల్లూరు ప్రావిన్సులందును, కాంగ్రెసుపక్షమునకు రెస్పాన్సిబిల్ సహకారవాదుల ప్రాతిపదిక మొకిందుక గలదు. కాని వీరు కొలదికాలములోనే కాంగ్రెసు పక్షమునొకటి తిరిగినచ్చెదరు. ద్రుస్తుపరిస్థితులలో మంత్రివర్గపు లంగీకరించుట ఏపక్షమునకును సాధ్యముగాదు. అయినను ఈ రాష్ట్రములందుగూడ, యే ఒక్కపక్షముకంటెను, కాంగ్రెసు పక్షమే అధిక బలవంతుగ నుండునని నేను దృఢముగ చెప్పగలను. రాష్ట్రములందలి పరిస్థితు లివి.

ఏది ఎట్లు జరిగినను కాంగ్రెసుపక్షమువారు తాత్కాలిక విజయదేవతా రాధకులు గారు అన్నిటికంటెను అతీతముగ ఉత్సృష్టావస్థయందు వారికి గలదు. మాతృదేశభాసినర్వ విమక్తి వారిపాతమావధి; స్వాతంత్ర్యము, స్వరాజ్యము వారి ఆదర్శము. ఎన్నికలయందు విజయము కలిగినను కలుగకపోయినను వారాయాదర్శముకొరకు పోరాడుచునేయుందురు. రాబోవు ఎన్నికలలో అధిక సంఖ్యాకులుగ రానంతమాత్రమున, స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమును వదలి నేయుటయో రామలింగ చెట్టిగారి పద్ధతి. కాంగ్రెసుపక్షము వారుమాత్ర మట్టిపద్ధతి నేమాత్ర మంగీకరింపరు. జయమైనను పరాజయమైనను, స్వాతంత్ర్య రంగమున కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రాణమున్నంతవరకు పోరాడుచునే యుందురు. మిరధిక సంఖ్యాకులుగ విజయమునందెడల మీలో జేరెదను, లేనియెడల మీలో జేరెను అనుపద్ధతి నాక్షేమాత్రముగ

మగుటలేదు. అన్ని రాష్ట్రములందును కాంగ్రెసుపక్షము వారధికసంఖ్యాకులుగ నున్నవన్నారు గనుక, మదరాసు రాష్ట్రము వెనుకబడరాదని చెప్పితివట! రామలింగచెట్టిగారు దీనినికనేరముగ నాపై నాశంపించుచున్నారు. నేనట్లు చెప్పటలో తప్పేమి?

కాంగ్రెసు విధానము

కాంగ్రెసు విధానమేమి? కార్యక్రమమేమి? అను విషయమును ప్రజలందఱు స్పష్టముగ నర్థమొనర్చుకొనవలెనని ప్రజలందరిని గోరుచున్నాను. కాంగ్రెసువారు, ఉద్యోగముల కేమాత్రము లక్ష్యపెట్టక, ప్రభుత్వమువారికి తీవ్రముగ పోరాట మొనగెదరు. ప్రభుత్వమువారు లొంగినచి బారతభాతీయాశయముల నంగీకరించునటుల జేయుటకు తమకే క్రింత సుపయోగించి పోరాడెదరు.

కాంగ్రెసువారి జాతీయాశయము సంపూర్ణ స్వరాజ్యమని అందఱకును దెలియును. ఈ స్వరాజ్యము అధినివేశ స్వపరిపాలన మని భారతశాసనసభవారు నిర్వచించిరి. కాంగ్రెసువారుగూడ అదే అభిప్రాయములనున్నార. ఇట్టి సమయమున సామ్రాజ్యాధిపతి స్వపరిపాలనమును గురించి మాటలాడుటలన నుపయోగము లేదు. నావ్యక్తి అభిప్రాయము తెలుసున్నను, ముందు ఎట్టివారులు జరుగుచున్నను, ప్రస్తుతముమాత్రము జాతీయాశయము అధినివేశ స్వపరిపాలనమే. తరువాత నీ అధినివేశ స్వపరిపాలనా జాతీయాశయ స్వరూపమును రొండుపెట్టి సమావేశము నిర్ణయింపవలెనని స్వరాజ్యపక్షమువారు నైహూగారి నాయకత్వము క్రింద భారతశాసనసభలో తీర్మానమును గావించిరి. వెంటనే కావలసిన, కవిష్ట స్వపరిపాలనాధికారములను వివరించుచు 1925 సం॥ భారత శాసనసభలో మరొక తీర్మాన మొనర్పబడెను. రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొనగవలెననియు కేంద్రప్రభుత్వమున కొంతకాలమువరకు పైనిక, విదేశాంగ, రాజకీయ శాఖలందు మిగిలిన శాఖలన్నియు ప్రజాయత్త మొనర్పవలెననియు నీ తీర్మానమున జెల్పబడెను. ఈ జాతీయాశయములొక్క స్వరాజ్యపక్షమువారివేత మాత్రమే గాక, భారత శాసనసభయందలి అధికారతరస్థులందరివేతను ఆమోదింపబడెను. ప్రజాప్రతినిధు లందరివేతను బలపరపబడిన పై జాతీయాశయములను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుటచే కాంగ్రెసుపక్ష పక్షులు శాసనసభలనుండి నిష్క్రమణమొనర్చిరి. ఈ జాతీయాశయముల కొరకును అధినివేశ స్వపరిపాలనము కొరకును పోరాడుట కాంగ్రెసువారి కార్యక్రమము.

ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును మన్నించువరకును ప్రతిరోధవిధానమును సాగించి, సరఫరాలను నిరాకరింపవలెనని స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్ణయించుకొనిన విషయ మందఱకును జ్ఞాపకముండియుండును. స్వరాజ్యపక్షమువారు తనకు సాధ్యమైనంతవరకే విధానమును సాగించిరి. కాని కాన్పురు కాంగ్రెసు తీర్మానములన నీ విధానము మార్చబడెను. స్వరాజ్యపక్ష విధానముకంటె ప్రస్తుత కాంగ్రెసుపక్ష విధానము చాల విశాలమైనది. దీనిని, ప్రభుత్వమువారి సహధానము సంతృప్తిగముగగన్నదియు లేదనియు నిర్ణయించు నధికారులు కాంగ్రెసుసంఘమున కొనగబడెను. ఇక రెండవది ఉద్యోగ నిరాకరణము.

ప్రతిరోధవిధానము గాదు

ప్రస్తుత కాంగ్రెసువిధానము ప్రతిరోధవిధానము గాదని ప్రతివారికిని దెలియును. మొదటి-నిరంతరప్రతిరోధవిధానము-చాలవరకు మార్చబడెను. సంపూర్ణ నిరంతర ప్రతిరోధవిధానము ఆచరణ సాధ్యము గాదు. అందుచే నిష్పాదు వివక్షతాయుత మగు ప్రతిరోధవిధాన ములంబింపబడెను. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రజాసంజకమున బిల్లుల నుపపాదించవచ్చును. తీర్మానము నుపపాదించవచ్చును. వానికెట్టి నిషేధమును లేదు. నిరంతరకాధికారవర్గమును బలపరచు ప్రతిపాదనలను గాని బిల్లులనుగాని కాంగ్రెసువారు తీవ్రముగ ప్రతినిధించెదరు

యాభావహుస్సేను గారితై నిషేధమును తొలగింపక పోవుట న్యాయమేనని జన్మిసుపక్షమువారు సమర్థించిరి. నిగంకుభాధికార వర్గమును హెచ్చించుట కింతకంటె మరేమిగలుదు? జన్మిసుపక్షము, ప్రభుత్వమువారిబలమును దృఢతర మొనర్చుట కన్ని పథముల తోడ్పడుచున్నది. కాంగ్రెసుపక్షము ఇట్టివర్గల సమాత్రము సహించజాలదు. ఎర్రులరిజిస్ట్రేషను బిల్లుసందర్భమున ఎ. రామస్వామి మొదలియ్యారుగారు ప్రభుత్వవిధికారులను తగ్గించుసరణ నుపపాదించి వోటింగువచ్చువరకు తానును తనపక్షమువారునుగూడ ఆ సరణకే ప్రతిరోధముగ వోటుజేసిరి. కాంగ్రెసుపక్ష మట్టి సర్వల తీవ్రముగ నెదిర్చెదరు. ఈవిషయముల గాంచినయెడల

కాంగ్రెసుపక్షమువారిది ప్రతిరోధవిధానము గాదనియు చాల న్యాయమునట్లుపట్టుకొనిన మనీయు ప్రతివారికిని స్పష్టపడగలదు.

ఉద్యోగస్వీకారము

ఉద్యోగబహిష్కారాక్షేపణమును గురించి దీర్ఘముగ మాటలాడి వాకాలమును వాగ్మొనర్చుకొనునాకిష్టములేదు. ఉద్యోగముల స్వీకరింపవలెనని ఒక ఆందోళనను గలరు. బహుశః ఈ విషయము అస్సాను కాంగ్రెసునందు చర్చకురావచ్చును. వారుదానినప్పుడు మార్చవచ్చునకాని ఒక్కసందర్భమునమాత్రమే ఇదిసాధ్యమగును. మనమందఱమునుగలసిపనిజేసి, శాసనసభలలో సభికసంఖ్యాకులుగ ప్రవేశింపవలయును. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు తప్పక భారతీయశాసనములను లొంగితిరెదరు. పిమ్మట ఉద్యోగముల నంగీకరింపవచ్చును. అంతవరకును నోర్చుకోనుండవలెను. ఉద్యోగస్వీకరణమును గోరువారి కిదియే ఉత్తమమార్గము. వారందఱును కాంగ్రెసులో జేరి, కాంగ్రెసు విధానమును మార్పుటకు ప్రయత్నింపవలెను. అంతవరకును, మీరు ప్రభుత్వమువారిని ఎక్కువబలవంతపెట్టజాలరు ఈలోగా ఉద్యోగముల నంగీకరించినను, ప్రజల కెట్టియోపయోగమును గావించలేదు. ప్రభుత్వమువారు తన నామినేటెడు సభ్యులసహాయంతో తమకు అనుకూలముగ మెలగువారిని మంత్రిలుగ నియమించుదగుగాని, పోరాడువారిని నియమించును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు సభికసంఖ్యాకులుగ వచ్చినట్లుగానునచే ప్రభుత్వమువారు లొంగివచ్చితిరెదరు.

కాంగ్రెసే విముక్తిసాధనము

కాంగ్రెసునకు వెలుపలనుండి వేరొరుపక్షములుగ వేర్పడుటలన, మనస్థితి ఏమాత్రము నభివృద్ధిపంపజాలవని, శ్రీవాస అయ్యంగారు నుడిచిరి. ప్రస్తుతము వేరొరుపక్షములుగనుండి పనిజేయుచు, ఆక్షేపించుచుండుటకంటె, వీరందఱు కాంగ్రెసునం చెందుకు జేరికో దెలియుచున్నది. ఇంతవరకు భారతదేశమున కెట్టి సంస్కరణములు వచ్చినను, ఎట్టి రాజకీయాభివృద్ధి గలిగినను, అది కాంగ్రెసు ఆందోళనమువలననే. (హార్వ ధ్యములు) ఇక ముందుగూడ, భారతదేశమున కెట్టివిముక్తిని సాధించినను కాంగ్రెసే సాధింపగలదు. (హార్వ ధ్యములు) భారతదేశ వైతికాభివృద్ధి కొరకు, ఆర్థికాభివృద్ధి కొరకు తమసర్వమును అర్పించిన మహాదేశభక్తులును, స్వాధీనత్యులును కాంగ్రెసునందే గలరు. (హార్వ ధ్యములు)

తగ్గించవలెను

అయ్యంగారింకను మాటలాడుచు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ఇంకను తగ్గింపు మీలేదనిరి. ఇంకను తగ్గించునెడల ప్రభుత్వమువారు గూడ పరిహాస మొనర్చెదరు. ఇంకను కఠినతర మొనర్చి హెచ్చించువమరినచో ప్రజలందుకు సంసిద్ధముగ లేరు. అందుచే ప్రస్తుతకార్యక్రమమును హెచ్చించుటకుగాని తగ్గించుటకు గాని ఏ మాత్రమును నీలు లేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమున శాసనతీర్మానము గూడ గలవని భయపడి కాంగ్రెసులో జేరుట కెవరును ఒక నక్కరలేదు. భారతదేశము శాసనతీర్మానమునకు సిద్ధముగ లేదని కాన్పురు కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించిన విషయమును గుర్తించినయెడల నీభయమున కవకాశముండదు.

శాసనసభల ప్రవేశించి స్థానముల భాగీగాను ఉంచుట వాకును సంతోషమే. కాని ఉద్యోగస్వీకరణముకొరకు వివాద పడుచున్న రోజులలో నిది సాధ్యమగు విషయము చాల సంతోయాసపరము.

అయ్యంగారు ముగించుచు దేశమందుగల పక్షములన్నిటి కంటెను కాంగ్రెసే అనేకరెట్లు ఉత్తము మైనది! అందఱును ప్రవేశింప దగినది. ఇదియే అభివృద్ధినించుపక్షము. కాంగ్రెసు పక్షమున ప్రవేశించుట స్వాతంత్ర్యమును సుపాదించుట మాతృదేశ దాస్యమును తొలగించుట అన్ని భేదాభిప్రాయములను విడనాడుచు, అన్ని అపహేలను విడనాడుచు, అందఱును కలసి పనిజేయుచు, మీఅంతరాత్మల పరిశోధించుకొనుచు.

ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియ్యారు

ఎవరి కెట్టిభేదాభిప్రాయము లున్ననా, అధికసంఖ్యాకుల అభిప్రాయమును బద్ధులైయుండవలెనని, ధిక్కరించి పోవుట చాలతప్పని ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియ్యారుగారు నుడిచిరి. నలుగురు కలసి ఒకకార్యము సాధించుటకు పూనుకొనినట్లుగానే స్వల్పవిషయములం దభిప్రాయభేదములు గలిగితిరెదరు. అంతమాత్రమున వదలిపోరాదు. క్రమశిక్షణమునకు లొంగియుండుట ముఖ్యపరము. అదిలేదని మనమెట్టికార్యమును సాధింపజాలము అని ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియ్యారుగారు నుడిచిరి.

జె. ఎ. నాలానాగారు మాటలాడుచు ప్రభుత్వపక్షముల ఖండించుచు, కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరపవలసినదని గోరిరి. ఎల్. కె. తులసీరామగారు మాట్లాడుచు, జన్మిసుపక్షము అన్యాయపు పక్ష మని ఖండించుచు, లోకలుబోధులందు మంత్రివర్గమునా లొనర్చుచున్న అన్యాయముల వెల్లడించిరి.

సత్యమూర్తిగారు

విదేశీయ పరిపాలన క్రింద నుండుట యెంత అనమానకరమో యెంత సిగ్గుచేటో మనము గుర్తించి యున్నయెడల మన సోదరులలో కోటానకోట్ల ప్రజలు తినుటకు తిండిలేక పడుచున్న పొట్లను జూచినయెడల మనలో ఆత్మగౌరవము లేకమైన నున్న యెడల ఈవిషయమ మనమిట్లుందుమా? గ్రేటుబ్రిటను నీదేశము నుండి పారద్రోలుటకు గొప్పవైద్యమును తయారుజేయుచుండేదివారము గామా? (హార్వ ధ్యములు) అనిసత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి. మనకు వైద్యములు ఆయాధములులేవు గనుక బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారితో నీదేశముగ పోరాడువిషయము నటుంచి శాసన తీర్మానోద్యమము వైన సాధించుచుండేవారము. కాని మన విప్రుడేమి జేయుచున్నారము? తాను పోరాడక ఇతరులను పోరాడ నియోజివారితో వాదనలు సన్ని వారిని మార్పుట యత్నించుచున్నాము. ఉద్యోగముల నంగీకరింప వచ్చునా రాదా యని మధనపడుచున్నాము. అయినను పరిస్థితులను బట్టి మనమును వదలవలెను.

కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మిప్పుడు చాల మితవాద కార్యక్రమము. అందులో పోరాట మెక్కడ? ప్రతిరోధ మెక్కడ? ఉద్యోగముల నంగీకరింపరాదని మాత్రమేనా అంతకంటె వెక్కువ గలదా? సంకలినందర్భముల బాగుగ కనుగొని చెప్పుచున్నాను. ఈసంస్కరణక్రింద ఆత్మగౌరవము లేక మున్నవారెవరు మంత్రివర్గముల నంగీకరింపలేదు. మంత్రులు నిరంతరకాధికారవర్గముయొక్క బానిసలు. అంతకంటె వారిస్థితి ఏమాత్రమును యెక్కువగాదు. మగతనమున్నవాడు, ఆత్మగౌరవమున్నవాడు యెక్కుడు అంతనీచత్వమునకు జొరబడడు. (హార్వ ధ్యములు) అంతయు నట్టిగ్రామ శిష్యు నిజము మంత్రివర్గవి అధికారము లేనేలేదు.

సత్యమూర్తి గారింకను మాటలాడుచు కాంగ్రెసుపక్షము వారి కార్యక్రమము చాల ఆచరణయోగ్యమని నుడిచి, యాభావహుస్సేను గారితై ఆంక్షను తొలగింపగూడదని జన్మిసుపక్షమువారు గావించిన పరస్పరము తీవ్రముగ ఖండిరి.

టి. ప్రకాశం పంతులుగారు

జన్మిసుపక్షములో బ్రాహ్మజేరులకంటె బ్రాహ్మణులే ఎక్కువమందిగలరని ప్రకాశం పంతులుగారు నుడిచిరి. ఆంధ్రదేశమున జరుగుచున్న విషయముల నన్నిటిని బాగుగ దెలిసికొని యే నేనిట్లు నడుపుచుంటిని. యాభావహుస్సేనుగారితై ఆంక్షను తొలగింపకపోవుటకు జన్మిసుపక్షమువారు బాధ్యులు గావచ్చును. కాని లామెంబరుగూడ ఇంకుకు బాధ్యుడే. లామెంబరు బ్రాహ్మణుడే. నిషేధమును తొలగింపవలెనని మన మత్తపులామెంబరు ద్వారానే జారీజేయబడెను. నగరమున, ఎన్నికలసభలు జరుగరాదని నిషేధించుచు పోలీసు కమిషనరు గావించినయుత్తరువునకు బాధ్యులేవ్వరు? లామెంబరుగారు! లామెంబరు బ్రాహ్మణుడే. కనుక అది జన్మిసుపక్షమేనా, బ్రాహ్మణపక్షమేనా ప్రస్తుత పరిపాలనాపద్ధతి మారసంతసరకు అన్నియు ఒకటే. మంత్రులు జేరుకు మంత్రులేగాని వారికేమి అధికారము? లేదని అందఱకును దెలియును. శాసనసభలు నామమాత్రపు శాసనసభలని అందఱకును దెలిసినదే. ఇదంతయు మారిపోవలెను. అందుకే, ఈ మహాజాతీయోద్యమము ప్రారంభింపబడెను. ఈ సంస్కరణల శాసనములననే దేశమునం దన్ని కులకక్షలు, మతకలహములు బయలుదేరినవి. ఆ సంస్కరణల సంతరింపజేసి, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమును సాధించిన గాని ప్రస్తుతదృష్టిని తొలగజాలరు. చిత్రంజనదాసు నాయకత్వముక్రింద, మధ్యరాష్ట్రములందును, బెంగాలునందును, ఈసంస్కరణలు ధ్వంసమొనర్పబడెను. ఈ ప్రతిరోధవిధానము చట్టవిరుద్ధమని రాజభక్తి సాంగి సారలుగన్న మనదేశీయులు కొందఱాక్షేపించగలిగిరి. బర్మెను హెడ్డు ప్రభువు దాకు ఆలంబించిన ప్రతిరోధవిధానమునందు విచిత్ర మెద్దయు లేవనియు శాసనసభ్యులందఱు యుండుననే ఊహించి తర ఏర్పాటుచేసి విచారించు అది చట్టసన్నిధిమే ననియు సభ్యులుగూ, అది చట్టవిరుద్ధము గాదని వాదించు వారిని జూరగాన్మొదలు మన్నుచు. ఇందులకు ఒక్క జన్మిసుపక్షమే కారణముగాదు. ప్రతిరాష్ట్రముందును ఇట్టిపక్ష మొకటి యుండనే యున్నది. అదియే ప్రభుత్వపక్షము. జాతీయాశయముల నిరోధింపబడు నిరంతరకాధికారవర్గమువారి పక్షముల నుపయోగించు

అందుకు. రాబోవు ఎన్నికలందు, ప్రజలు ఈసంవత్సరాధికార పక్షముల నెన్నుకొనవలెనా? స్వరాజ్యము కొరకు పోరాడుచున్న కాంగ్రెసు పక్షము నెన్నుకొనవలెనా అను విషయమును నిర్ణయించుకొనవలెను.

అధికారస్థిరకారమున కాంగ్రెసు లంగీకరింపరు

రాబోవు అన్నియు కాంగ్రెసునందు ఉద్యోగ బహిష్కరణకు లోబడినవలసివచ్చును విషయమును చర్చకు దెచ్చుటకు కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారు. అన్నియు కాంగ్రెసునందు నిందిత ఉద్యోగ స్వీకరణ ప్రయత్నములు ఆంధ్రులు పూర్తిగా నెదిరి ధిక్కరించుచు. ఆంధ్ర రాష్ట్రము తరపున ను ఆంధ్ర రాష్ట్రీయోపసంఘము తరపున ను నే నీ విషయమున దృఢముగా చెబుచున్నాను. రాబోవు మూడు వర్షముల మరేగారు. ఈ తుచ్ఛప్రభుత్వవిధానమును పూర్తిగా నోటిగించువరకును గూడ ఆంధ్రులు ఉద్యోగ స్వీకరణము ప్రతి నిమిషమున నే యుండును.

స్వక్తి శాసనోల్లంఘనముగలది ప్రకాశముగారు మాటలాడుచు కితానగరము సభయందు గావించబడిన తీర్మానము అన్నియు కాంగ్రెసునకు శిఖ్యురూపమే నియు ఆ డిశం బధిపానము వరకు అమలులోనికి రాదనియు మందలించిరి

ఆంధ్రులవికృత

ప్రకాశము పంతులుగారు రింకను మాటలాడుచు ఆంధ్ర దేశమున ఎవరి స్వక్తి యభిప్రాయము తెలుసున్ను అందరును కలసి పనిజేయుచున్నారని నుడివెరి. ఉద్యోగముల స్వీకరింప వలెనను అభిప్రాయములుగలవారైనను అందుకు ప్రతికూలురైనను నోచుంబర్చుచున్నా ప్రాజెంజులైనను అందరును గలసి కాంగ్రెసు ఆజ్ఞానము శిరసావహించి ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించి పనిజేయు చున్నారు. కాంగ్రెసు ఈ విషయమున బలమగు కార్యక్రమము చేపట్టదును నెడల ఆ కార్యక్రమమును నెరవేర్చి, ప్రాణములనైన నర్పించుటకు సిద్ధముగ నున్న యువకు లాంధ్రదేశమందు చాల మంది గలరు (హర్షద్యమలు) వారందరును మాతో గలపిపనిజేయు చున్నారు ప్రతి రోజు విధానమును గోరు వారు, షిక్షి ను పద్ధతుల నవలంబింప గోరు అందరు ను మూర్ఖో నొక్కటిగ పనిజేయుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమున కాంగ్రెసున కఖండ విజయము గలుగుననుట కేమాత్రమును సంశయ ములేదు.

ప్రతిపక్షులచర్యలు

ప్రతిపక్షులు, కాంగ్రెసుపక్షములో అంతరికలహముల కలుగజేసి, కాంగ్రెసు పక్షబలమును భగ్నమొనర్చి ప్రయత్నిం చుచున్నారని ప్రకాశము పంతులుగారు నుడివెరి. కాని మద రాసు పాదులయెదుట సీప్రయత్నము లేమాత్రమును సాగజాల . చి నాకు గృహమను విశ్వాసముగలదు. కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థి ను స్థిరపరి చెప్పిపురిచజ తెన్నుకొనితీరవరు. జప్తినుపక్షపు బలము పూర్తిగావశీకరించెను. నేనన్నిజిల్లాలయందును తిరిగి యుంటిని. ప్రతి జిల్లాయందును, జప్తిను పక్షపు ప్రేరణచే నిలచిన ఆభ్యర్థులందరును తాము జప్తి ను పక్ష అభ్యర్థులముగామనియు స్వతంత్రాభ్యర్థులమనియు చెప్పుకొనుచున్నారు.

సకాశము పంతులుగారు ముగించుచు కాంగ్రెసు సందేశమును చేశమునందు మూల మూలకు గూడ వ్యాపింప జేయవల సిన కర్తవ్యము ప్రతిభారతీయునివైనను గలదనియు ప్రజలు తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించి కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నెన్నుకొన వలసిదని గోరిరి.

అభ్యర్థుడు

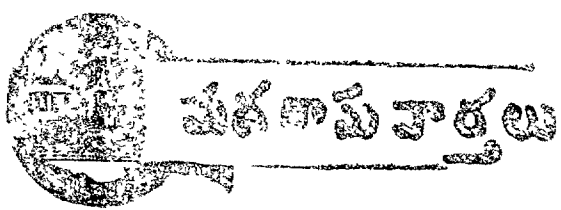
శ్రీనివాస అయ్యంగారు ముగించుచు కాంగ్రెసునందు బ్రాహ్మణ అబ్రాహ్మణ విభేదము లేదనియు, అందుచే స్వరాజ్యపక్షము, బ్రాహ్మణ పక్షముని ఆరోపించు అన్యాయమని యు, బ్రాహ్మణులవలెనైన ముందుకువచ్చి నాయకత్వము వహించుచుండు తాను విరమించుకొనెదనియు నుడివెరి.

నందేమోతరత్వంతో సభ ముగిసెను.

సంఘవైషమ్యములు

“బంగళాసిక్త” జామీనానియినవలెను

కలకత్తా, జూలై 15. బంగళాసిక్త యిని బంగళామహాని వారిపక్ష కలకత్తా అల్లరులలో సంఘవైషమ్యములపెంపొంద చేయు వ్యాపకమును ప్రయత్నించుచుండుట ఒక సంవత్సరము పాటు ముంచి నడవడి గలిగియుండునట్లు జామీ నీయుగోరుమ గ్యూరూధికారి నేడు తీర్మానించెను. (అ. ప్రె.)

పోస్టాఫీసు సెలవు:—జూలై 21 తేదీ మొహరం పండుగనుటచే పోస్టాఫీసు సెలవు.

సంగీత సమాజము:—ఆదివారము 18 వ తేదీ సాయంకాలము 5-30 గం|| సాంఘ్యమహిలా గోవిందప్ప నాయకునిధి, తిరునాటూరు రాజాయిగారి గానసభ జరుగును.

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ:—శ్రీమతి సారనా యకమ్మ తిరుచ్చేరి కంభకొం గాయనరాలి గానసభ నెం 1, వెంకటాచలం చెట్టి వీధిలో ఆదివారం 18 వ తేదీ సాయం కాలం 4-15 గం|| జరుగును.

పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగ సభ:—బ్రహ్మ శ్రీ నాగరాజ భాగవతిరు హిందూతియూజికలు హై స్కూలునందు (మింటువీధి) 18 వ తేదీ సాయంకాలం 4 గం. “ఉ సాపరియ” కాలక్షేపము జరిపెదరు.

రాకపోకలు:—మేజరు జనరలు కిర్కిగారు, గౌ|| వి. రామదాసుపంతులుగారు, గౌ|| బార్బనుగారు సేదందయము వచ్చిరి.

సరో జి. విజయరాఘవాచారిగారు కనడాకు, పార్సీసు గారు బొంబాయికి నిన్న రాత్రి పోయిరి. (అ. ప్రె.)

మనమోహన ఎస్. రంగసామి నాయునివారి ఆలందూర్ శ్రీ రాధాకృష్ణసభ:—చెన్నపురి శెడ్డు నాయునిసేట ఒత్తవాడ తియేటలో 1926 వ సం|| జూలై నెల 16 వ తేదీ శుక్రవారము రాత్రి 9- ఘంటలకు వైసభ వారివలన సంపూర్ణ హరిశ్చంద్ర నాటకమును, ముగ్గురు హరిశ్చంద్రులు, ముగ్గురు చంద్రమతులు ఈరితిగా సంగీతసాహిత్యములతో ప్రదర్శింతురు.

మదరాసు కార్పొరేషను

మహాత్మగాంధీపటమునుగూర్చి సభ మహాత్మగాంధీ చిత్రపటమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు నిరాకర్షించిన ఉత్తరువు విషయమున విచారింప పదిమందిసభ్యు లు కోరినప్రకారము గావించవలసియండిన ప్రత్యేకసభ సోమ వారము 19వ తేదీన సాయంకాలము 5-45 గం||వ రిపను భవన ములో జరుగును.

రూ 6.25 లక్షలు ఋణము వసూలు జేయుటనుగూర్చి గూడ విచారింప ప్రత్యేకసభ సోమవారమునాడు జరుగును.

ఆరోగ్యశాఖాధికారి నియామకము ప్రభుత్వమువారు అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగ నియమించిన కె. రామకృష్ణరావుగారిస్తానే వేరొక ఆరోగ్యశాఖాధికారిని యమించుటనుగూర్చి మంగళవారము 20వ తేదీన జరుగుసభలో విచారింపబడును. 22వ తేదీన కార్పొరేషను ప్రత్యేకసభ జరు గును.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గపు సమావేశము

ఈనెల 21 వ తేదీ బుధవారం నాయంత్రము 5 గంటలకు బందరులో కార్యనిర్వాహక వర్గపు సమావేశసభ జరుగును గాన మొందర్లు ఆందరు తిప్పక రా బ్రాధితులు.

- విషయము
- 1. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకున్న ఆంధ్ర మహాజనసభ కున్న అభ్యర్థులను ఎన్నుకొనుట.
- 2. మందు జరుగవలసిన కార్యవిధానము.
- 3. కార్యదర్శులు పెట్టే ఇతరతీర్మానములు.
- మర:—కార్యనిర్వాహక సభ్యులందరు ఇదేసోటిను గానెంచుకొని తప్పక రాబ్రాధితులు.

పెనుమర్రి లక్ష్మీపతిశాస్త్రి, (కార్యదర్శి)

నరసింహరాజుగారి రాజీనామా

ఉపసంహరించుకొందురనుక

ప్రకాశంపంతులుగారి యత్నములు శ్రీయుత సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజుగారు స్వరాజ్యపక్షసభ్యత్వమున కొనంగిన రాజీనామాను ఉపసంహరించుకొను విషయమున శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు వారితో సంప్రదించుచున్నారు. ఇప్పటికి వ్యవహారమంతయు సంతృప్తికరముగనే యు న్నది. రాజుగారు రాజీనామాను ఉపసంహరించు కొందురను ఆశగలుచున్నది. కావున ఆవిషయము పూర్తిగా నిశ్చయపరచుటకై నేడు ప్రకాశంపంతులు గారు ఏలూరు ప్రయాణము మానుకొనిరి. రేపు శ్రీ|| నరసింహరాజుగారితోగలసి పయనమయ్యె దరు.

ఆంధ్ర మహాజన సభలు

ప్రతిజిల్లాసంఘమును గమనించవలసిన ముఖ్య విషయములు.

ప్రతిజిల్లావారును యీ దిగువ నిబంధనలను గమనించి, వెంటనే రాష్ట్రమహాజనసభకు అభ్యర్థులిహాదింపగోరుచున్నా ను. ప్రతినిధులనుగూడ ఎన్నుకొని జామీతాను వెంటనే పంప గోరుచున్నాను.

నిబంధనలు

1. ప్రతి జిల్లాసంఘమును జూలై నెల 25 వ తేదీలో పల ముగ్గురికి హెచ్చుగాకుండ రాష్ట్రసభాభ్యర్థక పదవికి పేర్కొలి ఆహ్వానసంఘమునకు పంపవలెను.
2. ఆ వచ్చినపేర్లను జిల్లాసంఘములకు అందులో వొక్కరిని ఎన్నుకొనుటకై ఆగస్టు 5 వ తేదీలోపల ఆహ్వానసంఘమువారు పంపవలెను.
3. ఆగస్టు 15 వ తేదీలోపల జిల్లాసంఘములు తమ ఖాయపు ఎన్నికలు ఎవ్వరెవ్వరిని ఎన్నుకొన్నది ఆహ్వానసంఘ మునకు తెలుపవలెను.
4. ఆహ్వానసంఘమువారు ఆగస్టు 20 వ తేదీలోపల సభజరిపి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములయొక్క హెచ్చుసమ్యుతులను పొందినవారిని అభ్యర్థునిగా ఎన్నుకొనుటకు సన్మానసంఘమువారు అంగీకరింపనియెడల రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘమువారికి తెలియపరచవలెను. అప్పుడు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు నియమించినవారే మహాసభకు అభ్యర్థు లగుదురు.
5. వ్యవధి లేనపుడు జిల్లాసంఘము చేయవలసినపనులు ఆయాసంఘముల కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు జరుపవచ్చును.
6. కాంగ్రెసు విధానముయొక్క ప్రథమసూత్రము నం గీకరించినవారందరును ఆంధ్రరాష్ట్రమహాజనసభకు ప్రతినిధులుగానుండవచ్చును. వీరియందున్న 18 సంవత్సరములు మించియుం డవలెను. వీరు సభలకు హాజరగునపుడు ఖద్దరును పూర్తిగాధరిం పవలెను.

7. ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభకు ప్రతిజిల్లానుండి జిల్లాజనాభానుబట్టి 2,000 లకు ఒక ప్రతినిధిచొప్పున జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు అధికారమియడ మైనది.

8. ప్రతినిధులకుము 1 కి రు. 1 చొ॥ సన్మానసంఘ మువారికి చెల్లించవలెను.
9. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము రాష్ట్రమహాసభ కు విషయనిర్ణయసభగా నుండును.
10. రాష్ట్రకాంగ్రెసు సభ్యులు రాష్ట్రసభ్యత్వరీత్యా మహాసభకు ప్రతినిధు లగుదురు.

ఏలూరు, } ఆత్మకూరి-గోవిందాచార్యులు, 18-7-26. } పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సంఘము.

భీమవరం తాలూకాబోర్డు ది. 29-7-1926 వ తేది గురువారం పగలు 12 గంటలకు భీమవరం తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు బిల్డింగులో భీమవరం తాలూకాబోర్డు మీటింగు జరుపబడును.

పి. బాపిరాజు, అభ్యర్థులు.

ఎవరికి వోటు జేయవలెను?

ముమ్మాటికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే

భారత కానసభ చైన్మ పురి:—శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు.

మహమ్మదీయసంఘము (దక్షిణదేశము):— సయ్యద్ మహ్మూజుసాహేబుగారు.

చెన్నపురికానసభ:—శ్రీ సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, పి. భక్తవల్సలనాయుడు, వి. మాళిమణిశ్రేష్ఠి, డా॥ యస్. వల్లయ్యగారు.

మహమ్మదీయసానము:—అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు.

కాంగ్రెసుసభలందు రాజవరము

పోలీసువారి నిర్బంధము

జస్తిసుపక్షపు విధ్వంసకప్రయత్నములు

నిన్నటిసాయంత్రము చీపాకుడివిజయలూ కాంగ్రెసుసభ సభాంశపరచుటకై జస్తిసుపక్షపు తుంటులు కొందరిని జైలులోకి పంపిరి. ఇదివరకు ఇటీవల ఎన్నడును జరిగియుండలేదు. కాంగ్రెసువారు సభను ఏర్పాటుజేసిన ప్రదేశమునకు ప్రక్కనే జస్తిసువారు డా॥ సి. నరేశముదలియారుగారి అధ్యక్షత్యము ను బలపరచుటకై వేరొకసభ ఏర్పాటుజేసిరి. కాని జస్తిసుపక్ష మందలియువకు లెల్లరును కాంగ్రెసుసభయందేయుండి ప్రభుత్వము నుండియు సభ నెట్లులైన చెల్లాచెదురు చేయబడునట్లు సర్వవిధముల యత్నించిరి. బొబ్బలుకెట్టియు, ఆకస్థ్యములను దుర్బాషలాడియు, చచ్చుటలుగొట్టియు, అవమానమును ఉపసాహములను సాగనియక అరచియు, అందును ఆకాభంగులై రాజ్యసభయందు చేయగలపనులన్నియు జేసిరి. పోలీసుజవానులు, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులు సభయందుండియు అల్లరి నడుచుట కశక్తు లైరి. కాంగ్రెసు వారు రాజ్యసభను గురియుచున్న న ఏమాత్రము చలించక అన్నిటికి తెగించి సభను పూర్తిగ జరిపి పిదప విరమించిరి.

క. భాష్యమయ్యంగారు:— సభ కధ్యక్షత వహించి ఉపస్థానించు ప్రస్తుతము జరుగు పోరాటము ఒక రాజకీయ పక్షమునకు వేరొక రాజకీయ పక్షమునకు మధ్యగాని ఒక్కొక్క అభ్యర్థి మధ్యగాని బట్టిరి. తిక్కెంటి యందు పోటీ చేయుచున్న డా॥ సి. నరేశ ముదలియారు ఒ. కందసామి శెట్టిగారి లెక్కలలో ఇరువురపై వ్యక్తిగతముగ నెట్టి ఆరోపణలు జేయవలసినదని లేదనియు కాని నరేశ ముదలియారుగారు జేసిన పక్షమెట్టిది? కందసామి శెట్టిగారు చేసిన పక్షమెట్టిది? అని విచారించిన రెంటికిని ఎంతయో వ్యత్యాసము గలదు. కాంగ్రెసు పక్షము విదేశ పరిపాలకుల బారినండి దేశయులకు స్వరాజ్యమును సాధింప బాటుబడుచున్నది. జస్తిసు పక్షము ప్రభుత్వభీమానియై యున్నది. కాంగ్రెసు పక్షము బ్రాహ్మణ పక్షమును నిండు కాధారములేదు. లేఖలను బట్టి చూచిన కాంగ్రెసు నునందు బ్రాహ్మణేతరులే అత్యధిక సంఖ్యాకులని ఎట్టి వారి కైననుబోధ పడగలదు. ఇక జస్తిసు పక్షము దేశమునకు గావించిన లాభము లే వై గలవేమో యోచింపుడు. చెన్నరాష్ట్ర కానసభయందేమి కార్యోచనములో నేమి జస్తిసువారింతవరకును అధికారము వహించి గావించిన చెడుగులను నర్థించవలసిన ఒక గ్రంథమును రచింపవచ్చు ననిరి. మంత్రి వర్గము గావించిన ప్రజా యననుకూల కార్యముల వివరించి అభ్యర్థులు కాంగ్రెసు వారికి వోటు జేయవలసినదిగ గోరిరి.

అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు:— మాట్లాడుచు కార్యోచనములో సంస్కరణము జరుగవలయుననిన కాంగ్రెసు కార్యక్రమము పూర్తి యగుటకుగాను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే కార్యోచనము కంపవలెననిరి. కాంగ్రెసువారు కార్యోచనములో 15 మంది యైనను ప్రతిసభ కందరును హాజరై సాధ్యమైనంతవరకు తమ కార్యక్రమమును ఆచరణయందు లెట్టిరి.

కాని యూరోపియను నామినేటెరుసభ్యు లధిక సంఖ్యాకులై యుండుటవలన కాంగ్రెసువారెల్ల సమయములందు జయమును గాంచలేక పోయిరి. అందుచేతనే కాంగ్రెసువారి మారు పదిసార్లును లక్షను అభ్యర్థులను నిలిపినారు. డా॥ నరేశముదలియారుగారు ప్రతిపూలపక్షమునకు జేసినవారు. జస్తిసుపక్షము దేశ హితైకకార్యము లన్నిటికిని ప్రతిపూలముగ వోటుజేసినది.

ప్రభును సంవత్సరముందు కాంగ్రెసువారు ప్రవేశించిన వెంటనే సంఖ్యయందు వివాదము మాత్రమే యున్నను ఆయన వ్యయ పట్టికపై చర్చలో పన్నులను తగ్గింపవలెనని నాదించిరి. ఓ. తణికాచలంశెట్టిగారి యవకాశమును గైకొని అంతకుముందు

చెన్నడును సాధ్యముగాకపోయినను కాంగ్రెసువారు ప్రవేశించినపిదపనే పన్ను తగ్గించెడి తీర్మానమును అంగీకరింపజేయు జాలిరి. కావున చీపాకు పోరాటా! లేదు పేయరులారా!

ఒకరు:—ఇనట లేదు పేయరు లెవరును లేరు (కేకలు) హమీదుఖానుగారు:—ఒకరున్నను అంతియేచాలును.

ఇట్లు సభలయందు దల్లరిగావించుటవలన ప్రయోజనములేదు. “సభ జరుపుటవలని ప్రయోజనము లేదను” కేకలు.

అభ్యర్థులు:—ప్రేక్షకుల నుద్దేశించి మాట్లాడుచు తమ కెట్టి సంశయములున్నను తెలుపవచ్చు ననియు మాటలాడుట కవకాశ మొసంగెదము గాని ఇతరులు మాట్లాడునప్పు డిటుల అల్లరిచేయురాదని హెచ్చరించిరి. హమీదుఖానుగారింకను మాట్లాడుచు సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు కార్యోచనము అభ్యర్థులపై సంగీకరించినపిదప కార్యోచనము కాన్పిలులో నింతవరకు నరేశముదలియారుగారు నోరు మెచ్చినది లేదనియు స్వరాజ్యపక్షమునకు జేందిన అభ్యర్థుని “అయ్యా”యని సంబోధించుటకు వారు అంగీకరింపవలసి తలంపుటయే అయిటకు కారణమనియు, కార్యోచనము సభలకు క్రమముగ హాజరుగాక ప్రజలు వారయందుంచిన విశ్వాసమునకు దూరమైనదియుబట్టి వీని కెల్లను ప్రజలు మనమందుంచుకొని వోట్లు నొసంగవలసినదిగ గోరిరి. తుమారసామినాయకర్ గారు మాట్లాడుచు కాంగ్రెసువారు గావించిన దేశసేవను వివరించుచుండ బ్రతికక్షియందుజేరిన తుంటులు వరుసగ మాటలాడుట హేళనజేయుచు, కేకలిడుచు, అల్లరిజేయ నాశ్రమించిరి. అభ్యర్థులు రెండుమాడుమారులు ప్రార్థించిరి; మందలించిరి. కడకు పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారును తుంటులను మందలించిరి. కాని వారి దౌర్జన్యమునకు అంతము లేకుండెను.

శ్రీ. యస్. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు మాట్లాడుచు నేడిపుడు కాంగ్రెసుసభలందు అల్లరిజేయుచున్నవారను, భారతీయులే యనియు, విదేశపరిపాలకులు దేశమును కొల్లగొట్టి దేశయుల ధనసంపద లనుమాటలతో తమదేశమునకు గొంపోవు నపుడు కాంగ్రెసువారికి గాక దేశయులెల్లరును నష్టముగలుగ గలదని బట్టిరి. జస్తిసుపక్షమువారుగాని, కాంగ్రెసుపక్షము వారుగాని, భారతీయులెల్లరును ఈదేశమున జన్మించి, ఈదేశముననే నివించి, ఇనటనే మరణింపవలెనేగాని దేశమును వీడి పోవాలరు. అట్టిస్థితిలో నేడొకరిపై నొకరిట్లు పగల సాధించు కొనుటవలన తాత్కాలికముగ స్వల్పసంతుష్టి గలిగినను కాగల నష్టమందెరువురును సమముగ పాల్గొనవలసియుండునని బట్టిరి.

తిరుగ అల్లరి

ఈ స్థితిలో దుండగీతులు తిరిగి “మేము, మేము” (అవ మానము) అని అరువసాగిరి.

యస్. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు:—ఎవరికి అవ మానము?

తుంటులు:—నీకే!

సు. అయ్యరు:—దొన, నాకే గునమానము. ఎందులకు నాయనలారా! మీనంటి నారిని సోదరులుగ గలిగినందులకు (నవ్వు).

అయ్యరుగారింకను మాట్లాడుచు ఈ అల్లరి, పోకిరితనము వల్లనే ఏ పక్షము న్యాయపక్షమో ప్రజలెరుంగగలరనియు, నరేశముదలియారు గారిపై తమకెట్టి ద్వేషములేదనియు, వారు నేడు కాంగ్రెసు పక్షమందు జేరిన యాహ్వానించుటకు సిద్ధముగ నున్నారనియు బట్టిరి.

ఇంతలో తిరిగి కల్లోల మారంభమయెను. సభయందు గూర్చుండిన వారిపై రాళ్లు రువ్వబడెను. సభ్యులు పెక్కుమంది లేచిపో నుండిరి. కాని కాంగ్రెసుప్రచారకుల యుద్వేగవలన తిరిగి కాంతి నెలకొల్పబడెను.

సు. అయ్యరుగారు:—మాట్లాడుచు రాళ్లు విసరినందు వలన భీతిజెంది పారిపోమనియు, శిలావర్షము నురిపించినను, తుపాకులతో ప్రేల్చినను ప్రాణముల వీడుటకైన సంసిద్ధులమే యనియు, తోడి భారతీయసోదరుల హస్తములందు మడియుట కంటే పూర్వ ముండబోదనియు, కాంగ్రెసువారి రక్తము ప్రవహించిన జస్తిసుదేశవే రుధిరపానమును జేసి సంతృప్తి నొంద గలదనియు బట్టిరి.

పిదప అయ్యంగారు పూనాయండు సమావేశమైన బ్రాహ్మణేతర సమావేశమునందు పానుగల్లు రాజామున్నునూ రెట్లు నిరసింపబడినదియు తెల్పుచు సత్కురుపులను, సదుద్యమములను బాధించిన వారెక్కువకాలము మనజాలరనియు అటులే జస్తిసుపక్షము త్వరలో అంతమొందు ననియు బట్టిరి.

వి. యల్. కాశ్మీరగారు:—అంగ్రమునం దుపన్యసించుటకు మొదలిడగనే తిరిగి కలవరి మారంభమయెను. కాశ్మీర

గారు జస్తిసుపక్షము మరణావస్థ యందున్నదని పల్కుగనే కేకలు ప్రారంభమయెను. అటులండినను కాశ్మీరగారు తమ యుపన్యాసము నాపక కాంగ్రెసువారు స్థానిక పురపాలకసంఘములందు ప్రవేశించి కావించిన సేవలను వివరించి జస్తిసుపక్ష మొర్రిన దేమని ప్రశ్నించిరి.

ఒకరు:—నీవు రాస్కల్ మాక్కో.

కాశ్మీరగారు:—అయ్యా! దొన ననుసార్పము. కాని వనమిరువురము భారతీయు లనుమాట మరువలదు. డా॥ నరేశముదలియారుకు మేముగావించే యపకారముకంటే మీవలన వారికి గలుగు యపకారమే అధికము. ఈమాక గావించెడి దౌర్జన్యము జస్తిసుపక్ష ప్రముఖులకు తెలియగలదని నమ్మెదను. అంతటిలో తిరిగి కేకలు, అల్లరి, అసభ్యమగు దూషణవాక్యములు ప్రారంభమయ్యెను. పోలీసువారు ఎంతప్రయత్నించినను నిస్సహాయ లిను వెలియచ్చిరి. మరల రాళ్లు రువ్వబడెను. ఏరామునులేక బ్రహ్మాండముగ అల్లరి జరుగుచున్నను కాశ్మీరగారింకను మాట్లాడ జొచ్చిరిగాని బాగుగ వినిపించలేదు. ప్రతికక్షులు వైచిన ఒక్కొక్కరాయి ఒక్కొక్కవందవోట్లు కాంగ్రెసువారికి దెచ్చుననిబట్టిరి.

ఓ. కందసామిశెట్టిగారు లేచి మాట్లాడుట ముద్దమించిరి గాని వెంటనే అపరిమితముగ కేకలువై చుటవలన వారు మార్పుండవలసివచ్చెను.

సాఫీ ను హమ్మరు గారు రంతటలేచి మాట్లాడుచు తుంటుల లెంతటి అల్లరి యొనర్చినను, కర్రలతోబాదినను కాంగ్రెసువారు లునుండి కదలరనియు, ప్రాణము లట వీడుటకైనను సంసిద్ధులమనియు బట్టిరి.

మరల రెండుమాడుమారులు సభ్యులపై రాళ్లు విసరబడెను.

సాఫీమహమ్మదుగారు ప్రసంగమును ముగించుకొనే మాట్లాడుచు అగర్బ మెన్నటికిని జయింపబోదనియు, ఎచటి కక్షియందువలె తామును అల్లరిజేయుటకు సామర్థ్యమున్నను దౌర్జన్యమునకు గడంగుననియు బట్టి మహమ్మదీయులయూహాబోహన్నేనుగారి ఉదంతమువినిపించి నిజమగు మహమ్మదీయ నుతన్లు దెవ్వరును జస్తిసుపక్షమునకు తోడ్పడజాలదనిబట్టిరి. పోలీసు వారిందరుండియు సభయందు దౌర్జన్యముగ లేక నిస్సహాయులై రనియు, కమిషనరుగారు తామెసంగిన నీషేధపుటు ద్రువును 10 దినములలో ఉపసంహరించని పక్షమున చెన్నపురిని మరియొక నాగపూరుగా మార్చెదమనియు బట్టిరి.

ఓ. కందసామిశెట్టిగారు ప్రసంగించుటకు లేవకనే మరల కేకలు ప్రారంభమయెను. ఈఅల్లరులవలన కాంగ్రెసునకు జయ మనిశ్చయమని శెట్టిగారు బట్టిరి.

తుంటులు గొప్ప అల్లరి గావించినను కాంగ్రెసువారు జంకక సభను తుదవరకు జరిపి గాంధీ జయజయ ధ్వానములతో సభను ముగించిరి.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

పుదుచ్చేరి సభ

పుదుచ్చేరిలో హరిసుబోధునందు నిన్ని సాయంత్రములు పెద్దబహిరంగసభ జరిగెను. కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులను, ముఖ్యముగ క్రైస్తవుల నియోజకవర్గమునకు స్థానిక కానసభ అభ్యర్థి కాంగ్రెసుతరపున నిలచిన డి. కొలంబయిగారిని బలపరుచుటకు యీసభ ఉద్దేశింపబడినది.

అభ్యర్థుల వహించిన వి. టి. నుందరరాజును వక్తి) సభాదేశమును దెప్పిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ఎన్నుకొనవలెననియు కొలంబయిగారు మంచిదేశాభిమానులు, వారు గొప్ప అర్హతగల వారనియు చెప్పిరి.

కొలంబయిగారు ఉపన్యాసమునందు కాంగ్రెసు ప్రాహ్మణసంస్థ యనిశేష అసత్యపువాక్యముల నమ్మరాదనియు, అఖిలభారతీయసంస్థయగు కాంగ్రెసునందు అందరు సభ్యులుగ చేరి యున్నారనియు చెప్పిరి. నిరంకుశాధికారులపద్ధతుండి స్వరాజ్యమును లాగుకొన కాంగ్రెసు యత్నించుచున్నది. కావున జస్తిసుతోకబట్టి ప్రేలాడక కాంగ్రెసునంటియుండవలెననిరి. ఇండియు క్రైస్తవులు ప్రస్తుతము ఉత్పూర్ణస్వర్గమును నిర్వర్తించవలసి యున్నదనిరి.

అంతట సభ ముగిసినది.

ముగ్ద సంద్యావందన భాష్యము

చాంద పాచార్య కృతము. ఆంధ్ర తాత్పర్యముతా. వేదాంతము వేరుగ జనున నక్రరలేదు వెల 1-8-0. బాలాసూత్రనామసాత్రము 0-6-0, హితో పదేశములు మిత్రలాభము 0-4-0.

వెం కుటుంబయ్య శాస్త్రము, 6-9, సోలయప్పమొసలి వీధి, మైసూరు మద్రాసు.

ఆరోగ్యప్రచారము:

మద్యపాన నిషేధము

శిశికిశిశి

ప్రభుత్వపు ఆరోగ్యప్రచారకులు మద్యపానమును నిరుత్సాహపరుచుగూడదని, యిటీవల స్థానికస్వపరిపాలనమంత్రిగారు రాజము తరుపు చేసిరి. వ్యాధుల సేకములు మద్యపానమువలన బుట్టుననియు, ప్రజలశరీరములు దుర్బలము లగుననియు, ఉన్నాదము, మత్తిభ్రమ గలుగుననియు, సుప్రసిద్ధ వైద్యులు చెప్పుచున్నారు. ప్రజాసామాన్యము సం దనేకు లీ దురభ్యాసమునకు లోనయి, ఇట్లు ఒళ్లుగూడ గుల్లజేసికొనుచున్నారు. ఆరోగ్యాభివృద్ధినిమిత్త మయినను, ఇట్టిదుర్వ్యసనమునుండి విముక్తులగునట్లు ప్రజలను ప్రబోధించుట ప్రభుత్వ ప్రచారకుల ధర్మముగాదా? మాయెదుట నున్న 1925 సంవత్సరపు ఆరోగ్యనివేదికయందు, ప్రభుత్వమువారు ప్రచారము వెంతయు కొనియాడిరి. “రోగముల నాటంకరముటకు, ప్రచారమెటుల అమూల్యమో మైక్యునిసిఫలు సంఘములు గ్రహించి, యీముఖ్యవిషయమై ఎక్కుడు శ్రద్ధవహించెద రని నమ్మెద” మని ప్రభుత్వమువారు గోరిరి కాని ప్రచారమునకు ముఖ్యమగు సంశయమును బోధింపగూడదని, ప్రభుత్వమువారు నిషేధించినపుడు దాని కెట్టివిలువ యుండునో యూహింపవచ్చును. మద్యపానము వలదని బోధించుచో, రాజకీయప్రచార మగునని పానగల్లు రాజగారు నిన్నటిదినము సాల్దానాగారికి బదులు జెప్పిరి.

ఇంతకన్నను వివరీతము వేరుండునా? అటు లగుచో ఏది రాజకీయవిషయము గాకుండును? అన్ని యంశములకు రాజకీయవ్యవహారములతో సంబంధ ముండనే యున్నది. పాతశాలలలో చరిత్ర బోధించుట గూడ రాజకీయప్రచారమే యగును. ఆరోగ్యప్రచారపు విషయో రాజకీయాందోశనము నలుపువారిని, విచారించి మందలించవచ్చును. లేక ఉద్యోగమునుండి తొలగింపవచ్చును. ఒకరిద్ద రిటుల జేసినను, అందరను నిందించుట పాడిగాదు. మద్యపాన నిషేధప్రచారమును, కాంగ్రెసుసభ్యులు చేసినపుడు, వారు శిక్షింపబడిరి. ప్రభుత్వప్రచారకు లీ విషయమున కృషి సలుపకుండ నిషేధింపబడిరి. ఇక మద్యపానము ప్రజలలో తగ్గు తెలులు? మద్యపానపు చెడుగులగూర్చి తెలిసికొన దలచినవారు ప్రచారకులయొద్దకు వెడలుచో, వారు సలహా నిత్తురట. మద్యపానమునకలవాటుపడినవారు, సలహా కొరకై వారియంతట వారు వెడలెదరా? అటు లగుచో, ఇతరవిషయములగూర్చి మాత్రము ప్రచా

రము నలుపు టేల? ప్రజలు సలహాదీసికొందు రని యూరుకొన గూడదా? నిజ మాలోచించిన, మద్యపానము వలదని బోధించుచో, రివిన్యూ తగ్గు నను భయమే మంత్రులను బాధించుచున్నది. ఆ భయముండునంతవరకు వీరు ప్రజల కెట్టిమేలు నేయ జాలరు. ఆరోగ్యప్రచారము వృథ యగును. మద్యపానమును తగ్గించుట దుర్లభమగును. జస్టిసుమంత్రి వర్గము మద్యపానమును నిరుత్సాహపరచుట కల్గి యని తెలిసది.

ఆరోగ్యశాఖవారు రాజకీయప్రచారముగావించుచున్నా రని, ప్రభుత్వమువారి కెటుల దెలిసెను? కృష్ణజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులును, ఎక్సైజు కమిషనరుగారును, ఆరోగ్యశాఖాధికారి గారును వీరికి తెలిపిరట. ఎక్సైజు కమిషనరు గారు సామాన్యముగ మత్తుపదార్థములరాబడి తగ్గునేమో యని భయపడుచుండురు. మిగిలిన యిరువురును ఏమని తెలిపిరో తెలియదు. కృష్ణజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు దప్ప నితరులేవరును దెలుపకుండుటచే, ఇతరజిల్లాలలో నిట్టి రాజకీయప్రచారము జరుగలేదని యూహింపవచ్చును. అటులగుచో అన్నిమండలముల యభివృద్ధికిని నేల ని రోధము గలిగింపవలెనో తెలియదు. ఏవిధమున జూచినను, మంత్రిగారి యుత్తరువు మిక్కిలి సంకుచితముగ నున్న దని, గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు నాయకులు ఖండించిరి. ట్రాన్సుఫర్డుశాఖమంత్రి లొకరి కొకరు సహాయము జేసెదరని తోచును. మద్యపాననిషేధప్రచారము జరుగకుండ, స్థానిక స్వపరిపాలనమంత్రి, విద్యాశాఖామంత్రికి తోడ్పడుచున్నారు. స్థానికసంఘములు నూలుదీయుటను పాతశాలలలో నేర్పించుటకు వీలులేకుండ విద్యామంత్రి గారు ప్రోత్సాహపరుచుచున్నారు. ఇట్లు మంత్రివర్గమువారందరు కలసి చేశోపయోగకరమగు సంస్కరణముల కడ్డు దగిలి, అధికారవర్గమునకు చేమూత నొనగుచున్నటుల స్పష్టమగుచున్నది. వీరు మాపుచున్న స్వాతంత్ర్యవిముఖతకు, ఇట్టి నిదర్శనము లెన్నియేని గలవు.

రాజీనామా?

నందిగనమయ మరుదెంచినపుడు, జాతీయోద్యమమునందు చీలికలు గలుగుట మామూలయినది. హృదయములు ప్రతిహృదయములు ఏర్పడుచుండును. కోయంబత్తూరు సభ్యులగు రామలింగం శెట్టి గారును, వెల్లంగిరి గొండరుగారును కాంగ్రెసు పక్షమునందు రాజీనామా నిచ్చుచు పంపిన లేఖను నిన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. వీరు రాజీనామాను ముందుగ పత్రికల కంపి, పిమ్మట అధ్యక్షున కా సంగతిని తెలిపిరి. తగిన శిక్షణమును, ఓరిమియు లేకుండుటచే, నిట్టి దురవస్థ వాటిల్లు చున్నది. ఆ విషయ మటుండ రామలింగం శెట్టిగారు తెలిపిన కారణములు మిక్కిలి నిస్సారము లయినవి. వీరు కొంతకాలము జస్టిసు పక్షమున నుండి నిరాశాహృదయులై జాతీయపక్షమున చేరిరి. ఆపక్షమున కాధారము లేకబోయిన పిమ్మట కాంగ్రెసుపక్షమున చేరిరి. వీరిపుడు మరల స్వతంత్రులుగ నిలువబడెదరట. పిమ్మట నెట్టి మార్పు జరుగునో చూడవలయును. కాంగ్రెసుపక్షము నుండి రామలింగం శెట్టిగారు లేచిపోవుటకు, ముఖ్య

కారణము కాంగ్రెసుపక్షము అధికసంఖ్యలతో శాసనసభలలో ప్రవేశింప లేరను నందేహమేనట. ఎన్నిక లొకను నాల్గునెల లుండ వీరిపుడే, కాంగ్రెసుపక్షమున కజయము వాటిల్లు నని ఎటు లూహించిరో తెలియదు. నిన్నటిదినము గోఖలే హాలులో శ్రీనివాసయ్యగారు తెలిపినటుల, అన్ని రాష్ట్రములలోను కాంగ్రెసుపక్ష విజయమున కనుకూలసూచనలు గనుపించుచున్నవి. తాత్కాలిక వైషమ్యములు దొలగి పోయి, మరల జాతీయభావము ప్రజ్వలించు చున్నది. కాంగ్రెసు ధర్మమునకై పాటుబడు నాయకులు ముందుకు వచ్చుచున్నారు. స్వరాజ్యసిద్ధికై కృషిసలుపుటకు కాంగ్రెసు పక్షము నిశ్చయించినది. వేరొక ప్రయోజనమును కాంగ్రెసు సాధింపతలపెట్టలేదు. స్వల్పసౌకర్యములకొరకు తంటాలు పడదు. అధికారవర్గమును బలపరుపదు. ఇట్టిపనికై స్వరాజ్యము నాశించువా రెల్లరును నడుము గట్టుట ధర్మముగాదా? జయోపజయములను తేక్కనేయక పాటుబడ దగిన మహోద్యమ మిదిగాదా? “యత్నే కృతేయది నసిద్ధ్యతి కోత్రదోషః” అనునటుల, మానవుడు తాను నమ్మినధర్మమును నిర్వహించుట విధియగుచున్నది. ఫలము దైవాధీనము. ప్రయత్నము నలిపినను ఫలము చేకూరనిచో, అందుకు మానవుడు బాధ్యుడు గాజాలడు. అందుకు మారుగ ముందే భయపడి, జయముగాదని తోచిన వెంటనే పోరాటమునుండి వెనుదగ్గుట పౌరుషముగాదు. అందరును కలసి సజాప్రబోధమునలిపినపుడు విజయము తప్పక గలుగును. సత్యమును బోధించినపుడు, స్వరాజ్యము వలదని తెలుపు భారతీయు లుండజాలరు. జాతీయత వైషమ్యములను పురికొల్పి తమ ప్రయోజనములను సాధించుకొనుటకు కొందరు ప్రయత్నించుచో, అట్టివారల చర్యలను ప్రజలు నేడు గాకున్న రేపయినను గర్హింపక మానరు. అందుచే నిరుత్సాహపడి రాజీనామా నీయ నవసరము లేదు. దేశసేవ జేయదలచువారికి, కాంగ్రెసునందున్న యవకాశములు మరియొకచోట లభింపజాలవు. రాజోపు ఎన్నికలకు ముందర, ఉద్యోగస్వీకార నియమము తొలగిపోవునని వీరు తలంచెదరట. సభ్యత్వంలో జరిగిన సమావేశములో స్పష్టముగ తీర్మానింపబడియుండ, వీరికను ఏల భ్రమలో నుండిరో తెలియదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములకు బద్ధులయిన వారు, వాని కనుగుణ్యముగ మెలగవలయును. అవి తమకు రుచింపనిచో, అసానుకూలకాంగ్రెసుసభలో తమ యభిప్రాయములను దెలిపి, మార్పుగలిగింప ప్రయత్నించుట కెల్లరకు సమానాపకాశము గలదు. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులు నిలిచియుండునంతవరకు, కాంగ్రెసుతీర్మాన మింకను బలపడుచు గాని తగ్గిపోవదని, రామలింగ శెట్టిగారికి భయము గలదు. ఇట్టివారు కాంగ్రెసు పక్షమునుండి ఎటుల నయినను లేచిపోవుటకు, విశ్వాసార్హముగాని కారణములను జూపుటయు, మనస్థైర్యము నేమాత్రము జాపకబోవుటయు మిక్కిలి శోచనీయము. ఇట్టివారే పక్షమునందయినను కొలదిగనుండకమానరు. వీరిని గాంచి వెఱగొంద నక్కరలేదు. స్వరాజ్యసిద్ధికై ఎట్టి పరిస్థితులం దయినను పట్టుటలతో పాటుబడు వారే, విజయమును సాధింపగలరు. డి. బి. టి.

రంగాచార్యులుగారు బెంగళూరులో నువన్యసించుచు, తాము ఒకదినము స్వతంత్రపక్షమునందును, ఒకదినము లిబరలు పక్షమునందును, ఇంకొకదినమున జాతీయపక్షమునందును ఉండుమనియు తుట్టతొడుకు స్వరాజ్యపక్షమునందు జేరవచ్చుననియు జెప్పి సభ్యులను నవ్వించిరట. కాని ఇటుల మార్పు జెందక కాంగ్రెసు నిర్ణయముల ననుసరించువారే, దేశరక్షణకు తోడ్పడ గలరు.

మతభర్తాదాయచట్టము : సవరణ

మతభర్తాదాయచట్టమునందలి లోపములను తొలగించుటకు వేరొక సవరణచట్టమును ప్రవేశ పెట్టుటకై సర్ పానుగల్లురాజుగారు ప్రయత్నించుచున్న సంగతి పాఠకులకు తెలిసియే యున్నది. వీరిటీవల సిమ్లాకు గూడ వెడలి, ఇండియాప్రభుత్వమువారి అంగీకారమును పొందుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని, ప్రస్తుతము జేరెడివార్తలబట్టి, ఇండియాప్రభుత్వమువారు ఇందు కంగీకరింపజోరు. ఒక వంక న్యాయస్థానములలో చట్టము సరియైనదా కాదా యని నిర్ణయింప నున్నపుడు, ఇదమితమని శేలకముందే సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టుట అసభ్యము. ఇండియాప్రభుత్వమువారు అంగీకార మొసగని సంగతి నిజమగుచో, వారు సరియగు మార్గము నవలంబించిరినియే చెప్పవచ్చును. చట్టమునంతను మార్చి కొత్తచట్టమును ప్రవేశపెట్టవలయు నని, ప్రభుత్వమువారు సలహానిచ్చిరట. నూతనచట్టము, మొదటిచట్టమును రద్దుజేయ గలదు. నూతన చట్టమును ప్రవేశపెట్ట దలచుచో, మరల కర్మ కాండ యంతయు జరుగవలెను. శాసనసభలో యథావిధిగ చర్చ జరుగవలయును. ఎన్నికలలోపల నిట్టి చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట దుర్లభమగును. మతభర్తాదాయ చట్టముపట్ల చెన్నరాజధాని ప్రజలు ప్రబలమగు అసమ్మతి జూపియుండిరి. భర్తాదాయసంస్కరణముకొరకై మిక్కిలి పట్టుదలతో కృషిసలుపుచున్న శ్రీయుత వల్లూరు మూర్యనారాయణ రావు పంతులుగారు గూడ, భర్తాదాయచట్టమువలన లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గలదని గ్రహించిరి. జస్టిసుపక్ష సభ్యులలో గూడ, కొంద రీ చట్టముపట్ల ప్రాతికూల్యము చాపుచున్నారు. 1925-26 సంవత్సరమున, హింజూమత భర్తాదాయసంఘముక్రింద లక్ష నలువది వేల రూపాయలు ఖర్చయ్యెనని, ప్రభుత్వమంత్రి శారు శాసనసభలో చెలిపిరి. దేవాలయపు కమిటీల క్రింద నెంత ఖర్చయ్యెనో తెలియలేదట. ఇంతటి వ్యయమునకు జగిన ఫలము గలదాయనిన, లేదని దేవాలయ విషయములందు శ్రద్ధ వహించువారే చాటుచున్నారు. 1925-26 సంవత్సరమునందు, వివిధ మండలములలో 41121 రూపాయలు ఖర్చయ్యెనట. చెన్నపురిలో పాపింపబడిన బోర్డున కధికవ్యయ మగుచున్నటుల తేలుచున్నది. మేనెల నాటికి, బోర్డు మీద హైకోర్టులో దాఖలుచేసిన వ్యాజ్యములు 13 గలవు. వీనినిబట్టి చట్టము ప్రజల కెంత ఆమోదకరముగ మన్నదో గ్రహింపవచ్చును. భర్తాదాయసంఘమువారికి ఖర్చు విస్తారముగ నున్నను, ఆదాయము న్నల్పముగనున్నది. 1926 సంవత్సరము మార్చివరకు చేరినసొమ్ము 7,000 రూపాయలుమాత్రమే. పరిస్థితు లిటులుండ, మతభర్తాదాయచట్టము నిలిచి

నను తిన్నగ కొనసాగునని గాని, దేవాలయవ్యవహారములను చక్కబరచునని గాని నమ్ముటకు వీలులేదు. మానమునకు రెండువేల రూపాయల చొప్పునజీతములను గ్రహించు కమీషనరులు నలుగురేర్పడిరి. వీరి పర్యటనములక్రిందను, సిబ్బందిక్రిందను, ఇన్స్పెక్టరులు మున్నగు నుద్యోగులక్రిందను పెంపిలు కమిటీలక్రిందను ప్రతిసంవత్సరమునను లక్షలకొలది ద్రవ్యము ఖర్చగుటవలన, దేశమునకు గాని, దేవాలయములకుగాని ఇనుమంతయు లాభముండునా? దేవాలయద్రవ్యము దేవాలయపోషణ నిమిత్తము గాక, ఇతర విహితప్రయోజనముల కొరకు వెచ్చించుటకు భక్తవరులు సమ్మతించజాలరు. ఈ సందర్భముల నన్నిటిని గుర్తించి ప్రభుత్వమువారు చట్టమును రద్దుజేసికొనుటమేలు. కాని వారటుల జేసికొనుటకు ప్రతిష్ఠ యడ్డము వచ్చును. భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును.

బొగ్గురక్షణము

టారిఫ్ బోర్డునందలి అధికసంఖ్యాకులు బొగ్గు పరిశ్రమకు రక్షణ మనవరము లేదని తెలిపియుండ, గిన్నాలాగారు రక్షణవశ్యకతను నిరూపించిరి. గిన్నాలాగారి హేతువాదము నిరాక్షేపణీయ మనుటకు సందియము లేదు. పాశ్చాత్య దేశములలో గూడ బొగ్గుపరిశ్రమకు రక్షణ యవసరమగుచుండ హిందూదేశమునం దవసరము లేదని చెప్పట హాస్యాస్పదము. శైశవావస్థయందున్న పరిశ్రమను రక్షించుట ప్రభుత్వధర్మము. సుంకములను విధించుటవలన, ఇతర జాతులతో కలహము గలుగునని మెజారిటీ సభ్యులు తెలిపిన వాదము సరియగుచో, ఏపరిశ్రమపైన నయినను సుంకముల విధించుట దోషమగును. ఇట్టిమూహను అన్ని దేశముల వారును విడనాడినవి. దక్షిణాఫ్రికా బొగ్గుపై సుంకములను విధించుట న్యాయమని అధికసంఖ్యాకు లంగీకరించెదరు. కాని, ఇందువలన దక్షిణాఫ్రికావారికి కోపము వచ్చుననియు, వారు పగ సాధించెదరనియు తలచి, వీరు రక్షణపద్ధతి సంగీకరింపక బోయిరి. భారతీయులు గిన్నాలాగారి యభిప్రాయమునే యామోదించెద రనుట నిశ్చయము. మద్రాసు రాజధాని వాస్తవ్యులగు మత్తయిగారు బొగ్గు పరిశ్రమకు రక్షణ మనవరములేదని నిరూపించుట, శోచనీయము.

కాంగ్రెసుసభలు: జస్టిసుపక్షమువారి అల్లరి

కాంగ్రెసు సభలలో జస్టిసుపక్షమువారు కొందరు చేరి సభ జరుగకుండ అల్లరుల జేయుట మామూలయినది. అందు ముఖ్యముగ తిరువల్లి క్షేణిలో యిట్టి దుస్థితి ప్రబలుచున్నది. దీనివలన, డాక్టరు నరేశమొదలియ్యారుగారి అభ్యర్థిత్యమునకు లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గలదని, గోల చేయువారు పిమ్మట గాని గ్రహింపరు. పాపీ మహమ్మదుగారు ముచ్చటించుచున్నపుడు రాళ్లు స్వేచ్ఛగ రువ్వబడెను. తన శిరము పగిలినను లెక్కనేయననియు, జస్టిసుపక్షమువారి అన్యాయమే బయల్పడుననియు తెలిపి పాపీ మహమ్మదు గారు ధైర్యముగ నుపన్యసించిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు దౌర్జన్య మొనర్చినవారిని మరల హింసించ రని ఎల్లరకు తెలియును. ప్రస్తుతపు అల్లరులు కాంగ్రెసుపక్ష బలమును, జస్టిసుపక్షపు నిరాశను గనువలచు

చున్నవి. కాంగ్రెసు విజయమున కిది శుభచిహ్నములు. జస్టిసుపక్షమువారి చర్యల గాంచి ఆగ్రహముజూపుటకు మారుగ, ప్రాజ్ఞులు జాలి నొందక మానరు.

ఆపటము, ఈపటము

యాకుబుహుస్సేనుగారిని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ కభ్యర్థిగ నిలువకుండజేసిరి. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రటుగాక, జయరామదాసు దాలత్ రాముగారిపై గల నిషేధమును తొలగించిరి. వీరు హిందూస్థాన్ టైముస్ పత్రికా సంపాదకులు. సింధురాష్ట్రీయసంఘమువారు వీరిని అభ్యర్థిగ నియమించిరి. ఉభయప్రభుత్వముల చర్యలలో నెట్టి తారతమ్యము గలదో సులభముగ గ్రహింపవచ్చును.

సరోజినీదేవి సంచారము

సన్మానపత్రము ఒసంగబడుట

(అసోసియేటెడు స్పెషలునర్వీసు)

నా ఖా లీ

కలకత్తా, జూలై 15:— ఇచట స్త్రీలొసంగిన సన్మాన పత్రమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సరోజినీదేవి వారిని తమస్థిలను పురుషులవలె పెంపలసినదిగ సలహానిచ్చెను. బెంగాలులో స్త్రీజరమనెడ నలక్ష్యభావ మేర్పడుటకు పురుషులు మాత్రమే కారకులుగారని ఆమె నూదించెను. స్త్రీలు తమహక్కులను కలుంబమునందును సంఘమునందును స్థిరపరచుకొనకపోవుటయే యందులకు కారణ మని తెల్పెను. కల్పముల పద్ధతి పనికిరాదని చెప్పెను. హిందూసంఘములందు వితంతువుల దుస్థితిని గూర్చి గట్టిగ జెప్పెను.

కోమిల్లా

సరోజినీదేవి యిక్కడికి నేడువయము వచ్చెను. ఉత్తా హామూరితమగు స్వాగత మొసంగబడెను. పురజలులు ముగ్ధునిపి పాలిటీయు సన్మానపత్రముల నొసంగెను. ఉభయపురుషుల గలిపి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు హిందువులును మహమ్మదీయులును కలసి సమావేశమగు మాతృభూమికై నేవజేయవలెనని చెప్పెను. ఇంతవరకును బెంగాలు నాయకత్వమున పహించుచుండెననియు యిప్పుడు దేశమాతృ ఆహ్వానము వచ్చినపుడు వెనుకబడియుండరాదని ఆమె యుద్బోధించెను.

బొంబాయిలో ఇండ్లు కూలుట

కార్యరేషుకు విచారణావసరము

బొంబాయి, జూలై 15:— బొంబాయి కార్యరేషుకు స్థాయిసంఘ మిసారి సమావేశమైనపుడు యీ క్రిందివిషయగ నొక తీర్మానమునుపాదించుటకు నోటీసు బంపబడెను. “బొంబాయిలో యిండ్లు కూలినవానిలో నూటికి 90 వరకు 1905 కు పూర్వము కట్టినవికావా యను విషయమును కమిషనరుగారు కార్యరేషుకుకు చెబువలెను. ఆ పైనయెడల ఆ తకుపూర్వముగట్టిన యిండ్ల నిన్నిటిని తనిఖీజేసి భద్రముగ లేకున్నయెడల మరమ్మతులజేయించునటులగాని లేక మరలకట్టునటులగాని యుత్తరువు జేయరాదదా; ఇంతేగాక 80 యేండ్లకు పైగానున్న యిండ్లను మూడేండ్ల కొకసారియైనను పరీక్షించుటను నిర్బంధముజేయుటకుకరమేనా యను విషయముగూర్చి గూడ కమిషనరుగారిని నివేదింపగోరవలయును.” (అ. ప్రె.)

ఫ్రెంచి రిపబ్లికు ప్రభుత్వస్థాపనదినము

చంద్రనాగూరులో మత్సరము

చిహ్నారా, జూలై 15:— జాతీయ స్వతంత్ర ప్రభుత్వమును స్థాపించిన దినపుడు నిన్న చంద్ర నాగూరులో ఫ్రెంచి అధికారులు జాతీయోత్సవమును జరిపిరి.

(అ. ప్రె. స్పెషలు)

వైచి యుద్ధము

ఇంగ్లండుతో ఏర్పాటు

సంతృప్తికరముగ నున్నది

రుక్మిణి, జూలై 14:—గ్రేటు బ్రిటనుకు ప్రాంసు ఇవ్వ వలసిన యుద్ధబుర్రును తీర్చివేయుటకు ఏర్పాటు కుదిరెనని తెలియుటచే ప్రతికరముగ నుండెను. కాని ఉత్సాహమును జూపలేదు. మొదట అప్పిచ్చిన వరతుల ప్రకారము ప్రాంసు బ్రిటనుకు అప్పిచ్చిన దలచుకొన్న సాలేనా ఇవ్వవలసిన వడ్డీమాత్రమే 80000000 పౌనులు అగును. ఈ వడ్డీనే బ్రిటిషువారు ప్రాంసుకు అప్పిచ్చుటకు బ్రిటిషు ప్రజలనుండి తీసికొన్న బుర్రునుకు వడ్డీ నివ్వచున్నారు ప్రభుత్వము తగవున చర్చిలుగారు ప్రతిపాదన 12500000 పౌనులు వైచివారిచ్చుటకు ఒప్పుకొనిరి. 62 సంవత్సరములలో వైచివారి వలసిన అప్పు తీరిపోవును.

లైముస్ ప్రతికాభిప్రాయము

మన కీయవలసిన అప్పులో 815 వంతులను మానుకొంటిమి. పన్నులభారముచే ద్రుంగియున్న బ్రిటిషు ప్రజలకు ఉత్సాహము కలుగజేయలేదని చర్చిలుగారు నిన్న జెప్పిరి.

యూరపువిషయములో బ్రిటిషువారినున్న బాధ్యతను బట్టి ఓకచాలవరకు అంగీకరించవచ్చు ననిరి.

ప్రాంసు, గ్రేటుబ్రిటను ఆర్థిక పరిస్థితులకు సంబంధముండుటచే ఈ యుద్ధబుర్రును పరిష్కార మగుటకు బ్రిటిషువారి వివేకయుతమున ఆర్థికవిధానము సానుకూలపడినది. వైచి ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక పునర్నిర్మాణమునకు తోడ్పడుటకు బ్రిటిషువారింత ఉదారభావముతో ఒప్పుకొనిరి. స్నేహభావము చేతను, ప్రాంసు, బ్రిటను ఆశయములు కాశ్యోతముగ ఫలించుటకును యూరపు పరిస్థితులు అనుకూలముగ ఏర్పడుటకును బ్రిటిషువారింత దయతో ఒప్పుకొనిరి. గ్రేటుబ్రిటను తాను యునైటెడ్ కింగ్డమ్ కీయవలసిన మొత్తమునే తనకీయవలసిన బుర్రుగ్రస్తుల నడుగుచున్నది. ఇచ్చిన మొత్తమును అంతను ఇచ్చి తీరవలెనుటలేదు. బ్రిటనుకు రావలసిన పాకెట్ మొత్తము 2000000000 పౌనులు. యునైటెడ్ కింగ్డమ్ కు బ్రిటను ఇవ్వలసినది 1,000,000,000 పౌనులకు తక్కువ మొత్తమే. మాప్రాతిమిత్రులందరి ఆర్థిక సౌకర్యార్థము 1000000000 పౌనులకు పైగా మాకివ్వవచ్చురలేదని మానుకొంటిమి.

ఈ ఒడంబడికను, బ్రిటిషుపార్లమెంటు ద్రువపరుచుటకు నవపరము లేకన్నను, సోమవారమునాడు లాయిడ్ జార్జిగారు చర్చకు బెట్టెరు. ప్రతిపక్షులు తమ యభిప్రాయములను బహుపుదురు.

లిబరలు ప్రతికాభిప్రాయము

ప్రాంసుపట్ల బ్రిటను యెంతయో త్యాగమును జూపినది. బ్రిటిషుప్రజలపై యెక్కువభారమును విధించెను. కాని చాలాకాలమునుండి పరిష్కారముగాని ఈ బుర్రును సంతృప్తికరముగ లిబరలుప్రతికరము తృప్తికెందినది.

వైచిపరపతి మరల ఏర్పరుచుటకు ప్రయత్నించితిమి త్వరలో ఏర్పడుగాక యనిగోరుచున్నాము. వైచి కరెన్సీ యధాప్రకారము ఏర్పడవలెనని ఆశించుచున్నాము. ప్రాణము విసిగిపోవుచున్న బుర్రును సంతృప్తికరము. పరిష్కారము జేసికొనకలెంచితిమి. ప్రాంసుమాకు కష్టముఖున నకు తోడైనది. అట్టివారియెడల మేము పదానుష్ఠానముతోనే ప్రవర్తించెదము. అన్యధా ప్రవర్తించమని డెయిలీకానికలుప్రతిక వాకొనుచున్నది.

అమెరికనుప్రతికాభిప్రాయము

నూయార్కు, జూలై 14:—యుద్ధబుర్రు పరిష్కారము నుగర్చి చర్చిలుగారు కాశ్యోతకీర్తిని గడించిరి. అమెరికాప్రతికరము ఏకగ్రీనముగ అభినందించుచున్నది.

న్యూయార్కు-వర్ణన ప్రతిక గ్రేటుబ్రిటను నభినందించుచు అమెరికా వసులూ వేసినంత మొత్తమును బ్రిటనువసులూ చేయు ననిరి.

రావలసిన మొత్తమునంతను తక్షణము ఇచ్చి తీరవలెనని అడిగి అంతయు లేదనిపించుకొనుటకుంట్టే కొంచెము మొత్తమును బుచ్చుకొనుటలో బ్రిటనుకు అంతర్జాతీయ ఆర్థిక పరిస్థితులందు బ్రిటనుకు యెక్కువ మెలకువ గలదని టయున్సుప్రతిక వాకొనుచున్నది. కాని బ్రిటిషువారి వరతులనే అమెరికానుండి రాబట్టుటకు ప్రాంసు ప్రయత్నించిన, ఆశించిన, కయిల్ గారు గొప్ప ఆకాభంగము నొందగల రనుచున్నది. బ్రిటిషువారి వరతులను అమెరికా యనుసరించదట

అంగ్లో-వైచిబుర్రుపరిష్కారపు టొడంబడిక ప్రాంతా అమెరికను ఒడంబడికతో సరిగా లేదని హెరాలు బ్రిట్యూను ప్రతిక లనుచున్నది.

ప్ర్యాంకుధర

బుర్రుపరిష్కార ఫలితము

లండన్, జూలై 14:—బుర్రుపరిష్కారపు టొడంబడికచే, లండనులో పౌను 1 కి 190 3/4 ప్ర్యాంకులవలెను నిర్ణయించి పుచ్చుకొనుచున్నారు. బెల్జియం ప్రాంకులు పౌను 1 కి 207.

సామ్రాజ్యబాడ్ కాన్స్టిగ్న వ్యాపారము

న ఒక కార్పొరేషనుకు అప్పగించుటకు ఏర్పాటుజేసిరి.

సామ్రాజ్యసభ

అనుకొన్న తేదీని జరుగును

కనడామృత్యులు రారిననుభయములేదు

లండన్, జూలై 15:—సామ్రాజ్యసభను ఆపుజేయరు. ఆపుజేయవలెనని కనడా కోరలేదు. నాయకులగు మంత్రులు రాకేమోయని భయపడవచ్చురలేదనియు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతిక బహుపుచున్నది.

మెయిలుపడవ తగులబడుట

ప్రయాణీకులు ప్రాణములతో బయటబడుట

జిబ్రాల్టీ, జూలై 15:—సిల్వాన, డ్రైయింగ్స్ చీఫ్, జపానులకేగునున్న మెయిలుపడవ అంటుకొని తగులబడెను. ప్రయాణీకులు, ఒడసిబ్బంది తప్పించుకొని బయటబడిరి. కొంతవరకు సరుకులూ కూడా దక్కినవి. తపాసందులు పోయినవి.

కీ॥ శే॥ బెల్కన్య

చనిపోయినందులకు ఆమెతోడికి సార్వభౌమదంపతులు స్వాగృహింపిరి. ఆమెయోగ్యతయు, ధీశక్తియు, ధైర్యముచే ప్రపంచమునకు మరచుటకు విలులేని మహాపాతకము జేసిరి. ఆమె పనిచేసినచోట్ల అతిభక్తితో స్వార్థత్యాగముతో పనిజేసినది.

ఈజిప్టు ఆర్థిక పతనము

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంత్ర)

కయో, జూలై 16:—ఆర్థికపతనమును చర్చించు సంవర్ధమున నేడు ఇస్కాండియా సిటీగారు ప్రాతప్రభుత్వము వారు కొన్న ప్రతివిషయమై జేసిన ఏర్పాటులు ఆర్థిక రూపేణా మంచిగావనియు రాజకీయతంత్రములతో అప్రతిని గొని రనియు ప్రకటించిరి.

నాయువార్తాప్రచారక కార్యాలయములు

లండన్, జూలై 14:—గ్రేటుబ్రిటనులోనున్న నాలుగు కార్యాలయములను ఈసంవత్సరములో పుగ పనిచేయుటకు ఏర్పాటులగునని కామన్సుస్థలలో విచేలుధాంపుకొగనిరి.

ఇంతవరకును ఆలశ్యముగలకు కారణము మార్కెసిగారి కిని ఆతని సహకారునకును అన్యధాతయే యనియు దెలిసిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా కనడాలో మాట్లాడు కార్యాలయము పూర్తి అయినదనె. జెప్పవచ్చును. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో సంబంధమున్న కార్యాలయము ఆగస్టు 15 కి పూర్తియగుననిరి. ఆస్ట్రేలియా, ఇండియాకు సంబంధముగల కార్యాలయములు అక్టోబరులో సిద్ధముగనుండును. ఒక ఆస్ట్రేలియాలో తప్ప ఇతరచోట్ల రేల్వే సముద్ర తంత్రపార్లలో 2/3 వంతు లుండును. దక్షిణఆఫ్రికాకు రేల్వే వ్యాపారమునకు 8 పెన్నీలు, ఇండియాకు 7 పెన్నీలును తగ్గించిరనిరి.

సిరియా మరాకో సంరంభములు ముగించుట

ప్రార్థనలు

పార్సిస్, జూలై 14:—సిరియా మరాకో సంరంభములు ముగిసినందులకు ప్రార్థనలను, ఉత్సవములను జరిపిరి. సైన్యములన్నియు ఇందు పాల్గొన్నవి. కొన్ని సేనలు మరాకోనుండి గూడ వచ్చినవి. సుల్తాను 'బాహ్ క్యాడ్ గార్డు' నే నలు గూడ పాల్గొనెను.

అంతయు ముగిసినపిమ్మట, మరాకో సుల్తాను, అధ్యక్షుడు, డివిరా గారు మరలినపిమ్మట, కమ్యూనిస్టులు, జేశభక్తులును కొట్టుకొనిరి. పోలీసువారు జోక్యము కలుగజేసికొనిరి. 20 మందిని అరెస్టుజేసిరి. మునిసిపలు కవున్సిలరు జాల్సెనాటి కూడ అరెస్టుజేసిరి.

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ జూలై నెల 16-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్య అత్యధిక స్వల్పము	ముఖ్య అత్యధిక స్వల్పము	ముఖ్య అత్యధిక స్వల్పము	ముఖ్య అత్యధిక స్వల్పము	ముఖ్య అత్యధిక స్వల్పము
	గ్రేడ్ 24 గంటలలో	గ్రేడ్ 24 గంటలలో	గ్రేడ్ 24 గంటలలో	గ్రేడ్ 24 గంటలలో	గ్రేడ్ 24 గంటలలో
గోవాలోపూర్	89.7	80.2	...	2.85	...
విశాఖపట్నం	88.8	79.8	...	6.15	...
కాకినాడ	88.8	76.7	1.20	15.98	...
మచిలీపట్నం	86.6	78.5	0.04	6.61	...
కర్నూలు	86.0	78.3	...	8.62	...
బళ్లారి	95.2	75.2	...	8.24	...
అంతర్జాతీయ	...	...	...	7.06	...
కడప	97.2	78.6	1.45	8.41	...
నెల్లూరు	98.2	80.8	0.08	4.52	...
మద్రాసు	91.5	80.3	...	2.85	...
కడపూరు	90.6	78.1	...	1.82	...
చేలూరు	91.1	71.8	...	4.87	...
కోయంబూరు	88.9	78.2	...	1.90	...
తిరుమనాపల్లి	92.7	75.2	...	3.71	...
నాగపట్నం	88.5	79.1	...	0.82	...
మధుర	97.5	75.0	0.28	1.62	...
పాంబట్	87.8	79.3	...	0.09	...
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	...
తిరువేలూరు	88.8	77.5	...	14.58	...
కొచ్చిన్	85.9	76.0	0.25	47.24	...
కాలికట్టు	89.0	76.1	...	49.75	...
మంగళూరు	86.5	76.1	0.88	48.59	...
రెంగుళూరు	89.0	68.8	...	8.46	...
మర్కా	75.6	68.6	1.52	41.47	...
కొడైకనాల్	66.6	52.2	0.73	4.72	...

సర్కారులు:—కాకినాడలో 1.20 "దిబ్బముగ కొద్దికాలము వర్షించెను. ఉత్తరమున ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. దక్షిణమున మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. శీతోష్ణస్థితులు మామూలుగనున్నవి.

డక్కన్:—కడపలో 1.45" కొద్దికాలమే దిబ్బముగ కురిసెను. ఆకాశము దిబ్బముగ మేఘచ్ఛాన మయ్యెను. దక్షిణ ఆంధ్రమున ఒకమోస్తరుగనున్నది. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ కర్నూలులో తక్కువ. పగటివేడిమి 4 1/2 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 6 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో చినుకులుబడెను. కడపూరులో ఆకాశము పలచని వచ్చులతో గూడుకొన్నది. దక్షిణ ఆంధ్రమున ఒకమోస్తరుగనున్నది. పగటివేడిమి 4 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

స్థానిక చినుకులే బడును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్యము

వాతావరణాస్త్రజ్ఞానము

తెరువల్కి కేసు హత్య కేసు

ముద్దాయి వాజ్మూలము

నిన్న సాయంకాలము 4 గ. ముద్దాయి వాజ్మూలము నొసంగెను.

అదిని భార్య ఏల ఆశనిపై ఫిర్యాదుజేసినని కోర్టువారు ప్రశ్నింపగ, ఆమె తనపై కోపమునియు, తన్ను యిష్టపడక రా సంతప్రేమించినను ప్రత్యుపకృతి లేకుండెననియు జెప్పెను. పంచాయతీ విచారణయందు ఒసంగిన వాజ్మూలమే మరల కోర్టువారి యెదుట యాదీగవృత్తి చదివెను:—

వాజ్మూలము

నాకు మూడేండ్ల క్రిందట పెండ్లియయ్యెను. 18 రోజుల నుండి కాపురము జేయుచుంటిని. మేమెప్పుడును పోట్లాడుకొన లేదు. కాని యింటివిషయములలో ఆమెను అప్పడప్పుడు మందలించుచుంటిని. ఆమె రోగుడు తప్పులు జేయుచుండెను. నేను కోపించుచు కఠిన్ద్రో ఫిర్యాదుజేయుచుంటిని.

“చనిపోవుటకు రెండుమూడు రోజులక్రిందట నామె చీకాకుపడి, తన్ను అల్లరిజేసినచో ఆత్మహత్యగావించుకొందునని భయించెను. కాని అతడు నమ్మలేదు. బుజ్జగించుచుండెను. క్షుక్త వారము 18-వ తేదీ రాత్రి 8-30 గ. ఆయన భోజనముజేసి తాంబూలముజేసికొనుటకు బయటకుబోయి వచ్చుసరికి భార్య చీకటి గదిలో పడుకొనుట గాంచెను. అతడొక ప్రక్క పరుండ ప్రిగ్గా యిష్టపడక, కొంతడవుండి రమ్మనెను. అంత నాతడు బోయి ఆరుగురై పరుండెను. ఆమె వెంటనే గదితలుపు చార వేసెను. కొంతసేపటికి భార్యకేళలు వినబడెను లోనికి బోయి ఆమె ఒంటిపై చుంబుల గాంచి నీళ్లు తెచ్చిపోసి చల్లార్చి యిల్పించెను. అట్లు యత్నించుచుండ అతని చేతులుమట్టు కాలెను పిమ్మట యేమి జరిగెనో అయినను తెలియదు. ఆమెతో గూడ ఆస్పత్రికి బోయెను ఆమెకు హాని జేయవలెనను యుద్దేశమే లేదు. ఆమెయెడల నా దిశి చాలప్రేమ. ఆమె చిన్నదగుటచే తెలియనిది. ఆమె స్వస్థముగ బుద్ధిపూర్వకముగనో, ప్రమాదవశముననో కాలిపోయియుండు నని ఆయన జెప్పెను.

ముద్దాయి వాజ్మూలము చదివిన పిమ్మట న్యాయమూర్తి ఉభయపక్షముల వాదము వివెను.

ప్రాసిక్యూషను వాదము

ప్రాసిక్యూషను ఇన స్పెక్టరు మాణిక్య పిల్లెగారు యిట్లు జెల్లిరి. ఈ కేసులో సరగా చూచినట్లు సాక్ష్యము దొరకుట దుర్లభము. ఉభయపక్షముల సాక్ష్యమును బట్టి, ముద్దాయి భార్యకు సరిపడలేదని తెలియుచున్నది. ముద్దాయి పడకసంబంధముగూర్చి మనసు విరిగెనని జెప్పుచున్నాడు. తండ్రి పినతండ్రి వంటనుగూర్చిన తగవనుచున్నాడు. భార్యపై ముద్దాయి కోడో కోపమున్నది. ఇంక మనసులో నేదోకోపముగలదు. ముద్దాయి తాను నిర్దోషిని యింటిలో జెప్పినట్లు కుప్పస్వాయి అయ్యగారు చెప్పుచున్నారు. ఆమె డాక్టరునకు, మహాదేవ క్షిరగారికి, మేజిస్ట్రేటునకు అందరికి ఒకేరీతి భర్తయే కాలెన్చు చెప్పెను. పండుకొనునపుడు రాత్రి దీపము ఆర్పివేసితిమని ప్కటచే ప్రమాద వశమున జరిగియుండదు. ఆమెయే ఆత్మహత్యగావించుకొన్నచో భర్తయుండగా నేలచేయును? తలుపెం యి తీసియుండును? ఆత్మహత్యయే గోరుచో యింతభూరిముగ బాధకలిగించు పద్ధతి నేలజేయును? ఆమె తండ్రియింట నుండునప్పుడు పినయముగ, భక్తిపూర్వకముగ జీవించినదగుటచే ఆత్మహత్య గావించుకొనవలసిన పిల్లకాదని తెలియగలదు. ఆమె మర్యాదగలది. ముద్దాయి ఆమెను రక్షింపయత్నించినచో అరచేతులు కాలియుండును. అం లేకాని కుడిభాగము మండలు మాత్రమే కాలివు. దీనిని బట్టి ఆమె ఆత్మహత్య గావించుకొనలేదని భ్రాంతింప నచ్చును. ముద్దాయి ఆమెను ప్రేమించి యుండును. మేని రాకరించియుండును. ఆతను ఆమెను బెడరించుచుండెను. ఆనాడు కూడ చాలకోపము వచ్చి, ఆమె పట్టుదల గల్గి తనమాట వినకుండుటచే కోపమువచ్చి కిరసనాయిలుపోసి కాల్చి యుండెను. బెడరించుచుండేనే గాని అట్లు చేయడం ఆమె అనుకొనియుండును. పీనలుకోడు 804 క్రింద ఏకేసు గుర్తింప వచ్చును.

ముద్దాయి తరపు వాదము

ముద్దాయి తరపున విశ్వనాథ శాస్త్రిగారు యిట్లు జ్జెల్లిరి:—కారణమేదయినను కలిసి పండుకొనుటనుగూర్చి ప్కరిపురకు భేదాభిప్రాయము కలిగెను. ఆమె యెంచుచేతనో యిష్టపడలేదు. ఈతడు బుజ్జగింపజూచెను. దాంపత్యసౌఖ్యముగూర్చి ఆతనినును చాలచీకాకుపడెను. ఆమెకు భర్తతో కలసియుంట కిష్టములేదు. ముద్దాయి తండ్రియింటికి పొమ్మని యుండును. తండ్రి పోషింపనియ్యకొనలేదు. అందుచే ఏమిచేయుటకు తోచక ఆమె యాహారకృత్యమొనర్చి బాధనివారించుకొనియుండును. డాక్టరువద్దచెప్పిన దొకరీతిగను, మహాదే

రాజరాజేంద్రుని ఉత్సవము

హిందూనభ రాజప్రతినిధి కంపిసతంతి

తెరువదిమంది మహమ్మదీయులు అరెస్టుజేయబడిరి

కలకత్తా, జూలై 15:—పరస్పరము భీతికి యెడమిచ్చుటచే ఉత్సవముసాగటను వాటిను ఆయాప్రయోగము గావించ నులసివచ్చెను. పూర్వార్థము 8 గంటలవరకు మరీనల్లరు పొట్టు మూలమున నైద్యకళాశాల ఆకుపత్రియందు జనిపాయెరి. మొత్తముమీద చనిపోయినవారిసంఖ్య తొమ్మిది. ఇంతవరకును 82 మంది ఆకుపత్రియందు నైద్యపచారము నిమిత్తము చేర్చుకొన బడిరి. చేర్చుకొనబడినవారిలో ఒకడజనుమండికి ప్రాణాపాయము వచ్చు అవస్థయందు గలరు. తుపాకులు ప్రేల్పుటచే గాయము తగిలినవారిలో మొత్తముమీద తొమ్మిదుగురు మహమ్మదీయులుగలరు. ఇందులో ఏడగురు తుపాకిగుండుబెబ్బలు తగిలెను. ఒక్కొక్కరియొద్దను ఒక్కొక్కచే గాయములు తగిలెను. పోరాటము సంభవించిన ప్రాంతము పాడువడినట్లు గన్పించుచున్నను, పరిశీలు చాలవరకు శాంతముగ నున్నవి. షావులు, వర్తకస్థానములు మూయబడెను. జిల్లాయందు పోలీసు దళము గన్పించియున్నది. ఇంతవరకు సుమారు 40 మంది అరెస్టుజేయబడిరి. అరెస్టుజేయబడినవారిలో చాలమంది మహమ్మదీయులే. అనుపత్రిలో జనిపాయిన ఎవమండుగురిలోను ఆయదుగురు హిందువులును, ముగ్గురు మహమ్మదీయులును గలరు.

పోటులవలన ముగ్గురు హిందువులును, ఒక్కమహమ్మదీయునును చనిపోయినట్లు నైద్యకళాశాల ఆకుపత్రియందు అసోసియేటెడుప్రెసు విలేఖరి విచారింపగ దెలియుచున్నది. పోలీసు కనిస్తేబులుతో సహితముగ 63 మంది ఆకుపత్రియందు గలరు. ఇందులో ఏడగురు తుపాకిబెబ్బలు తగిలెను. ఒక్కొక్క వారికి లాఠీబెబ్బలు, పోట్టులవలన గాయములు తగిలెను. అమ్మటోలాయందు ఒకహిందువుని పోడిచి చంపిరి. శేషము పోస్టుమార్టుచేయు స్థానమునకు గొంపోబడెను. ఆరంభమందు ఆకుపత్రియందు చేర్చుకొనబడిన 63 మందిలో 18 మంది హిందువులును 45 మంది మహమ్మదీయులును గలరు.

అల్లరిగుంపు పోలీసుపైబడుట

ప్రాంతికాలమున జోరసాంకి పోలీసుస్టేషనుపై అల్లరు దారులు పడిరియు, పోలీసు తుపాకుల బ్రయోగించి దొమ్మిదారుల తరిమివేసినదియు దెలియుచున్నది. మొత్తముమీద 150 మంది ఆకుపత్రియందు నైద్యపచారమునొందుచున్నారు. జోరసాంకియందు మరియొకశతము దొరికెను. ఇంతవరకు 60 మంది అరెస్టుజేయబడిరి. అరెస్టుజేయబడిన వారందరు దాదాపుగ మహమ్మదీయులే. (ఆ. ప్రె.)

144 శక్తును ప్రయోగించుట

రాజధానిప్రధానమేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు అయిదుగురుకంటే మనుష్యులొక్కచోటున గూడరాదు

(ప్రీవెను తుతివార్త)

కలకత్తా, జూలై 15:—రాజధానిప్రధానమేజిస్ట్రేటు 24 పరగణాల జిల్లామేజిస్ట్రేటు, విదుగురుకంటే అధికముగ సమాహముగ గూడరాదని నిర్దేశించుచు క్రిమినలు ప్రాసిజరు కోడ్డు 144 శక్తునుక్రింద ఉత్తరువు జారీజేసిరి. ఉదయము జరిగిన అల్లరులకు సంబంధించిన నగరప్రాంతమునకు ప్రక్కనున్న గ్రామప్రాంతమునందు ఉత్తరువు అమలునందు వర్తించుచు, “కలకత్తా నగరమునందు అల్లరులు సంభవించుచున్నవని నాకు దలుపుటచేతను, అల్లరులు తక్షణమే ఆపి తగినమందు ఉపయోగించుట ఆవశ్యకమని నా అభిప్రాయముగాన, పిధులందు ప్రానుపడిన జనులమూలమున పోరాటమును సంభవించుచున్నవని దోచుట మూలమున పోలీసు రాగనే మూక చెల్లాచెదరై పోవుటవలనను దిగువ దొర్నాటువలన శాంతిభంగముగాని, అల్లరులుగాని, కయ్యములుగాని జరుగకుండజేయుట సాధ్యమగునని నా అభిప్రాయము” లని ఉత్తరువును ప్రకటించుటకు గారణముగ చీపురెసిడెంసీ మేజిస్ట్రేటు ప్రయతించెను.

వియ్యరుయెదుట చెప్పిన దొకరీతిగ నుండుటచే మేజిస్ట్రేటుగారి యొద్ద స్టేటుమెంటుయొక్క విలువపోయినది. కోర్టు:—ముద్దాయిపై నేరమారోపించుట కేదయిన కారణముండవలెను.

ఆమె ఆత్మహత్యగావించుకొనెను. అమాట ఒప్పుకొన జాలక శిక్షతప్పించుకొనుటకై ఆతనిపై నిరదచేసెను. ఈ కేసులో ముద్దాయి వాజ్మూలమొక్కటే నమ్మకమైనసాక్ష్యము. సాయంకాలము 5-30 గ|| యింకను ముద్దాయి తరపు వాదన ముగియలేదు.

కలకత్తాయందు గుండాలరాజ్యము

రాజరాజేంద్రుని ఉత్సవము

హిందూనభ రాజప్రతినిధి కంపిసతంతి

(ప్రీవెను తుతివార్త)

కలకత్తా, జూలై 15:—రాజప్రతినిధి ఆంతరంగికకార్యదర్శి పేర దిగువనివరించిన తంతి హిందూప్రభ కార్యదర్శి పంపెను:— “రాజరాజేంద్రుని ఉత్సవము జరుగుచుండ రాష్ట్రరత్నము మహమ్మదీయులు విసరవలయునని బుద్ధిపూర్వకముగ విసరి పెట్టు. హిందువులనె గాయపర్చిని రాజప్రతినిధికి దెల్పగోరుచున్నాము. గవర్నమెంటు కమ్యూనిక్కు ప్రకారముగ యాయబడిన లైసెన్సుప్రకారముగ ఉత్సవము జరుపబడెను. మహమ్మదీయులకు ఎంతమాత్రము కోపకారణములేదు. మశీదులు, అనాధశరణాలయము, సందులు, బస్తీలునుండి రాళ్లపర్షులు గురిపెను. హిందువుల గొట్టుటకును, అధికారము ఉల్లంఘించుటకును, సాంప్రదాయముల ప్రకారముగ హిందువుల మతాచారముల జరుపుకొనకుండ జేయుటకును మహమ్మదీయులునుగా ఆలోచించి యిట్లు రుల జేయుచున్నా దని దెల్పుటకు మారెంతమాత్రమును సందేహములేదు. హిందువుల రక్షించుటకు దగినంత కట్టుదిట్టములు గావించవలయు ననియు, తమ యిష్టము నచ్చిన్పడినాండుల బడయుటకు గాను వకు బల ప్రయోగము, అరాజకమున దొరతనము సాగ నీయదనియు మహమ్మదీయులకు స్పష్టము జేయవలయును.

ఇండియను అసోసియేషను తంతి

ఇండియను అసోసియేషను కార్యదర్శి దిగువ ప్రకటించిన తంతి రాజప్రతినిధి ఆంతరంగిక కార్యదర్శి కంపెను.

లైసెన్సు దీసికొని పోలీసు పోలీసువారి స్తోమముతో హిందువుల మతోత్సవము ఊరేగుచుండ కలకత్తాలో నేడు మహమ్మదీయులు బుద్ధిపూర్వకముగ ఉత్సవముపెబడిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలెను. కోర్టునుండి చనిపోయిరి. అధికారుల ఆజ్ఞ ఉల్లంఘించుటకును హిందువుల ఉత్సవము జరుపకుండ జేయుటకును ముందుగ ఆలోచించునట్లు గన్పించుచున్నది. ఇట్టిసంభవములు గవర్నమెంటునకు శంకము గలిగించును. పెన్సల్వ్యానియా ప్రజలను దొరతనమునకు నష్టము గలిగించు అరాజకములకు తా వొసంగుచున్నది. లా ఆధికారముల పునరుద్ధరించుటకు తగినంత కట్టుదిట్టములు తక్షణమే గావించవలయునని సంఘము ప్రార్థించుచున్నది.

ఆంగ్లో యిండియను పత్రికల యభిప్రాయము

(అసోసియేటెడుప్రెసు స్పెషలునర్సిస్)

కలకత్తా, జూలై 16:—మహమ్మదీయులు నిన్న హిందువుల ఉత్సవముపెబడు శుద్ధ అన్యాయమని ఆంగ్లో యిండియను వార్తాపత్రిక లేకగ్రీసముగ నుడువుచున్నది. ఉత్సవము జరుపుటకు పూర్వము ఎ. కె. గాజ్డావీసుగారు మహమ్మదీయులకు గావించిన విజ్ఞప్తినిగించి వచ్చి, గవర్నమెంటు విధించిన మరతులపై వీధులలో జరుగుచున్న హిందువుల ఉత్సవము మహమ్మదీయులకు కోపకారణము గలిగించెనని వచించుట ప్రభావిత జీవితమందు పొల్లిన ఆశించుచున్న వానికి తగదని “ప్రీవెన్యూ” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

శాసనములు ధిక్కరింపబడుచున్నవి. మనస్ఫూర్తిగ బుద్ధిపూర్వకముగ, ముందు వెనుకలు పర్యాలోచనము చాలించి శాసనము లుల్లంఘింపబడుచున్నది. కుర్రాడు ఆజ్ఞలులేక పూర్వాచారములు మొదలగు అర్హ విహీనవాక్యములు యెంతమాత్రమును యీవాస్తవమును మరుగు పరుపజాలవని ఇంగ్ల షుమెకో పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మోహినీతైలము

5 తు|| నూనెగల సినా 1-కి రూ. 0-12-0 శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు- బొంబాయి

చెన్నై శాసనసభ

నేటిదినచర్య

ప్రభుత్వసభ్యులు ఖాళీస్థానములు

మలబారు తెన్సివిల్లుపై చర్చ

నేటి ఉదయము సమావేశమైన చెన్నై శాసనసభ యందు ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసిన పిదప సభ్యులు మలబారు తెన్సివిల్లుపై తిరిగి చర్చ నారంభించిరి. బిల్లుపై చర్చ జరుపుటకు పూర్వము సభ్యులైన గారు జరుగవలసిన శాసనసభ సీడలుందు జరుగునదియో, అధికార అధికారేతర కార్యక్రమముల కెన్నిదినుమ లేర్పాటు చేయునదియు తెలుపవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్, మద్రాసు మెయిలుపత్రికయు సభ జరుగుతేరులు ముందుగానే తెలిసికొన గలుగుమండ సభ్యులకు తెలుపుటవలసినదియు తిరిగి సభ్యులు ఎన్నికలకై పనిచేయువలసి యుండును గాన ముందుగ తెలుపవలసినదని గోరిరి.

సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు సమాధాన మొసంగుచు తొల్ల ఎన్నికలలోగ ఇక ఒక్క సమావేశము మాత్రమే జరుగుననియు ఈ సమావేశమునందు చర్చింపవలసినదిని కార్యక్రమమునందలి అంశములే రాగల సభయందు తీసికొనబడుననియు నూతన అంశము లేననెనుండిన అట్టివి ముందుగానే ప్రకటింపబడుననియు ఎన్నిదినుమలు జరుగునది చెప్పటకీపు డసంభవమనియు కాని సభవారికోరికలు గవర్నరు గారికి తెలుపవలసినదియు బహుశః జరుగనున్న సమావేశము ఆగష్టునెల మధ్యములో జరుగుననియు సెప్టెంబరునెల మొదటి వారములో శాసన సభాభ్యర్థుల సభ జరుగును గావున సెప్టెంబరు మొదటివారములోపలనే జరుగవలెను గాని పిదప ఎన్నికలు సమాప్తములో నుండుననియు బల్కిరి. పిదపసభ్యులు మలబారు బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభించిరి.

కార్యనిర్వాహకసభ్యులు సభకాలస్యముగ వచ్చుట

మామూలు ప్రకారము నేటిదినము 11 గంటలకే సభ్యులు సభాభవనమున కరుదెంచిగాని అధ్యక్షులు ఎనిమిదినెనుప ముల వరకు సభకు రావలెనని అంశమునకు సభ్యులు వేచియుండ వలసి వచ్చెను. అప్పటివరకు గిజర్నరు కౌలుయందలి ప్రభుత్వ సభ్యులు మువ్వరు సభయందు లేకుండిరి. అధ్యక్షులు మాట్లాడుచుకార్యనిర్వాహక సభ్యులు అగత్యమున పనియందు నిమగ్నులై యుండినందున కొంచెము ఆలస్యము జరుగుచున్నదనియు ఈలోగ మంత్రులకు సంబంధించిన ప్రశ్నోత్తరములజరుప వచ్చుననియు బల్కిరి.

డి|| బి|| యమ్. క్రిష్ణక నాయకు గారు మాట్లాడుచు చాల ముఖ్యమగు ప్రశ్నలు కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు సంబంధించియున్నవనియు తమకేవియైన అనసరము కార్యముండిన శాసనసభగూడులోప లగాని, సభయగిసినపిదప గాని జరుపుకొనవలెననియు బల్కిరి.

ఇట్లు నాలుగైదు నిమిషములు కడచినపిదప సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు సభయందు ప్రవేశించిరి. తామ తీర్మానమును కార్యముందు నిమిగ్నులై సకాలముగా రాబాలక పోయినందులకు విచారమును చెప్పి, సభవారియెడల ఎట్టిగౌరవేతరభావమును గవర్నరుచుద్దేశమేమియు లేదనిబల్కిరి.

పిదప ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

మలబారు టెన్సివిల్లు

"13 వ క్లాజును తీసివేయవలయున"ని ఏ. యస్. క్రిష్ణ రావుగారు రుజుపాదించుచు 15 వ క్లాజునందు 13 వ క్లాజునందున్న విషయములకు ఇమిడియున్నదనిరియు. కొంతసేరకు 12 వ క్లాజు 13 వ క్లాజు జేయగలవనిని జేయుననియు బల్కిరి.

డి|| బి|| యమ్. క్రిష్ణక నాయకుగారు సమ్యుతించిరి. సభ్యులైన గారు ఈవిషయమై అడ్వోకేటు బనరలుగారి యభిప్రాయమును గోరిరి. ఉపపాదన వోటుకు బెట్టబడి అంగీకరింపబడెను.

"14 వ క్లాజును బిల్లుగారి తీసివేయవలయున"ని ఏ. యస్. క్రిష్ణరావుగారు రుజుపాదించుచు బెనెంటు భూస్వా

మికి చెల్లింపవలసిన ఆ నిర్ణీతముగ తెలుపబడి లేదనియు బల్కిరి.

టి. నరసింహాచార్యులుగారు రుజుపాదనను బలపరచిరి.

ప్రభుత్వసభ్యులు - ఖాళీస్థానములు

సర్. కె. వి. రెడ్డి నాయకుగారు:- మాట్లాడుచు (తె మరీ బెంచీలు (ప్రభుత్వసభ్యులు మంత్రులు గూర్చుండే స్థానములు) రెండును ఖాళీగ ఉన్నవనియు, గతచిన ఆరుసంవత్సరములకుండిన, ఈ శాసనసభ స్థాపించబడినదానినెట్టివలె, చర్చ సంవత్సరమునందప్ప ఎన్నడును ప్రభుత్వసభ్యులు తమ స్థానములను వదలివేసి యుండలేదని బల్కిరి (ప్రతిహేతుపక్ష ముండు వార్షికోత్సవములు) రెడ్డి నాయకు గారు మాట్లాడుచు సైనిక విషయములందు తమస్థానములను వీడుట చాలప్రమాదకరమగు విషయమనిరి. "ఏయుద్దేశముతో ప్రభుత్వసభ్యులు తమస్థానములవీడిరో నేనెరుంగను. తమఉపపాదనలు కొన్నిసభవారి యంగీకారమును బడయని కారణముచే తదితరయుపపాదనలపై సభ్యులయభిప్రాయములను తెలిసికొనుటవలసరము గాకపోయెను గాబోలు. సభవారిపట్ల ఇట్టి గౌరవభావతేజము గలిగియుండుటయు, సభ్యులుజెప్పిన మాటలను విస శ్రద్ధలేపకుండుటయు సమంజసము గాదనిరి.

సంస్కరణపట్టుముక్రింద సీసభ స్థాపించబడినదనియు, బాధ్యతాయుతి ప్రభుత్వముక్రింద పనిచేయుచున్నాననియు ఎగంగరుము. వినున నేడు ప్రభుత్వమెల్ల తమస్థానములవీడిపోవు విషాదదృశ్యమును గాంచుచున్నాము. ఏదయో విచిత్రపరిణామమువలె మంత్రులను, కార్యనిర్వాహక కౌలువారునుగూడ సభవదలిపోయిరి. (వినుడు వినుడ ని ప్రతి కూల పక్ష మందలి సభ్యులకేలు, వార్షము) ఇది గౌరవమా? సభ్యులలో పెక్కుండ్రు చాల జిల్లాలనుండి వచ్చిన భా.కార్యక్రమములో పాల్గొనుచున్నారు. వారు వివిధాభిప్రాయములు గలిగియుండ వచ్చును. వారి యభిప్రాయములు సరియైనవి గావచ్చును. కాకపోవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు తమ స్థానములందుండుట విధిగాదా?

లామెంబరుగారు

ఈ సమయమున సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు (లామెంబరు) గారు సభలో ప్రభుత్వకార్యదక్షులుగూర్చుండే డి గ్యాలరీనుండి తమ స్థానమునకు వచ్చిరి. నియమకమమునను సరించి తాము తమ స్థలమునకువచ్చియు, కాని మొదటినుండి యు తాము చర్చనవినుచుంటిమనియు, ప్రభుత్వమువారు రెవ్వరును సభవారియెడల గౌరవాభావము గలవారు గారనియు, 6, 7 వ శక్తులు తీసివేయబడినవో ప్రభుత్వమువారు వారికొన్ని సవరణలనుపాదించ నెంచినదియు కాని ఆరెండు శక్తులను సభ్యులు తీసివేయుటకు సమ్యుతింప నందున అట్టి సవరణలను పాదించుటకు ప్రభుత్వమువారి కవసరము లేకపోయెననియు పల్కిరి.

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడ నుద్యమించగ సత్యమూర్తిగారు మంత్రుల సంగతి ఏమని (పశ్చించిరి. రెడ్డి నాయకుగారు సమాధాన మొసంగుచు మంత్రులు సభలోనికి రాకనే వారిసంతతి వారినే యడుగుడనియు తాము మంత్రులగారిని బల్కిరి. (నవ్వు)

లామెంబరుగారు సమాధాన మొసంగుచు బిల్లుతో సంబంధించిన సభ్యులు తామేయనియు వారిపలగాని తోడ్పాటుగాని ఎచ్చులేని కావలసి వచ్చినవారు వచ్చుననియు, కనుక వారలకులేసంజుం లోపముగావలసినా, గాము సభయందుండి చర్చనకునున్నామనియు బల్కిరి.

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు సభ్యులూర్తిగారును క్రిష్ణరావు గారి యుపపాదననెదిరిరి. సభ్యులూర్తిగారును ప్రభుత్వమువారివలంబించుచున్న అసహాయాస్థియును తీవ్రముగ వివర్ణించిరి.

పిరప క్రిష్ణరావుగారు "14 వ క్లాజు తీసివేయవలెనను ఉపపాదన వోటు బెట్టబడి వీగిపోయెను.

అంతటి సభ్యులు ఘనహృదయలకై లేచిరి.

విస్ట్రాండుమెంట్లలో చేపలనుబట్టుట

రుగ్గీ, జూలై 14:- విస్ట్రాండు అధికారలు విజిల్లు కార్యకర్తలకును గ చేపలనుబట్టు విషయమై ఏర్పాటు నిర్దేశాలను సభ్యులలోను, జేసినదియు జేసివున్నదియు అధికారాల నిబంధనలు నల్లంబుండక, అనుకూలముగనే చేపలను బట్టుకొనవలసినయి యుండె. గారు ప్రభుత్వమున వచ్చిరి.

జెయిరుదేవాలయపు తగవు

10 వందలకు సంవత్సరములకు లక్షరూపాయలు

ఇచ్చుటకు తీర్మానము

బొంబాయి, జూలై 16 :- పశ్చిమసంస్థానముల ఏజెంటు నాట్టుగారు నేడు జెయిరుదేవాలయట, దర్బారు తగవు పరిష్కారము చేసెను. జెయిరుదేవాలయమునకు లక్షరూపాయలకొప్పున దర్బారు 10 సంవత్సరముల పాటియవలెనని తీర్మానించిరి. రియవాత్ మరల తీర్మానించెదరు. (అ. ప్రె.)

భారత కేంద్ర శాసనసభ్యుని మరణము

రంగూను, జూలై 16:- భారత కేంద్ర శాసనసభాసభ్యులయిన శ్రీ యూహ్లాగాను మాండలేలో నిన్న విగతజీవులయిరి. వారు బుదగయ తి.గి పాగుల కిప్పించవలెనని చాల కష్టించి పనిచేసిరి. వారు ఆంగ్లమునకు కార్యరంగి. (అ. ప్రె.)

స్మిర్నాకుట

ఇంకొక ముగ్గురు ముద్దయిల విచారణ

కాన్స్టాంటినోపలు, జూలై 14:- స్మిర్నా కట్టల కేరములో ఇంకొక ముగ్గురు ముద్దయిల విచారణ అంగోలాలో జేసెదరు. తక్కినవారిని విడుదలజేసిరి. ఉరికిను విధించినవారిని 15 నుండి 15 తేదిన ఉరిదీసిరి.

తెలుగు డి|| ము|| కోర్టు

ఫయల్ అసలు నె 882/25 రున

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా తెలుగు తాలూకా, పెక్కువాడ గ్రామ కాపరస్తుడు మంగిన వెంకటస్వామి, గంటి నర్సిగాడు తనకేర వ్రాశియుచ్చిన ప్రావిజెన్సీలు తాలూకా నూర్లు పోగా యిచ్చు లేదన ఆసతిపాయి దాలు బాకీ గు 882-25 లు రాబట్టుకొనుటకు సదుగు వెంకటస్వామి దావాను దాఖలుజేసి నాడు. సదుగు నెంబరు దావా ది 27-7-26 తేదీకి వాయిదా అయివున్నది. సదుగు వాయిదాకోబాగు సదుగు నర్సిగాడు తెలుగు డి|| ము|| కోర్టువారియెదుట 10 ఫుంటులు హాజరయి సదుగు దావాగు యేమయినా ఆక్షేపాలు వుండేయెడల తెలియ పశ్చకోనియెడల ఎకమపార్టీగా డిక్రి పొందబడునని యిందు మూలముగా తెలియపర్చకయున్నది.

త ణ కు } పి. శ్రీనివాసరావు, బి. ఎ. బి. ఎల్, 14-7-26 } ఇష్టగ్రేడు స్టేడరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా. వాదితరపుస్టేడరు.

బియవశీకరణి

ఇది కూలిక సంబంధమైన తాంత్రి ధరించిన సర్వ కార్యసిద్ధియు వ్యవహార జయమును గలుగును సర్వ అరిష్టదోషములను నశింపజేయును. తాయస్త్రు 1 కి రు 2 0-0 స్వేషలు తాయత్రి 1 కి రు 50-0 0 వి. పి. ఖర్చులు 0-5-0. మానుమాన్ మాంత్రికశాల 2 కి రు 2 కి చిత్తూరుజిల్లా

ఇ నా ము ! ఇ నా ము ! !

14 కారటో శ్రువులకావెన్

ఒకటికి 1-8-0

ఒక స్వాగ్త యింకి బాకీ యిచ్చాము పంపబడెను. ఈ నేనా బడిపెట్టెనును ఉద్దేశ్యగర్వము ముఖ్యముగా కావలసినది. దీనినిగరించి అధికముగా చెప్పవలసినదిలేదు దీనిని అనుభవము మీద మాడవచ్చును.

శిల్పకు మనోలల్

అను శిల్ప గొలుపుకొని చూపునకు మిక్కిలి ఆదరగాన అనేకవిధములైన రంగితోడ అనున్నది అందులందు కుమ్ము 10 కి రు 10-0 న. ఒత్తూరి తీసివేయవలెను. జనుక కో అందు తెలియవచ్చును.

మొదటిదినము 1 రూ 6-8-0 రెండోదినము 1 3-0-0 మూడోదినము 2 2-8-0

పాపములను 10. ముద్రా ముద్రమును. శిల్పకు అందు కలిపెను. 27, అవధాన పాపములను 10. ముద్రా ముద్రమును.

గ్రామోద్యోగులు-జమాబందీ భర్తృత్వము

శాసనసభలో ప్రశ్నలు

మదరాసు పెన్సిలు ఫ్యాక్టరీ ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహము

నిన్నటి శాసనసభలో ఎ. చిటంబరం నాథుగారు గ్రామోద్యోగులకు రాలూకాఫీసులకు పోవునప్పుడు మొలకను...

ఉ.:- తాలూకాఫీసులకు పోవునపుడు గ్రామోద్యోగులకు నిత్యభ్యుదయము గూర్చి విచారించి యివ్వరాదని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

గ్రామోద్యోగుల పునరుద్ధరణ చట్టము ఎప్పటినుండి ఆమలు జరుగును? వారి జీతము తమయిన పోషించబడునా? అట్లు జేసిన మొత్తముపై రాష్ట్రములో నెంత అధికవ్యయమునకు ఆగ...

మదరాసు పెన్సిలు ఫ్యాక్టరీ

బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు:- ప్రభుత్వమువారికి కావలసిన పెన్సిలు కలదు కా? మున్నగు ప్రశ్నలకు ఎక్కడ కొందురు?

ఉ.:- వీలగునంతవరకు దొరికినదవులన్ని ఇండియాలోనే కొందురు. మిగిలినవి, అ. వసుదాన ప్రొద్దుటూరు ద్వారా తెప్పించెదరు.

ప్ర:- మదరాసు పెన్సిలు ఫ్యాక్టరీకి యెట్టి ప్రోత్సాహము నొసలగుచున్నది?

ఉ.:- 1922-23, 23-24 సంవత్సరములలో ప్రభుత్వము వారు తమకు కావలసిన సరకులలో సగమువరకు మదరాసు పెన్సిలు ఫ్యాక్టరీలో కొనుదొందెడివారు.

పెన్సిల్ ల తేదీ

సి. గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు:- స్థానిక శాసనసభకు పెన్సిల్ లు పుచ్చుకొని నిల్వయ్యెదవా? ఉ.:- ఇంకను నిశ్చయించలేదు.

బొగ్గుపరిస్థితులు

ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసుసభ

గనులపనివాండ్లను కలిసికొనుట

లండన్, జూలై 15:- ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు గాకు జనరలు కన్వెన్షన్ వారు తేపు తమతోకలిసి మాట్లాడ గనులపనివాండ్ల కార్యనిర్వాహక వర్గమును ఆహ్వానించు...

రెస్ట్రీ, జూలై 14:- గనులపనివాండ్ల కార్యనిర్వాహక సమితివారు ప్రతినిధిసభకు గాని, సమితి ప్రతినిధులు పాల్గొనుట.

మతాచార్యులు ఈవిషయములో చేతనైన సహాయము చేయుట సిద్ధము గనునా? క్రిందటి వారము గనుల యజమానులెక్కిన దానిని తిసుకొనిరి.

హంకాంగు వర్తకబహిష్కారము

సులంతమొందించుటకు రాయబారములకు 15 తేదీని సారంభించుటకు నిశ్చయించిన కమిషన్ సభలో చాంబర్లెస్ డిప్యూటీ కమిషనరు నిచ్చిరి.

విద్యుత్ సౌకర్యమును ఎప్పటి, శాసనసభ ఎన్నికలు రెండు ఒకేసారి జరుపుటమంచిది.

నిమ్మ జాతులు-బోలీసు ఉద్యోగములు

ఎక్. దేవేంద్రుడు:- నిమ్మ జాతులకు చెందినవారు బోలీసు జాతులో ఉద్యోగులుగ ఎంతయిది నియమింపబడిరి?

ఉ.:- 1926 ఏప్రిల్ సరికి సంస్కృత యిట్లున్నవి:- హెతు కనిష్టములు 120 మంది కనిష్టములు 882.

కె. వీరయ్య:- ఈసంఖ్యలు రాష్ట్రమునకు చెందు నా లేక తెలుగు జిల్లాలకు మాత్రమా? ఉ.:- వ్యవధి కావలెను.

సర్. కె. వి. రెడ్డి:- ఎంతమంది నిమ్మ జాతుల వారు గుంటూరు జిల్లాకు చెందినవారు? ఉ.:- వ్యవధి కావలెను.

పి. నారాయణమూర్తిగారు విడుదల

పి. బి. ఎం. కృష్ణ స్వామయ్య:- పి. నారాయణ మీ ననుగారిని యిప్పుడైన ఇడవిపెట్టుట కుద్దేశించిరా?

ఉ.:- లేదు.

ఎం. కె. నాయుడు:- నారాయణ మీ ననుగారిని విడిచి పెట్టలేని మరాజు పెట్టుకొనిన ఒక ఏను నిచ్చియిచ్చిరి. సానుభూతితో విచారించు దలచిరా? ఉ.:- లేదు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఆధిపత్య

జె. ఎ. బాబుగారు:- ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము యొక్క ఆధిపత్యము యెట్లున్నది? ప్రత్యేక విరాళము లేమియు వచ్చినవా?

ఉ.:- విశ్వవిద్యాలయ కమిషన్ రిపోర్టును ఆధారముగా చేయవలయునని సర్ది తెలియదు. విశ్వవిద్యాలయములకు (1) జీతముల కమిషన్ (2) రాష్ట్ర గ్రాంటు (3) విరాళములు మాడు విధములకు రాబడిగలదు.

కోభంగారీపయనము

బుమైరు, జూలై 14:- నేడునయము 9/30 గంటలకు (18 తేదీ) కోభంగారు ఇచ్చటనున్న 14 తేదీ ఉదయము 8-10 గంటలకు బయలుదేరిపోయిరి.

సోవియటు వైమానికదళము

నూనో, జూలై 14:- పోయిస్కో వైమానికుడు టెవరనుకు బయలుదేరినా.

శ్రీ శ్రీ ఎం. వ. చేశాయిగారు

నెయిరోబి జూలై 15:- ఇండియను కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు, కెన్యా శాసనసభ్యుడు, భారత ప్రముఖులలో గొప్పవాడు అను ఎం. వ. చేశాయిగారు జకోబాబా హ్యాట్ గము చే చనిపోయిరి.

ముసల్మాను సంస్థ

హ్యారిస్ జూలై 15:- హ్యారిసులో నేడు ముసల్మాను సంస్థను స్థాపించినందుకు మరాఠో ఆస్తిరీయా, ట్యూనిస్ సిరియా మున్నగు ఇతరముహమ్మదీయ దేశములనుండి ప్రతినిధులనుచ్చరియించుటగాదును.

రాజప్రతినిధికి స్వాగతపత్రము

నిన్నసభలో నేడు సమావేశమగుటకు తీర్మానించుట

పూనా, జూలై 16:- రాజప్రతినిధి కోసము తయారు చేయబడిన స్వాగతపత్రము శాసన సమ్యక్ముగా లేదనియు అయ్యెడి ఖద్దునకు శ్రోత తీర్మాన ముండవలెననియు తీర్మానమును 84 సభ్యులు ఆమోదించుటలెననియు కలెక్టరు గారు వ్రాసియుండిరి.

మోటారు ప్రమాదము

లండన్, జూలై 14:- అస్మింగ్ చార్లెస్ బ్ల్యూమ్బర్గరు గారు మోటారు ప్రమాదముచే చనిపోయిరి.

శ్రీశారదానికేతనము, గుంటూరు

జులై మాసాంతములోగా నూతనముగా చేరదలచుకొన్న బాలికలందరు చేరవలెను.

ఎంకాలపు సెవులైనతరువాత జులై 2 తేదీనుండి శ్రీశారదానికేతనము నూతన కుటీరములలో పనిజేయుచున్నది. కొంతమంది శ్రోత బాలికలు చేరినారు.

అ. హనుమయ్య మాజేజరు.

మశీదులయెదుట వాద్యములు

రాజప్రతినిధి యిస్టాగోప్తినభ జరుపును (శ్రీశ్రీమణి తంతివార్త)

కలకత్తా, జూలై 15:- రాజప్రతినిధికిని హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులకును 17-వ తేదీ శనివారమునాడు మశీదులయెదుట వాద్యములగురించి యిస్టాగోప్తినభ నిష్ణాయందు జరుగనున్నది.

ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త:- పారసంది రామశాస్త్రిగారు

ఆంధ్రవాక్యమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయ భట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములందు ఆంధ్ర భారతలక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయకర్తృకము కాదనువారి వాదములన్నియు సప్రమాదముగా ఖండింపబడినవి.

కలపు.- వెల 0-12-0. పాస్టర్ వేణు

ఆంధ్రపత్రిక మేనేజరు.

7. తంబుకెట్టిపాడు, మద్రాసు.

దివాన్ బహద్దర్ మోచర్ల రామచంద్ర రావు పంతులుగారి అభ్యుద్ధిత్వము

భారత కాననసభకు అభ్యుద్ధిగా నిలచిన మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు పంపించుపత్రికలు ఓటర్లకు చేరుట ప్రారంభమయినది. ఒకపత్రిక నేడు నాకు గూడ చేరినది. ఆ పత్రికయందు శ్రీపంతులుగారు గత మాడు సంవత్సరములలో మీ ప్రతినిధిగా వెల్లి చేసిన పనిని గూర్చి వార్తాపత్రికలయందె పృటికప్పుడు చదివియే యుందురని వ్రాసిరి. కాని యింతకన్న వారు చేసిన పనులు చురుగగా నేకరువు పెట్టిన వార్తాపత్రికలు చూడని నారెకు సోదరులు చూచియు మఱపు జెందు నాబోంట్లకు నుపయోగముగా నుండెడిది. కృష్ణా పశ్చిమతూర్పు గోదావరి జిల్లా సోదరవోటరులారా! భారత కాననసభలో పంతులుగారు చేసిన పనులు ప్రకటించిన వార్తాపత్రికలు చూచినవారికి నేను చెప్పనక్కరలేదు గాని చూచి మరచిన వారికి చూడని వారికి తెలియుటకు ముచ్చుకొఱకు ఒకటి చెందు వెల్లిడించి శ్రీపంతులుగారి భారం తగ్గించుటకు ప్రయత్నించెదను. పొట్టు కాడ్లు కడర్లు వాడుటకు తరచు రైతులకు ఏమి పనియుండను. సాహుకార్లకు వర్తకులకు వాని యవసర మెక్కువ. అందుచేకాని కాగ్ల ఆర్థిక, కమరు అణా చేసినందువల్ల వర్తకులకే గాని ప్రజాబాహుళ్యమునకు కష్టము లేదని వాని ఖరీదు హెచ్చించుటకు పంతులుగారు తోడ్పడి సివిలు ధర్మము ఉద్వోగియుటకు అనగా మన ప్రభుత్వ పెద్ద యుద్వోగియులగు తెల్లదొరలకు జీతములు చాలక బాధపడుచుండ ప్రభుత్వమువారు జీతములు హెచ్చు చేసినందున ఆలోటు భర్తీ చేయుటకై ఆంగీరించినారు. ఇందువల్ల ఆమొత్తం పూడవందున చెండవది యప్పు పన్ను హెచ్చించుటకు సహాయము చేయవలసి వచ్చినది. ఈయుప్పుఖరీదు హెచ్చినందువల్ల ఎవరికిని నష్టము లేదనియే వారి తలంపు. ఏమనగా డబ్బున్నవారికి కష్టము లేనేలేదు కదా. డబ్బులేనివారు గంజియయినా దొరుకనప్పుడు ఉప్పువుంటేనే గాని చప్పిడిగంజి దిగదా ఏమి? లవణానందస్వామి వారు యిచ్చుట నుండి వెల్లిపోయినారు. అన్నిరోగాలకు పుష్పతన ఉప్పు నీళ్లు త్రాగు, అని చెప్పే వారు లేరుగదా. ఇక పుష్పతల బాధపడే వారెవరున్నారు. మనవాళ్లు దొరికితే పుష్పలేని గంజి అయినా ముప్పందుము త్రాగుతారు. మన కొరకయి యింగ్లండునుండి యిక్కడకు వచ్చిన తెల్లదొరలకు నెలకు నాలు వేల అయిదు వేల ఎట్లు సరిపోతవి? అతిథిని ఇస్తు పరుండు మనుట భారతదేశ సంప్రదాయము కాదు గదా. వైగా మనల నద్దించుటకై నేరుగా దిగిన దొరల పౌకర్యములకై నెలకు యింకా కొన్ని వేలజీతము హెచ్చించుట ఏమాత్యర్యము. అందుకొరకై ఆలోటు భర్తీచేయుటకు ఈపన్ను కూడ చూద్ది చేయవలసి వచ్చినది. హిందూదేశమును బాగుచేయుటకు వెల్లిగా నెలకు నాలుయైదు వేల రూపాయలిచ్చి ఆర్థిక అకలి కూడు పెట్టినారని యితరదేశాలవాళ్లు ఎక్కడ చెప్పకొని పోతారో అవి మన పంతులుగారు మనదేశపు పరువు నిలుపుటకు గాను ఇన్ని తంటాలు పడవలసి వచ్చినది. ఉప్పు లేకపోయినా పోస్తు కాడ్లు లేకపోయినా బ్రతుకగలరు. గాని పరువు పోతే బ్రతుకడం కష్టం గాదా? మన పరువు నిలుపుటకై చేసిన ఈ ఘనకార్యములు మనము మరువగలమా? ఇంకా రైల్వేకేట్ర సౌకర్యము మొదలగునవి చాల యున్నవి లెండి. అన్నియు వ్రాయకాలను. ముచ్చు చూచినారుగా, అదే మోస్తరు అనుకొండి గవర్న మెంటు చర్యల యెడ అసమృతి తెలుపుటకు గాను స్వరాజ్య పార్టీవారు ఆయావ్యయ పట్టికను త్రోసి వేయుటకు ప్రయత్నించగా మన పంతులుగారు అది ధరియైన మార్గము కాదని ప్రభుత్వమునకు సహాయపడి స్వరాజ్యపార్టీ తుండుడుకు పనులను అరికట్టినారు. స్వరాజ్యపార్టీ కాననసభల నుండి తీచిపోయిన ఏముట వీరు వారి పార్టీవారు ప్రభుత్వమును పట్టికొని ప్రాధేయపడగా మీరిప్పుడు సరియైన ప్రతినిధులుకారు గనుక యెన్నికలలో స్వరాజ్యపార్టీని ఓడించి గమ్యని ప్రభుత్వమువారు చెప్పితే కొరవడి యున్న కార్యములను పూర్తి చేయుటకు తిరుగ మీయందరి దర్శనములకు బయలు దేరుటకు సిద్ధుగా నున్నారట. కొరవడిన కార్యములేమి అని ఆలోచించుకండి. ఈవధ్య లండనులో నుపన్యసిస్తూ యురూజా గారు పైన చెప్పిన పెద్ద యుద్వోగియులకు యింకా జీతములు చాలవని కష్టపడుచున్నారని చెప్పినారు. అవాక్యములు మనకు ముందు నూచనలేకదా! ఇంకా జీతాల పట్టి అవగలవు. ఈలోటు మొత్తం పూర్తి మనదేశగౌరవము నిలుపవలసి యున్నది కాదా? తప్ప మనకు పంతులుగారిని పంపితే అతివంటిలోయిల్లు మన ప్రతిపాది. వ్యయ ప్రమాదల కొన్ని మానముల తరబడి ఢిల్లీ సిమానగరముల నుండి మీరు గావైనదిన బాధ్యతను నిర్వహించితిని వ్రాసినారు. పంతులుగారికి గత పభలకు వెల్లిచ్చినందుకు అచ్చట నిలువయున్న రోజులలో ముట్టే డబ్బు వీరు జమిందారీ ప్రాయగా ఖర్చు పెట్టినారు. కాని యింకా యెన్ని ఖర్చులుంటవి. పెట్టుబడి స్వంత

ములోనుండి చాలా పెట్టియే యుండవచ్చును. అందుకు దగిన ఫలితం మాత్రం పంతులుగారికి లభించలేదు. చిరుకమిటీ సభ్యత్వములు ఎన్నిన నే యేమి లాభము? అందువలనయే వారి కొరక ఫలితంవందుకు మన మందరము విచారపడవలసిందే. కొరక ఫలితంవందుకు మనకు నాకికూడ యాబాధ లేకుండెడిది. ఇంక మన మిదిన బాధ్యత నిర్వహించినామనే మాటకేమిలెండి. ఇంతకన్న ప్రభుత్వమువారు అన్ని విధాల హిందూదేశమును రక్షించుచున్నామని చెప్పుచున్నారే వారి మాటయేమిటి. పంతులుగారి మాట యింకా వినండి చిరకాలము నుండి కాననసభలయందు నాకు గల యనుభవము ప్రతుసమస్యల యెడ నాకు గల అభినివేశము జనోపయోగ కార్యముల నాకు గల యుత్సాహము స్వరాజ్య సంపాదనమున సక్రమాంశోపమునందు నాకు గల విశ్వాసము నాలోచించి యిచారికూడ ప్రజాసేవ నేయుటకు నాకవకాశ మొసంగినచో మీకు సంశ్య ప్తికరముగనటుల నాబాధ్యతను నెరవేర్చగలనని వ్రాసిరి. పంతులు గారికి కాననసభలలో ఎంత చిరకాలానుభవమో వారి యెడల ప్రజలకు కూడ అంతకు యినమండిచిన అనుభవము సంపాదించినారు. వీరికి రైతు సమస్యల యెడ గల అభినివేశము జనోపయోగకార్యముల యెడ గల యుత్సాహము నోరూర చెప్పుచుండి ఓటరులందరు లాట్లు వేయవలసిందే. సక్రమాంశోపమునందు వీరి గల విశ్వాసము నాలోచించవలెనట. పంతులుగారి యనుభవముంతా సక్రమాంశోపమోనే ముగిసినది. కాని యిప్పుడు ప్రజలలో వీరి పద్ధతి వక్రించినది. పంతులుగారి యుద్వేగ్యములో నన్ను గమ్యస్థానము చేరవలెనను అపేక్ష వారిని నిరుత్సాహము చేయక పురికొల్పుచున్నది. కాని ప్రజల యుద్వేగ్యములో నన్ను గమ్యస్థానము చేరుటకు పంతులుగారి పద్ధతియందు ప్రజలకు విశ్వాస జనించుటచే ఆపద్ధతి వారి గమ్యస్థానము చేరుటకే యుపయోగించుకొనినవ్వండి. మన పద్ధతి మనము జూచుకొను ధైర్యము వహింతుని దయచలన యలవడినది. ఈసారికూడ ప్రజా సేవ చేయుటకు వారి కవకాశ మొసంగినచో మనకు సంశ్య ప్తికరముగనటుల వారిబాధ్యతను నెరవేర్చగలరు. ఇదివరకు చాల అవకాశములు ప్రజలవల్ల పంతులుగారికి యివ్వబడినవి గాని ప్రజలకు సంశ్య ప్తికరమును వారి బాధ్యతలు నెరవేర్చలేక పోయినను వారికి సంశ్య ప్తికరమును కార్యమైనను సాధించుకొనలేకపోయిరి. ఈసారి అవకాశమిచ్చినను వారి కార్యము పూర్తి చేసికొనగలరనే ధైర్యము ప్రజలలో లేదు. పంతులుగారి యెడ ప్రజలకు వెనుకటి విశ్వాసము కనుపరచినను అందువల్ల పుభయలకు నష్టమే. కాని యొకకొరక లాభము లేనందున ఈ దభా మన మాతృసంస్థ యగు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను కిరసావహించవలసిందే. పంతులుగారియెడ విశ్వాసముచే నూతనముగా కాంగ్రెసులో చేరిన వారి నేపీహితులు వీరిని కూడా రహస్య యెన్నో విధముల ప్రయత్నించిరిగాని సార్థకము లేకపోయెను. లాగుండును పంతులుగారు వారి గమ్యస్థానము చేరుటకు కొండంత ఆత్రో నున్నారు. ఆలావుంటే చేరగలమని ధైర్యమైనా యున్నది. కాంగ్రెసులో చేరితే యే మున్నది. వారి గమ్యస్థానమునకు నీళ్లు వికవలసిందే. ఆ నైభవము మనముచేయుచున్న పంతులుగారిని సాంబయ్యగారి వలె బూడిద పూసికొని కాంగ్రెసులోకి రమ్మంటే చాలా కష్టపుటలు లెండి. పంతులుగారు మీ రిదివరకు చేసిన యుపకారములకు కృతజ్ఞులము. ముమ్మల నమ్మకొని మీరు, విమ్మల నమ్మకొని మేము ఎవరి యొక్క గమ్యస్థానముకూడ చేరలేక పోయినందుకు విచారించుచున్నాము. ఇంతటి నుండి మీగమ్యస్థానము చేరుటకు మీరు మాగమ్యస్థానము చేరుటకు మేము ప్రయత్నించిన మీకు మాకు గూడ లాభ ముండననియు తలచుచున్నాము. మీగమ్యస్థానము వేరు మాగమ్యస్థానము వేరు అగుటచే నొకరిపై నొకరి ఆధారముతో నెరవేర్చుకొనజాలము. మీరు చిరకాలమునుండి ప్రయత్నించి విఫలమనోరథులగుచున్న మీగమ్యస్థానము చేరిన మేము కూడ సంతోషించెదము. అందుకై మీరు ఇటొకకాలు అటొకకాలు వేసి కాలము వ్యర్థపరచుకొక కాల ముగియునందుకొరకే యుపయోగించిన కార్యసాధనలకు త్యగకాకాగలదని మానవ్యుక. మీరంతోషమే మానవ్యోషముగాతలచి మీరా ప్రయత్నములో నుండుటకు అవకాశముకొరకై మీపైన విశ్వాసముతోనే ఇట్లు మనవి చేయుచున్నాము. అష్టకష్టములుండి ఆపార్శ్వములు దేశసేవ నేయమన సంపాదన యాచితు విదలుకొని కాంగ్రెసు ఆజ్ఞ కిరసావహించి దేశదేశములు పల్లెపల్లెలు తిరిగి ప్రజల శ్రేయమే తన శ్రేయమనియు, దేశబంధుమిట్లు వీనుననియు నిరంశరమూచించి కృషి చేయుచు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞచే కాగనసభకు వెళ్లుటకు సిద్ధముగా నుండి కాంగ్రెసులో మానము చేయు తీర్మానములకు కట్టుబడి కాననసభలకు వెళ్లువలసిని చెప్పుటకు లేచి రమ్మల కమ్మలకు కారాగారమునకు పొమ్మన్న పోవుటకు ఇది అది యుద్వేగము కొరకు ప్రాణాంతి నర్చించుటకు సిద్ధపడియున్న ఆంగ్లేయదొర లంబులూరి మంత్రాంగిని యెడ పూర్వమే మాములు బాంధవ్యమును కులకక్షాను మన దేశబంధువులు పడదీయట కొఱకు ఏ కొమ్మలులు దాచువలసి అవసరము వచ్చినది. ఇప్పుడు చేడిగలిన దేశ ద్రోహము చేయుటయే గాక మన నెత్తిని మనమే

బండపెట్టికొన్నట్లు న. మన వాస్తవములకు యితరులు సంకలలు తగ్గు నవివరములేదు. మనలను మనము రక్షించుకొనుకొన్న యెన్నిగో శోధో ఈయెన్నికలు తప్పక నిర్ధారణ చేయును. ప్రభుత్వము కూడ అందుకొరకే చిత్తరి చూపుటతో తత్వపడుచున్నది. తప్పక ప్రజలు సరియయిన జవాబు చెప్పటకు తగు శక్తి పరాత్పరు డనుగ్రహించు గాక!

శేరిచర్ల సుబ్బరాజు,
మట్లపాలెం,
18-7-26.

నాటక సంభాషణలు

శ్రీమదాంధ్ర పత్రికయందు నాటక విమర్శకు గరించి ప్రతివారము ప్రాయశః ప్రచురింపబడు శ్రీజగత్ప్రసిద్ధ పండితులు నిరంశర ప్రజ్ఞా విరాజితముల సృష్టితలై స్వరంత్రిలును అవధాన శిరోమణియును అగు శ్రీ కాశీ కృష్ణచార్యుల వారు నెల విచ్చునభిప్రాయములు మావంటి అజ్ఞులకు గూడ తామర తంపరలగ జ్ఞాననేత్రమును ప్రసాదించుచు పండితముగ్రా వేదములగు తర్క కర్మశాస్త్రములను కూడ మంచినిశ్చిత్రప్రాయముగ నూరిపోయియున్నవి. అందుగల కొన్ని విషయములు ఆ పదలేలీయును తర్క సంగ్రహములో వలెనే సులభ ప్రాయములయ్యు పండిత శోధకములుగను దుశ్చేద్యముగను పుస్తకాంతర దుష్ప్రీప్యములుగాను ఉండుటచేత చాలవరకు మోదావహనములయ్యు అచ్చటచ్చట హాస్యపుట్టుటలను ప్రదర్శించుచున్నవి. అట్టి విషయములను శ్రీచార్యులవారి అసమాన ప్రతిభగాని తివస్యగ్రహ పరిపూర్ణుల విశేషులుగాని తీర్చిదిని నాసంజేహముల శ్రీచార్యుల వారి పాదపద్మములకు నివేదించుకొనుచున్నాను.

- (1) నాటకానందమునకు తరవాత ఏమి కలుగును.
- (2) ఆనందమునకు పిమ్మట ఏమి కలుగును.
- (3) బ్రహ్మానందము దశ ఎట్టిది.
- (4) భక్తి ప్రత్యేకము రసముగా నేల గ్రహింపబడలేదు.
- (5) నాటకరసమునకు సామాన్య లక్షణమేమి.
- (6) నాటకానందము బ్రహ్మానందమునకు ఎట్లు ఉపచరించును.
- (7) అభినయము అంగికవ్యాఖ్యానము అగుటెప్పుడు
- (8) అభినయము సర్వాంగపులకు మగుటెప్పుడు
- (9) తాదాత్మ్యము వలన నటు డేమగును.
- (10) లక్షణము సరిగ నుండుటకు ఏమి చేయవలెను
- (11) కళకు ప్రధానావశ్యతయేమి

ఈపై ప్రశ్నలను విక్రీరి భక్తిపూర్వకముగ జిజ్ఞాసతో ఆత్మలాభము కొరకును ఆస్పత్రి సోదరి సోదర విద్యార్థుల కొరకును ప్రకటించుచున్నాను. శ్రీచార్యుల వారి పరమానుగ్రహమున నాటక సాహిత్య విమర్శయను నీజములు దేశ మంతటను పండిత పామరసులభయగ జడబల్లబడి మావంటి వారిని కలలోనేని తలచి విజ్ఞానసమర్థులగు పాత్రుల నొనర్చినవి. శ్రీవారి ప్రజ్ఞా నైపుణ్య వహనంపడకు ఆంధ్రజనని యుష్పొంగుచున్నదని చెప్పటకు మాబోటి స్త్రీజనుల సంతోషమే వికకంక్యమగు సాక్ష్యము. నామనవిని గమనించి శ్రీచార్యులవారు శ్రీలోకమును గూడ ఆనుగ్రహింతురని నావిజ్ఞానము.

ఒక శ్రీ విద్యార్థిని.

నోటిసు

క్రిష్ణగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

ఓ. పి. నెంబర్ 12/1926

మనుదారులు:—(1) శ్రీరామ రామకృష్టి
(2) శ్రీరామ సుబ్బికృష్టి
(3) శ్రీరామ నంబికృష్టి.

ఎదిర్ మనుదారు:—(1) రెల్లాల వెంకటకృష్ణకృష్టి
(2) తంజాపుర్ ఆపాజికృష్టి.

మరణమనదార్లయొక్క అంభర్త సహోదరుడు శ్రీరామ నారాయణంకృష్టియొక్క భార్య చనిపోయిన తిప్పి అనే భాగ్యముకు 1 ఎదిర్ మనుదార్ ప్రతివాదపల్ల చేరవలసిన ప్రానోట్టు బాక రెండవ ఎదిర్ మనుదారులకిద్ద నమోలైయుండే దాన్ని నమోదించుకొనుటకు మనుదార్ల వారల పక్షి నోట్టుకు విజ్ఞాపనంజేసికొని, సదరు విజ్ఞాపన 30-7-1926 లో క్రిష్ణగిరి లో వాయిదావేయబడియున్నది. యిందువలన ఎదరకు ఆలాగు వార్యునర్తి పక్షిట్లు ముచ్చుకూడవలెనందున ఆక్షేపణల వార్లు సదరు 20-7-1926 లో పైకన్న కోర్టు ముందు హాజరై ఆక్షేపణలు చేసికొన్నవని తెలిపించబడియున్నది.

క్రిష్ణగిరి 5-7-1926 } ఎస్. ఎస్. సుందరేశయ్యగారు
మనుదార్లయొక్క పక్షిట్లు.

మొహరం జగ్రత్త

లాహోరు, జూలై 15:—మొహరమునకు అల్లరులు జరుగకుండుటకు ఏర్పాటులకొరకు 125 గురు క్రొత్త పోలీసులను 5 స్టేషనులలో నుంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము

లాహోరు, జూలై 15:—పంజాబు కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమై రెండు సానుభూతి తీర్మానములను చేసి చిరరంజను కుటుంబమునకును ఒక మాత్రం భాని కుటుంబమునకును సానుభూతి వ్యక్తీకరించిరి. ఆ. (ప్రె.)

లాహోరు హైకోర్టు సెలవులు

లాహోరు, జూలై 15:—లాహోరు హైకోర్టు నేడు మూయబడినది. తిరిగి ఆక్టోబరు 4 వ తేదీన తెరువబడును. బ్రాడ్వెయ్యాయూర్ల ఎఫ్.ఎస్. న్యాయమూర్తి గార్లు సెలవులలో పనిచేయుదురు. ప్రధాన న్యాయమూర్తి షాడిలాలుగారు కాశ్మీరమునకు సెలవులు గడిపెదరు. లాహోరునుండి తిరిగివారసు నాడు 17 వ తేదీన శ్రీ నగరము వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

హాజీరూత్రికులు

లాహోరు, జూలై 15:—హాజీరూత్రికులు దాదాపు 12 వందల మంది నిన్న రెండవజట్టుదిగెను. ఓడలో 14 మంది వృద్ధాప్యముచేత చనిపోయిరి వారు దెబ్బయన్నారు. మెక్కాలోను ఓడమీదిను పడిన మహాకష్టములు గాక ఇబ్కీ సాద్ ప్రభుత్వము చాలాకూరముగ యిబ్బంది పెట్టినటుల వారు దెబ్బయన్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నరసాపురం హత్య

ముద్దాయికి ఉరిశిక్ష విధింపబడెను

నరసాపురం, జూలై 16:—ఎక్సైజు యినస్పెక్టరు రాఘవాచార్యులుగారిని హత్యచేసిన యీడిగవాడు కాడెమ్మగారికి ఏలూరు సెషన్సు జడ్జి అసెసరుల అభిప్రాయముతో ఖేదిం చి ఉరిశిక్ష విధించెనని తెలియుచున్నది. జిల్లాయం దంతయు సంశ్లేషిగానున్నది. (స్వతంత్రతెలిపి తంత్రివార్త)

నేనుగుప్తగారి పాబ్బా

ప్రయాణము

కలకత్తా, జూలై 15:—జే. యం. నేనుగుప్తగారు డాక్టరు ప్రతాపచంద్రసహాయితోగూడ నీ రాత్రిబయలు దేరి పాబ్బాపోయెదరు. వారు ముందు యామధ్య అల్లరులు జరిగిన గ్రామములజూచి తిరిగివచ్చునపుడు పాబ్బా పట్టణమునకు బోయె నరు. (ఆ. ప్రె.)

జయరాందాసు చౌలత్రాంగారిపై

ఆంక్షతొలగించుట

బొంబాయి శాసనసభాభ్యర్థిగ సింధు రాష్ట్రము కాంగ్రెసుసంఘముచే వియమింపబడుట

బొంబాయి, జూలై 15:—బొంబాయి శాసనసభ యొక్క అక్షతలకు అర్హులనొసంగుచు, జయరాందాసు చౌలత్రాంగారిపై (పైదరాబాద్, సింధు) నాంతు తొలగింపబడినటుల నేటి బొంబాయిప్రభుత్వపు గెజిటు ప్రకటించుచున్నది. 'హిందూ స్టాండ్ టైమ్స్' సంపాదకులగు జయరాందాసుగారు సింధు రాష్ట్రము కాంగ్రెసుసంఘముచే బొంబాయి శాసనసభకు వచ్చే యొన్నికలందు అభ్యర్థిగ నిర్ణయింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

బ్రాహ్మణేతరము-శాసనసభలు

బొంబాయియందు ప్రచారము

బొంబాయి, జూలై 15:—స్థానిక సంఘములందును శాసనసభయందును బ్రాహ్మణేతరప్రతినిధుల కేర్పలుకు గాను తీర్మానముగ ప్రచారమునలుపు నుద్దేశముతో బొంబాయి చుట్టు ప్రక్కల జిల్లాలనుండియు రానానుండియు బ్రాహ్మణేతరులు ఆకేరిల నొక బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు కమిటీ నొకదానిని స్థాపించిరి.

పోర్టు రెంచికేసు

సాక్షులక్రాసు అయిపోయినది

కరాచీ, జూలై 15:—ఈ ఉదయమున రిఫర్స్ ను న్యాయమూర్తియెదుట పోర్టు రెంచిమాననవృత్తుదావా విచారణ కురాగా సాక్షులందరూ క్రాసుచేయబడిరి. పున్నయ్య, డాక్టరు సయ్యదు, తారాధందులాల్యాని, డాక్టరు జి. జి. అద్వాని డాక్టరు పాపాల్లాలు, డాక్టరు రోచిరాము, ఆమెనూరుగార్లు క్రాసుచేయబడిరి.

డాక్టరు సయ్యదు

సయ్యదుగారు సాక్షులుయ్యును ఎలిఫెంటునుగారికి బదులుగ నిట్లుచెప్పిరి. ఒకమాదిరి సరకులు ఒకచోట దొరకునని ప్రచురించినయెడల దానిని ప్రకటనగా భావించును. ఫలానా వైద్యాలయమును సలహానిచ్చిన రని ప్రచురింపబడిన ప్రకటన గాజాలదు.

తారాచందు లాల్యానీగారు చెప్పెను "అది ప్రకటన గాదు." అనిరి.

డాక్టరు జి. జి. అద్వానిగారు క్రాసులో నిట్లుచెప్పిరి. "చిరునామామార్పున తెలియపరచుటకు మామూలుగా వెల్లడి చేసిన చాలును. రెంచిగా రెప్పుడును వైద్యవృత్తి గౌరవమును చాలాపాటుపడుదురు.సింధువైద్యసంఘముందు 1921 ఫిబ్రవరిలో రెంచిగా రుపపాదించిన తీర్మానము తెచ్చిచూపిరి. వైద్యవృత్తి యొక్క గౌరవమును వైద్యులకేగాక వైద్యులవద్ద పనిచేయు కంపౌండ్లవలన బోధచేసిరి.

డాక్టరు అద్వానిగారిని తిరిగి ప్రశ్నించినపుడు ఇట్లు చెప్పిరి. "నేను నాదుకామును మార్చినయెడల ఫలానాచోటికి దానిని మార్చినట్లు వెల్లడించిన న్యాయమేయగును."

డాక్టరు పాపాల్లాలుగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—సర్వా మిరట్లు ఫలానా వైద్యాలయమును దొరకునని ప్రకటన ప్రకటనయేయగును.

రోచిరాముగారి క్రాసెనతరువాత డాక్టరు రెంచిగారి పేటుమెంటు కొంతవరకు కోర్టువారు వ్రాసికొని నాటికి విచారణ చాలించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాత్రితొమ్మిదిగంటలకే దోపిడి

11 వేల రూపాయల నష్టము-5గురకుగాయములు

బొంబాయి, జూలై 15:—జనసమృద్ధియున్న ఫలముననే హైకోర్టునందు రాత్రి 9 గంటలకు వింతయగు ధైర్యసాహసము చూపి దోపిడిజరిగెను. ప్రేమితులు ధాన్యపు, వర్తకు గొదామును తాళమువేసి తీర నలుగురు నౌకరులతో నింటికేరముండ ముగ్గురో నలుగురో వచ్చి లాతీలతో వైబడి ప్రేమివద్దనున్న ధని భారమును రు 11,000 లను లాగకొని రెండుమూడు సాయలు తుపాకి గాజీలో కాల్చి, వేచియున్న మోబారు నెక్కి పలయనలెరి. వర్తకుడును నౌకరులును వైద్యాలయమునున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వర్ష పాతము

సిల్వా, జూలై 15:—గుజరాతు రాజపుటానాదేశమునకు భాగమందు నూన్సును తీరముగనుండి వర్ష మెక్కునగామరియు నున్నది. పంజాబు సంయుక్త పరగణాలలో వర్షము తగ్గినది. బెంగాలు,బిరిస్సా,కొంకణ, ఉత్తరప్రదేశరాజ్యములలో సామాన్యముగను, ఉత్తరబర్మా, అస్సాము, బీహారు, సింధు, మధ్య ఇండియా, చక్షో హైదరాబాదులందు స్థానికముగను వర్షము కురిసినది. ఉత్తరమధరానుతీరమందు ఎక్కుమతురియుచున్నది.

నూచన.—అస్సాము ఆరఖానులలో వర్ష మెక్కునగా గలదు. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు నోట్ల దొంగతనము

అప్రూవరు సాక్ష్యము పూర్తియైనది

దొంగతనము—దేవీపూజ

లాహోరు, జూలై 15:—లాహోరు కరెన్సీ నోట్ల కేసు నేడు తిరుగ విచారణ ప్రారంభింపబడినది అప్రూవరుసాక్ష్యముతో ప్రారంభింపబడి ఇంకను ప్రాముఖ్యమైన వివరములు తెలుపబడినవి. బిహారిలూ గారియుద్దేశ్యము ఆచరణ గుర్తి పల్ల విశదీకరింపబడినవి. బిహారి లాల్ గారు ప్రభుత్వమువారు నోట్లు తీసికొనిపోవుటకు ఏర్పాటుచేయబడిన పెట్టెలనంటి పెట్టె నొకదానిని తయారుచేయించెను. ఆ పెట్టెలంటి బగువే యండునట్లు మాచి చక్కగా నీలు చేయబడెను మొదట కరెన్సీ నోట్ల పెట్టెలు రాగానే బిహారిలూసహ పాతిబండిలో పెట్టబడినవి. తరువాత పోలీసువారితో కయ్యము పెట్టుకొని డబ్బు సరిగా నీయరను సెషనున పెట్టెనుదించి వేసెను ఇనియంటయు ముందే ఆలోచింపబడినది. దానివలన మరియొక బండిలోనికి మార్చునలె వచ్చినది. ఈమార్పులలోనే దొంగపెట్టె అసలుపెట్టెలలో పెట్టి అసలు అసలు పెట్టె యొకటి ఎత్తుకొనిపోబడి. ది. వేషమునుండి తిరిగి వచ్చినవెనుక తలుపులు మూసి యొకగదిలో అందరును పంచుకొనిరి. ఆపెట్టెలో 10 రూపాయల నోట్లకట్టులు ఆరున్నవి. ఒక్కొక్క కట్టులో 10 వేలరూపాయల విలువగల నోట్లున్నవి. 10 వేలు హరిద్వారమందు ధర్మసంస్థ నొకదానిని ఏర్పరచుటకు దాచిరి. బిహారిలూ రూ 80 వేలు దీసికొనిరి. నుహమ్మద్దీను,లాహుగార్లు చెరి యొక 8500 లను తీసికొనిరి. మిగిలిన మిగిలినవాగు పంచుకొనిరి. కొద్దిమొత్తమునూ తము ధర్మబుద్ధునకు బిహారిలూగారి వద్ద నుంపబడినది. అప్రూవరుసాక్ష్యము పూర్తియైనవెనుక కోర్టు వారు నాటికి చాలించిరి. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు కరెన్సీనోట్ల దొంగతనమును నిన్న అప్రూవరుసాక్ష్యము పూర్తియైనది. ఈ దొంగసాములోనుండి బిహారిలూ దేవాలమెప్పించజూచుటయు, పురోహితులకు కొంతసాము నిమ్మలయు, రాలీ నదీమతల్లికి 50 నేర్లు పొలియ్యుటయు మొదలగునవి తెలిపెను. మాధు బాలాగార్ల కీవిషయము తెలియుటయు వారుమాత్ర భాగమాయమనగా మాధునకిచ్చి బాలకి యకుండుటయు, కావున బాల ఈవిషయముతయు వెల్లడిచేయుటయు, పోలీసువెదకికొనిగా కనుపడకుండుటయు, తరువాత పోలీసువారిగాభరాయు, బిహారిలూన కీవిషయము తెలిసి అప్రూవరు మాధునింట ధరమును బాచుటయు, ఇండ్లసోదాలో పోలీసువారు మాధునింట రు 2250 లు కనుగొనుటయు వెల్లడిచేయబడినది. తరువాత కోర్టువారు నాటికి విచారణ చాలించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కోభాముగారి ప్రయాణము

కరాచీ, జూలై 15:—ఏటిలో పోటుపాటుల వ్యత్యాసమువలన కోభాముగారిప్రయాణ మాలస్యమైనది.నిన్న సాయం కాలము ఛాందారులో బయలుదేరిరి. వారు కరాచీ రేవుమధ్యాహ్నము జేరగలరు. (ఆ. ప్రె.)

ఢిల్లీ, జూలై 15:—ఢిల్లీలో కోభాముగారిరాకకు ఆకురతతో ఎదురు చూచుచున్నారు. క్రొత్త పనురుహకాసుకు ఎదురుగ నున్న నడికట్టన కోబకు ఆలగదావలయు ఏ ఎట్లు చేయబడినవి. కోభాముగారు ఢిల్లీ ఈసాయంకాలమో రేపటి ఉదయమునో రాగలరు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 15:—బెంగాలు శాసనసభవారుశాసనసభ్యుడైన నురేంద్రనాథు రాయగారిని కోర్టు ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేటు ఆఫ్ సెషన్సు బెంగాలుకు ప్రతిధిగా నెత్తుకొనిరి(ఆ.ప్రె.)

జమీందారుని అధికారమును ధిక్కరించుట

శిరీషచంద్రఫల్కీగారికి జరిమానా
కలకత్తా, జూలై 15:—ఫల్కీ డిప్యూటీ న్యాయాధికారి నేను స్వరాజ్యపక్షవాదియు,మంచి న్యాయవాదియైనగు శిరీషచంద్ర ఫల్కీగారికి, ప్రజలకు ఉద్దేశము పురోగమింపకుండు సేర్కాస్తుడని చెప్పి గు రిర జరిమానా విధించెను. ఫల్కీగారు జమీందారుని అనుజ్ఞలేనిచే చెల్లెను కొట్టుకునియు జమీందారు కిగిసమీపల దొర్లనయ్య ముఖమనియు కోరినటుల జేర మాకోపించిరి. (ఆ. ప్రె.)

అస్సాంకాంగ్రెసు అధ్యక్షత

ప్రస్తుతము మహాత్మాగాంధీ తగినవారులేరు

లేకున్న మజరుల్ హక్కుగారి నెన్నుకొనవలెను

ఈసాంఘిక కలహములు గందరగోళములు జరుగుచుండగా అస్సాంకాంగ్రెసునుగూర్చి ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. ప్రస్తుతము అధ్యక్షురాలుగానున్న సోజీనినాయకుగారు దేశములోని సర్వపక్షములవారికిని రాజీతునున్నవలెనని పాపము చేత మంత్రులను సంచారము చేయుచున్నది. కాని యీపనియంతయు నొక్కసంవత్సరములో నగునదికాదు. దేశపరిస్థితుల నెదుర్కొని కడుసమర్థతతో నిర్వహించుటకు 1927 సంవత్సరమునకు గొప్ప జాగ్రత్తలుగా నుండవలెను. మనమహమ్మదీయులు ప్రత్యేక ద్యమమునకు బూనుకొనుట చాలావిచారకరముగనున్నది. కలకత్తా కాంగ్రెస్ సమావేశము తమకు సన్మానపత్ర మొసంగునపుడు మండిరమున వహమ్మదీయసభ్యులు లేకుండుట సోజీనిదేశిక కష్టము కలిగించెను.

మాలానా మజరుల్ హక్కు

ఈ విషయోద్యమములనడచి మహమ్మదీయులను కూడ కాంగ్రెసు ప్లాటుఫారముమీదికి తీసికొనివచ్చుటకు గాంధీ మహాత్మునిలేరువారి మాలానా మజరుల్ హక్కుగారి రాకకరే తగినవారు. గంజాంకాంగ్రెస్ సైన్స్ పట్టణమునందు గాంధీ మహాత్ముని తరువాత హిందూ దేశమున ఏకాధిపతిగా నుండగలవాడు మజరుల్ హక్కుగారి రాకకరేయని నేను నా రాజకీయస్నేహితులతో చెప్పచునేయుంటిని. మస్లింలగు హక్కుగారి అధ్యక్షత క్రింద నడువబడుచున్నప్పుడే కాంగ్రెసునాయకులు నానాభాతి సమితి చరిత్రలో మొదటిసారి లీరుప్లాటుఫారముమీద గౌరవింపబడిరి. ఇందువల్లనే మహాత్ముడు అలెగ్జెండర్ హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యుల సలభమయ్యెను. మజరుల్ హక్కుగారు నేను 1915 లో నున్నట్లు వలె అడంబరదులను ధరించుటలేదు. ఇప్పుడాయన ఘోషనలె నున్నాడు. దృఢచిత్తుడును కార్యపరుడునై యున్నాడు. వీరూరులోని హిందువులకును మహమ్మదీయులకును ఆయనయొడ అత్యంతభక్త్యాసమగలను. భారతమహమ్మదీయుల కత్యంతగౌరవముకలదు. హక్కుగారి నెన్నుకొనినయెడల త్వరలోనే హిందూ మహమ్మదీయసభ్యుల మేర్పడగలరు.

శ్రీనివాసయ్యంగారు

ఇకను కాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవికి వారియొక అభ్యర్థి యనె, శ్రీనివాస అయ్యంగారు. చెన్నపురిలో స్వరాజ్యపక్ష ఉద్యమమునకు అయ్యంగారు ప్రాజాధారులై యున్నారు. అయ్యంగారు తమ రాష్ట్రమునందు నిర్వాహకార్యమునకై కాలమును కైక్కిరింపనమును వెచ్చించునటుల మరేభారతీయుడును చేయుటలేదు. స్థానిక సంఘముల సాక్రమించియు శాసనసభల సాక్రమించియు వీలైనపుడెల్ల అధికారవర్ధియును లొంగదీయకుటయే ఆయనయొక్క ఉద్దేశ్యమైయుండెను. ఇకనుకీవారి గూర్చి యిటుల నెన్నునెడల ఉదారస్వభావులను, ప్రేమాత్మకులను, మహాశీలులనునైయున్నారె. అయ్యంగారియందు యంత సుగుణ సంపత్తియున్నను వారియెడల గౌరవభావముతో నేనొక్క విషయము చెప్పెదను. దేశమున్న ప్రస్తుత స్థితిలో వచ్చే సంవత్సరము కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగ మరల గాంధీ మహాత్ముని నెన్నుకొనుడు. వారు కాదన్నయెడల ఘోష ఘోషను దృఢచిత్తుడును కార్యతత్పరుడును హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులందేహారుడును మజరుల్ హక్కుగారి నెన్నుకొనుడు. ఈలోపల ఆలస్యము చేయకుండ భారత మహమ్మదీయ వేత్తయగు మాలానా అబ్దుల్ కలాం ఆజదుగారును కార్యతత్పరుడగు మాలానా మజరుల్ హక్కుగారును గాంధీజీనిమాచి హిందూ మహమ్మదీయోద్యమమునకు మార్గ మాలోచించెదరుగాక.

వందే మాతరం.

సం॥ బి. యస్. బరూచా.

కరాచీ మ్యునిసిపల్ భవనములు

13 లక్షలుపెట్టి కట్టప్రారంభించెదరు

కరాచీ, జూలై 15:—క్రొత్త మ్యునిసిపల్ ఆఫీసులను 13 లక్షలుపెట్టి కట్టప్రారంభించుటకు కరాచీ మ్యునిసిపాలిటీ తీర్మానించెను. ఈభవనముల ఆకారమును గూర్చి చక్కగ వ్రాయువారికి 500 పానులు బహుమాన మియ్యబడునని పోటీపెట్టబడెను. ఇంగ్లాండులో నున్న ఇంగ్లీషుశిల్పకాస్త్రజ్ఞుడే ప్లాను వ్రాయుకేసెను. అందు క్రింది విధముగ ఖర్చు నిర్ణయము జేయుటయె: 9 లక్షలు ఋణముజేయుట, ఇప్పుడు చాలకుండ నున్న మ్యునిసిపల్ భవనములను 4 లక్షలు సంపాదించుట. క్రొత్త భవనములు దోమూరు గాతితో గట్టబడును. బహు అందముగ నుండును. (అ. ప్రె.)

హిందూదేవాలయముల చట్టము

రాజప్రతినిధి అనంగీకారము

(హిందూ)

హిందూదేవాలయ గర్భావాయ చట్ట సంకల్పమున వాణిజీటింగు బిల్లుకు అంగీకార మొసంగుటకు భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపక్షముగ నున్నవీల ముస్లిం విశేషిని నుండి దెలియచిన్నది. ఇందు ఆశ్చర్యమేమియు గానించలేదు. ఏలననగా భారత ప్రభుత్వచట్టమునకును తన్ని బంధనమును విగ్రహముగ జేసిన శాసనము క్రింద జేయు చర్యలను సక్రమము జేయు టిల్లును కేంద్రశాసనసభ చర్చింప గల్గినను రాష్ట్రీయ శాసనసభయందు మాత్రము యెంతమాత్రమును తీసికొని రాకూడదు. మరియొక ప్రత్యేకము మేమునగా చట్టమునంతను మరల గావించి అందు ప్రాతచట్టము క్రింద జేయు చర్యలను సక్రమము జేయు నిబంధనందు జేర్పవలెను. అప్పుడే న్యాయస్థానముల యెడల యీ చట్టమును గావించిన విధానము ప్రత్యేకంబగుచున్నపుడు యిట్టి శాసనము నికను గావించుచుండుట ఆతే పటియమని యిదివరకే యీ ప్రతిపక్షయందు చెప్పియుంటిమి. అట్లు జేయుట వలన ప్రజావిమర్శనమునకు ప్రతిహేతులగు నుండి న్యాయస్థానముల యెడల అగౌరవమును జూపినట్లగును. అందువలన వారిప్రతిష్ఠకు కూడ భంగము గల్గును. ఇంతే గాక యికను రద్దుజేయబోవు శాసనసభయందు తొందరపడి యీ శాసనము గావించెదమని యేమాత్రమును సభబుగనుండదు. అందుకనియే ముస్లిం విశేషి దెప్పినటుల భారత ప్రభుత్వము పూర్తి క్రొత్త చట్టమును గావించవలెనని కోరినటుల గానించును. 1925 చట్టమునకు రాజప్రతినిధి అంగీకారము నొసంగునపుడు గావించిన యుద్దేశముతో కొన్ని సూచనలను దెచ్చెను. వాని నన్నిటిని క్రొత్త బిల్లునందు జేర్పవలెనని భారత ప్రభుత్వము వారు కోరుచున్నారు. అప్పుడు రాజప్రతినిధి 1925 చట్టము నంగీకరించునపుడు మాత్రము యీసూచన లన్నిటిని చట్టమునందు జేర్చుననకును అంగీకారము నొసంగుండుట యుక్తముగ నుండదని దెచ్చెను. ఈక్రొత్తసూచన పూర్తిగ మరియొక ఉప పాదనయై యున్నది. ఇప్పుడు మరల నన్ని యంతరములను గడనలయును. ప్రజావిమర్శనకు బాంధవమును. ఆవిమర్శన మీద అన్ని విషయములలోను సంస్కారము గాంచవలయును. కాబట్టి క్రొత్త శాసనసభయే యీ క్రొత్త బిల్లును గూర్చి విచారించవలసియుండుననుట స్పష్టము.

ప్రతిపక్షము

రెండవ టూరిపుబోర్డు విచారణ

బొంబాయి, జూలై 15:—ప్రతిపక్షము గూర్చి విచారించుటకు నియమింపబడిన రెండవ టూరిపుబోర్డు విచారణ ఆగస్టు 20 లోపల ప్రారంభముగానట్లు దెలియుచున్నది. బొంబాయి బిల్లు యజమానుల సంఘ విజ్ఞప్తి బోర్డుకు యీవారాంతము లోపల బంపబడును. అప్పుడు బోర్డువారు దాని ప్రశ్న మాలికను పుస్తకరూపమున ప్రయోగించును. సాక్షులు యీ ప్రయోగమును చదివి తమ సంగతులను సిద్ధముజేసికొనుటకు మూడు వారములవ్యవధి యియ్యబడును. ఈలోపల బోర్డువారు పోలా పూరు, నాగపూరు, అమహ్మదాబాదులకు పోయి ప్రతిచోటను ఒక్కొక్క వారముండి పరిస్థితుల గమనించి తిరిగి బొంబాయికి వచ్చెదరు. వారు ఆగస్టు 20 నుండియు సాక్ష్యముడిసికొన ప్రారంభించి ఆరువారములది జరిపెదరు. ఆదిముగించిన పిదప బోర్డు వారు మద్రాసు, కలకత్తా, కాన్పూరు, ఢిల్లీ, అనుతపరులకు పోయి మరల బొంబాయికివచ్చి నివేదికను వ్రాసెదరు.

(అ. ప్రె.)

బొంబాయి పట్టణాభివృద్ధి సంఘము

మద్యనిషేధతీర్మానము

బొంబాయి, జూలై 15:—బొంబాయి పట్టణాభివృద్ధి సంఘసభ్యులు జూలై సమావేశమునందు యీ క్రిందివిషయమును గూర్చి కమిటీకి బంపవలెనను సమరణము చర్చించి త్రోసి వేసిన సిద్ధ నిటుల తీర్మానింపబడెను:—

"బోర్డుసంబంధించిన యే ఆస్తినిదగాని తద్భాగము మీదగాని, బోర్డు భవనము లిదివరకు నిర్మించినవాని మీదగాని యికముందు నిర్మింపనున్న వాని మీదగాని సారాధికారమును బెట్టినయిగూడదని బోర్డువారి యభిప్రాయము నున్నది."

(అ. ప్రె.)

ఖద్దరు దొంగతనము

కృష్ణా ఖద్దర్ సంఘము లిమిటెడ్ తాలూకు గుడివాడ డిపోలోని ఖద్దరు 500/ల ఖరీదుగల ఖద్దరు ది 9-7-26 తేదీరాత్రి కొట్టు తాళముల పగులకొట్టి తెలుపులు తీసి పారవేసి దొంగిలించబడెను.

సదరు దొంగిలించబడిన సరుకును నూటివీడు స్టేషనులో చాల తగ్గింపుధరలకు ఆమ్మకమునకు పెట్టగా, మ-రా-శ్రీ, సామవేదం సత్యనారాయణమూర్తిగారు వసంతవాడినండి ఏలూరు జెడ్డుటకుగాను సదుద్దేశ్యమునకుగా, యీవంత కనుగొని సదరు సరుకుమీద పున్న సంఘము తాలూకు చీట్లను, ధరలను, ముద్రలను గుర్తుపట్టి, సదరుబట్టలమీదనున్న ధరలకును దొంగశిష్ట ధరలకును చాల వ్యత్యాస ముండుటచే యిదిదొంగిలించబడినదని అనుమానించి సదరు సరుకును మనిషిని కూడ మాయోపాయములచే ఏలూరు కాంగ్రెస్ సంఘ శక్రటరీగారి వద్దకు తీసికొనివెళ్లి యిద్దరును ఆలోచించి బందరులోనున్న సంఘము ఆఫీసుకు తంజిని కార్యదర్శిగారిచే యిప్పించియు, దొంగతనము జరిగిన సంగతి విశ్వయముని గ్రహించి, ఏలూరు పోలీసుస్టేషనులో రిపోర్టుచేసి, సరుకును, మనిషిని కూడా పోలీసువారి స్వాధీనము చేసినారు. ఈలోగా గుడివాడ డిపోనుండి ఏజంటు యిచ్చిన తంజి మాయకొని సంఘమేనే జింకడైక్టరు మ-రా-శ్రీ, డిట్టర్ వి పీరరాఘవయ్యగారు మరి యిద్దరు సహాయులతో గుడివాడ డిపోను పరీక్షించి పోలీసు స్టేషనునకు రిపోర్టు చేయుచుండగా ఏలూరునుండి వచ్చినతంజి మాయకుని పోలీసువారిని వెంట నిడుకొని తిన్నగా 10 తేదీనాటి రాత్రికి యేలూరువెళ్లి పోలీసుస్టేషనులో పున్న దొంగనుమాచి సరుకును గుర్తించి పోలీసువారికి రుజువుపరచి జరుపవలసిన వ్యవహారమును చేసినారు.

సదరు పట్టుబడిన దొంగ యిదివరలో 10 పర్యాయములు శిక్షలను యిట్టి చర్యలచే అనుభవించి దొంగల మొనగాడై యుండెనని తెలియుచున్నది. సదరు దొంగ కైకలూరు పోలీసు కాపలాకట్టబడినది తప్పించుకుని వచ్చినట్లునూ, పోలీసువారు వెతుకుచున్నట్లుకూడా తెలియుచున్నది.

అట్టిదొంగను సరుకుతోసహా స్టేషన్ నుండి యేలూరుకు చేర్చుటలో వివిధానించిన శ్రీ సామవేదం సత్యనారాయణగారు, ధైర్య, సాహసోపాయములకును, ఏలూరు కార్యదర్శిగారు మాకొరకుచేసిన శ్రమకున్నూ, శ్రీవారలను మాసంఘము వారు అభినందించుచున్నారు.

(సం) మాలేంపాటి వెంకటకృష్ణయ్య,

అధ్యక్షుడు.

9-వ కమ్యుమహాజనసభ

బెజవాడలో 14-15 తేదీలలో జరుగనున్న కమ్యుమహాజనసభ సందర్భమున కమ్యునిస్టుల ప్రసంగసభ (Parliamentary debate) జరుగనని రెండవ బుల్డెనులో ప్రమోదియియ్యవచ్చును. ఆచర్య తెలుగులో జరుగను. కమ్యునిస్టులు మాత్రము అందు పాల్గొన వర్తలు. చర్చయంతయు పార్లమెంటరీపద్ధతుల ననుసరించియుండును. చర్చింపవలసిన బిల్లు సభాధ్యక్షుడు (లీడరు ఆఫ్ ది హౌసు) ఆపోజిషనునాయకుకు మొదలగునవి ముందు జంపాల సాంబయ్యగారు తెలియపరచురు. ప్రశ్నలు ఆసభకు పంపదలచుకొనినవారు ఆగష్టు 9 వ తారీఖులోగా జంపాల సాంబయ్యగారికి దుగ్గిరాలకు పంపవలయును. చర్చయందు పాల్గొనదలచినవారి సలహాలుగాని, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములుగాని వేవారికే పంపవలయును.

మాతక్కి రామకేశవయ్య, బి. ఏ. బి. యల్.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు.

గూడవల్లి రామబ్రహ్మం,

సన్మానసంఘ కార్యదర్శి

క్రొత్తగా బొంబాయి హైకోర్టుజడ్జి నియమింపబడిన జస్టిసు యస్. బి. తిల్యాభానుగారు 15 వ తేదీని బరిజినలుపై దును విచారించిరి. (అ. ప్రె.)

విద్యార్థి మరణము

రైలుకును ప్లాటుఫారమునకును నడుమ పడుట

బొంబాయి, జూలై 15:—బొంబాయి ఆర్ట్స్ కాలేజీలోని విద్యార్థి రైలునకును ప్లాటు ఫారమునకును పడి వికోరి మా రైల్వేనునంద మరణించెను. కారొనర్లు రైల్వే సెక్యూరెటీ కాలూమోసెగు బల్లుల సరిగాలేనందున పడిచనిపోయెనని చెప్పును అట్టి బల్లులు పరీక్షయించగలసినదని రైల్వే అధికారులకు తెలియపరచిరి. (అ. ప్రె.)

కృష్ణాజిల్లా-ఎన్నికలగడబిడలు

అడ్డుచుట్టి గోపాలకృష్ణయ్యగారు

అడ్డుచుట్టి గోపాలకృష్ణయ్యగారు మీర్జాపూరు రాజా గారి రాయబారములను లోబడి వారితో చేరదలచునని సం

కృష్ణయ్యగారును వారి పార్టీ వాదనను గుడివాడ తాలూకాలో

హిందీ గ్రంథాలయ స్థాపనము

నిడుబ్రోలు, గుంటూరుజిల్లా

శ్రీ దేశోద్ధారక ఆంధ్రభాషా నిలయము

గౌతమీయాశ్రమం కుక్కునూరు(నిజాంరాష్ట్రము)

హైదరాబాద్ మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 16-7-26

ఇరువదిగజముల "ఫీస్" ధరలు

కాకికాముల్లు—22 X 22 మంగిసనూర్లు (చి) రు 10-0.

కాకికాముల్లు — 22 X 22 వేరు రుములు (చి) రు 9-6, సరాసరికము రు 8-6.

తెలుపుముల్లు— 1708 రు 14-8; గ్లాస్ 9000 రు 15-2; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-0; ఇ. సి. 78 రు 9-8; 88-888 రు 18-12; 8978 రు 8-8; 1702 రు 12-12 2908 రు 8-4, 9978 రు 9-4-0, 278 రు 8-6-0, ఆల్ 78 రు 8-8-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు)— బాక్స్—రు 5-6-6 చలన రు 6-2-0 చచ్చరంగు రు 9-8-0; పడవ రు 8-14-0; కాకి రు 9-0-0 సరస రు 7-12.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నెత్తి—రు 11-14-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 16-15-0 నెత్తి రు 16-8; "కెట్" రు గొడ్డలి రు 10-1-0 గడ్డిబండి రు 10-0-0 ఎద్దుగడియారము రు 9-18-0; సింహము జటాకారు రు 9-12.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)— భూగోళము— నెత్తి—రు 19-10-0.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్టింగు చట్టకమ్మిలు ఒక బానువకు ధర రు 29. రు 80.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 268. జర్మన్ (డిబ్బోమాట్) రు 252; రాగిరేకు రు 260. రు 260.

టిన్ రేకు:—(90 మెంబరు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 95 రు 19-8-0.

కలాయిపెంకురేకు:—24" గోడ" 6" 7" 8" రు 14-14 9" రు 15-0.

సిమెంట్ సిపాకు బల:—

సార్వే ఆవుమార్కు రు 11-12 నెత్తి రు చక్కెర (రెడి) రు 82-0-0.

వాయిదాధరలు జూలై 80-14. ఆగస్టు 80-2-0. సెప్టెంబరు రు 80-2-0

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"మిషన్" రు 58-0-0 రు 59-8.

సాదా పాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 185, 187. "కెస్" రు 128

అముదము

(గానుగ) రు 96. పదునుచేసినలోలు రు 1 టికె

	మొదలు	వరకు
ఎద్దులలోలు (చి ముల్లు 9 1/2 రుములు) రు 0 12 0 రు 0 12 10		
" (కేట్) రు 0 15 9 రు 1 0 9		
" బెంగురూరు (చి ముల్లు 9 1/2) రు 0 12 4 రు 0 12 9		
" " (కేట్ కనకము) రు 1 0 0 రు 1 0 9		
" (విజయనగరం 7 1/2 7 3/4) రు 0 18 0 రు 0 18 4		
" (బీరూరు 7, 7 1/2) రు 0 14 0 రు 0 14 6		
గోడలోలు రు 0 9 9 రు 0 10 8		
గోడమాడలోలు 1 0 6 రు 1 1 9		
అవుదాగోలోలు రు 1 12 6 రు 1 13 9		
మేకలోలు రు 2 18 0 రు 2 15 0		
గాడ్డెలోలు రు 2 0 0 రు 3 4 0		

పదునుచేయని పచ్చిలోలు

బెంగురూరు ముల్లులు 100-కి రు 170 0 0 రు 180 0 0	
బెజవాడ మేకలోలు " రు 165 0 0 రు 180 0 0	
బెంగురూరు గాడ్డెలోలు " రు 180 0 0 రు 175 0 0	
బెజవాడ గాడ్డెలోలు " రు 120 0 0 రు 170 0 0	
ఆరముపట్టు బారస 1-కి రు 24 0 0 రు 31 0 0	
కొన్నపట్టు " రు 20 0 0 రు 22 0 0	
రకెత్తాయ " రు 80 0 0 రు 54 0 0	

వృత్తాంతలేఖలు

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ సభ

జూలై 14:—12-7-26 సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు పురపాలక సంఘసభ కార్యాలయమున శ్రీ నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీవరసింహారావుగారి యాజమాన్యమున సమావేశమయినది. 19-7-26 తేదీన జరిగినసభలో తీర్మానించబడిన యంశములు ముందు చర్చించబడి తీర్మానించబడినవి. గుంటూరు నీటిపాత విషయమై చర్చజరిగెను. ఇదివరలో ప్రభోలు స్క్రీము కార్యక్రమముగా నీటిపాతని జేయవలసిన దైర్ఘ్యము తేదనియు గవర్న మెంటువారు కృష్ణానదినుండి నీటిపాతని గలగజేసిన కార్యక్రమము గా నుండుననియు గవర్న మెంటువారికి 12-5-26 న దలియ బర చిరను విషయము వ్రాసియుంటిని. దానిపై ప్రభుత్వమువారి జి. ఓ. ను జరిపిరి.

ప్రభుత్వమువారు కృష్ణానదినుండి నీటిపాతని యేర్పాటు జేయుటకై అను మొత్తములో సగము యిచ్చి తక్కిన సగము పురపాలక సంఘమువారు 80 సంవత్సరములలో బాకీ తీర్చు కొనే వ రుమీద జేసినయెడల నూటికి అయిదురూపాయల మీదనున్న నీటిపాతను రు14 లవరకు హెచ్చించుట యవసరము.

2. అక్వేషన్లు పూర్తిగానిదే ప్రభోలు స్క్రీము కాన్సిలువారి రిఫ్రైమాంపుపడినటుల తగిననీటిని సప్లయజేయలేదని చెప్పుటకు పీలులేదు.

3. కానిటరీ యింజనీరుగారిచే అక్వేషన్లు పూర్తియైనదే ఒక స్క్రీము నిర్మాణజేసిన నీటిపాతను రు 11 కో రు 14 లో హెచ్చించుటకు పురపాలకవర్గమువారు సిద్ధముగా నున్నారా? పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటువారి స్వాధీనములో వెంటనే అక్వేషన్లు నిమిత్తమై రు 4000 లు యొసంగ సిద్ధముగ నున్నారా? యను విషయమును ప్రభుత్వమువారికి త్వరలో దెలియజేయ ప్రార్థింతులు.

దీనిపై కొంత చర్చ జరిగినతరువాత పురపాలక సంఘమువారి తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగ గాంచిరి.

"అనవరమున నెడలగవర్న మెంటువారు కోరినటుల పన్ను హెచ్చుజేయుటకును రు 4000 లు అక్వేషన్లు యేర్పాటు జేయుటకును తీర్మానించడమైనది."

దీనితరువాత వృత్తిపన్నువిషయమై గల అప్పీలు విచారించబడినది.

తదుపరి అనాటి ఎజెండా దీయబడెను. కొన్ని ముఖ్య విషయము లందు గలవు.

ప్రథమమున మోటారు లాఠీదళమునకు సర్వ జరిగెను. అభ్యర్థులు కంట్రాక్టరు నూతనముగా మరొకలానిని దెప్పించి రని చెప్పుచుకొని కాన్సిల్లందరు ప్రశ్నపరంపరల గరింపించిరి. లాఠీ పనిజేయుటలేదనియు 8 రోజులకు, 6 రోజుల కొకపర్యాయము మాత్రము, మున్నుకు జడలి చెత్తను దీసికొని పోవుచున్న చర్యయు, చచ్చినజంతువు లేచిన దానిలో నుండిన అది వడలబడు చున్నదినియు అందుచే పట్ట మంతయు వర్షాగమన మయిన వెనుక గుర్తంభూయిష్టముగా నున్న దనియు దెప్పిరి. పలు పురు కంట్రాక్టరు రద్దుపరపగోరిరి. దానిపై అభ్యర్థులు నూతనముగా కేర్పాటుగావించిన విధానము గాన కొంచెము సహన మంచి యెంతవరకు పని జరుగగలదో విచారించిన వెనుక సభికులు దెప్పనటుల జేయనిచ్చునని దెప్పిరి. మున్నుపప్పులు దీయక

బోవుటచే రాకపోకలకుగూడ సంఘంలో యిబ్బందిగా నున్నది. అంత కంట్రాక్టరు మున్నునుగూడ దీయించెననియు, నిక ముందు శంకు లాఠిలతోను యెక్కువ చురుగుగా పని జరిపెననియు దెప్పిరి.

యూనివర్సిటీ కార్యాలయము

గుంటూరు లాంకాబోర్డు వైస్ చాన్సెలరుగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెంటరు గుంటూరు నందొకటి పెట్టవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారికి తీర్మాన మొకటి బంపుమని కోరుచు వ్రాసిన లేఖను జదిపిరి. మరల తీర్మాన మనవసరమని తీర్మానించబడినది. ఇదివరకే ఆట్టితీర్మానము జేయుటయేగాక సెంటరు యిచట బెట్టి కావలసినంత ప్రదేశము గుర్తముగా యిచ్చుటకు గూడ సిద్ధముగా నున్నారమని తీర్మానించి మంత్రిగారికిగూడ బంపి యుండిరి.

జిల్లాబోర్డు చాకీసన్నులు

జిల్లాలోని దాదాపు అన్ని పురపాలకసంఘములయిది వరలో జిల్లాబోర్డుకు జెల్లించియుండిన చాకీసన్నుల్లో కొంత భాగము యిచ్చుట మానివేసినవి. జిల్లాబోర్డు అభ్యర్థులెన్ని పర్యాయములు జ్ఞాపకముజేసినను వారియరపు లరన్యరొదస ములైనవి. దీనిక్రికారణములు లేకపోలేదు.

(1) మునిసిపల్ రెవెన్యూకు జిల్లాబోర్డులకు సంబంధములేదు.

(2) జిల్లాబోర్డు స్వతంత్రముగా మునిసిపల్ సరిహద్దులకు బయట చాకీల కేర్పాటుజేసికొని సుంకముల వసూలు జేయుచున్నవి.

(3) పెద్ద ట్రంకురస్తాలు మునిసిపల్ హద్దులలో ప్రభుత్వమువారిచేతను, పురపాలకవర్గమువారిచేతను పాపింపబడుచున్నవి.

ఇట్టి పరిస్థితులలో మునిసిపల్ టోటల్ లున్నవచ్చు ఆదాయములో కొంతభాగమును జిల్లాబోర్డుకు యిచ్చుటకు పీలుండదు. మాజిల్లాబోర్డు (వైస్ చాన్సెలరుగారు చెరుమకొగారి యీ సుంకములు జిల్లాబోర్డుల కిచ్చుటలో నేడైన రాజీనుడిరిన బాగుండునని వ్రాసిరి. అది కాని, లోవారు విచారించి జిల్లాబోర్డుకు సుంకముల జెల్లించుటకు పీలులేదని యేకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి.

లైబరరీ గ్రాంటులు

ఇటీవల ప్రభుత్వమువారు లాంకాబోర్డుకు మునిసిపల్ టోటల్ రు 28-4-25 తేదీ గల 689 జి. ఓ. ను జరిపిరి. అది పుస్తకాలయములకు గ్రాంటుల నిచ్చుటకు సంబంధించినది. దీనిలో 1/4 చట్టములో పుస్తకాలయమున కేపుస్తకము దెప్పించినను అది మున్ను జిల్లావిద్యాధికారిచే ననుమతి బడినయెడలనే కలదు. ఈచట్టము గ్రంథాలయోద్యమ వృత్త మయొక్క వేళ్లను నరకుచున్నది. ఇట్టి చట్టమే యములలో నుండిన మాపురపాలక గ్రంథాలయమున నట్టి యములములకు రాజకీయ ప్రకములు నేకరింపబడుటకు పీలుండెడిదిగాదు. జిల్లావిద్యాధికారి విద్యాతేత్రమునకు పనికివచ్చు గ్రంథనిధులనుగూర్చి యభిప్రాయము నివ్వగలరని గాని సర్వమానవులకు, సర్వజాతులకు, సర్వవయస్కుల యభిప్రాయముల గలవారికి తగిన గ్రంథసంపాదన చేయబడవలసిన గ్రంథాలయమునకు పుస్తకసంపాదనవిషయమై యభిప్రాయ మిచ్చుట కష్టము ఈవిషయమును ముందుట స్వాతంత్ర్యవృద్ధును గోరుట పురపాలకవర్గము సహించదు. ఈవిషయము నాలో చించియే మా పురపాలక సంఘమువారు, పురపాలకసంఘ స్వాతంత్ర్యమున కది భిన్నముగా నున్నదిగాన దానిని ఆ జి. ఓ. నుండి తీసేయువలయునని తీర్మానించిరి.

సంస్థలహక్కుల నిరసించు ఇట్టి జి. ఓ. ల గతి నీతిగన జేయుటయే పాడిగాని నాటికి చోటిచ్చిన వేరువురుగువలె దేశముయొక్క రాజకీయ శరీరమును తినగలవు.

(Registered) **శిలాజిత్ర ర సాయనము** (రిజిస్టర్డు)

ఈ దేశమున దీనిపేరు, గుణములు తెలియని వారుండబోరు, చప్పన శరీరపుష్టి, బలమిచ్చు గొప్ప బలవర్ధక దివ్యవస్తువులలోనిది మిక్కిలి శ్రేష్టమైనదని విమర్శకులవలన స్పష్టముగ కనిపెట్టబడినది. కఠినమైన అక్షరగోళము, బలమైన వాతావరణములు, తీవ్రమైన వీర్యములు, విడువని వర్ష, శ్వాస (ఉబ్బస) కఫరోగములు, తుయ, శుక్ర వృష్ణము, సహారోగములు, స్నాయు దుర్బలము, రక్తవికారము, చర్మరోగములు, యింకనేకవ్యాధులు ఖండితముగ నిర్మూలముచేయును. మంచి పురుషత్వము, శుక్రవృద్ధి, శరీరకాంతి, అగ్నిదీప్తి, రోగనాశము అత్యద్భుతముగ కలుగును. ఇది స్త్రీలకును మంచి గుణకారి.

“మర్త్యులపాలిటి అమృతరసాయనము” అంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము కవులలో నొకరగు మ-రా-రా-శ్రీ, బాలాంత్రీపు వెంకటరావుగారు వ్రాసినది. “మీ శిలాజిత్రరసాయనము అమృతరసాయనమువలె నాకు పనిచేసినదని చెప్పుటలో అతిశయోక్తి యేమియు లేదు. మేళుకాకను, శరీరదౌర్బల్యమును దోలగించినది. దాదాపు 2 నెలలు నేవించితిని. అది నిజముగ మర్త్యులపాలిటి అమృతరసాయనమే యని చెప్పనగును”

“యెరుగ్గులలే లేక కులాసాగానున్నది” ఇదివరలో తమవద్దనుండి శిలాజిత్రరసాయనమును రప్పించిన నాన్నెహతులన్ను, నెంచి మాచినాము. అప్పటినుంచిశరీరములో యెరుగ్గులకు తులందా ఖులాసాగానున్నది. గమక తక్షణమే 4 డబ్బాలకు పంపవలెను. గుడిమెట్ల మాగారెడ్డి, నెం 3 రైస్ మిల్లు హైడ్ కంట్రాక్టరు, రంగూన్.

“అద్భుతమైనగుణమిచ్చినది” వెంటనే మరి 2 డబ్బాలకు పంపుడు. “నేను శిలాజిత్రరసాయనమును పుచ్చుకొన్నాను. అద్భుతమైన గుణమిచ్చినది. మరి డయచేసి ఈ ఉత్తరం అందిన వెంటనే మరి 2 డబ్బాలకు పంపుడు.

— యం. ఎ. కానెం, అమృతసర్

బ్రాంచి: ఆయుర్వేద రత్నభిషగ్ శిరోమణి బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్లు, ప్రాప్రేటర్లు. ఆయుర్వేద బోధధాలయము, హైడ్ ఆఫీసు, బరంపురం.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

బందరులో సమావేశమగుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, జూలై 11:— ఈరోజు 3½ గంటలకు తూ॥ కృ॥ జిల్లా కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ సమావేశము మ. రా. రా. శ్రీ. మాలెంపాటి వెంకట కృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగినది.

వారము రోజులలో తూ॥ కృ॥ జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని పదవ్యుత్తరమును గురించినది బందరుకు మార్చి ఆవిధముగ ప్రతికలలో ప్రకటించబడినది తీర్మానించడమైనది.

ఉయ్యూరులో జాయింటు సమావేశములో గావించబడిన తీర్మానములు చదువబడినవి.

ప్రక్రియ తీర్మానములు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసాధారణ సమావేశమునకు పదిలివేయబడినవి.

జిల్లా కాంగ్రెసు సాధారణసంఘము

మ. రా. రా. శ్రీ. మాలెంపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షత వహించిరి. దిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారిని కార్యదర్శిగా నియమించి, యెన్నికల కార్యక్రమమును జిల్లాసంఘాధ్యక్షులుగాని వారిచే నియమింపబడినవారగునని నిర్ణయించినది.

ఉయ్యూరు తీర్మానములు చదువబడి రికార్డు చేయబడినవి.

ఈ సమావేశములకు శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాశ్వరరావు పంతులు, అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావు, గంపల గూడెం కుమారరాజు, కొల్లిపర సూరయ్యగార్లు హాజరైరి.

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

దేవాలయపు కేసు

జూలై, 12:— బుట్టయ్యపేట సీతారామస్వామివారి ఆలయపుడనమును దుర్బినియోగము చేసినను కారణమున మద్దుల రామానుజరావు బి. ఎ., బి. ఎల్., కరెడ్ల శ్రీరాములు నాయుడుగార్లు అరెస్టుచేసి బెయ్యమిద పదిలిరి. కేసు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట 15-వ తేదీని విచారణకు వచ్చును.

జిల్లాబోర్డు

ఇంతవరకు మామ్యునిసిపల్ సెక్రటరీగ పనిచేయుచున్న శ్రీయుత అడ్డా కృష్ణారావు నాయుడుగారు జిల్లాబోర్డు మేనేజరుగ నియమింపబడిరి. వారిగౌరవార్థము నిన్న సాయంకాలము మ్యునిసిపల్ క్లబ్ సభ్యులు టీపాస్టీ నొసంగిరి.

ప్రచురణశాఖ

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా జాయింటు ప్రచురణశాఖ సభ్యులగు తల్లాప్రగడ రామారావు పెనుమర్తి లక్ష్మీపతి శాస్త్రి గార్లు తమ సభ్యత్వములకు రాశీనామా నిచ్చిరి.

మానసాల్లాసినిమాతలు

30 మాత్రలు 0-10-0

నలకులభము! (హస్తాక్షరము) ప్రత్యేకము! గుణమధికము! కరీరములో ఉద్దేశ్యముచే కలిగెడి ప్రత్యేకకాల కీమాత్రలు దివ్యాత్మతము. అక్షరము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, నేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవారనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయముచేర్చి తేనిగింపబడినది. వీక్షోకమున కేవలమో తెలియుటకు వ్లోకసంఖ్య గూడ చేర్చబడినది. విశేషార్థము లుండుతావున క్రింద స్థము ప్రాయఃబడినది. భారతమంత్రగ్రంథము. గొప్ప దీపిక గలదు.

మూడు వాలుములు రు 12-0-0

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము 5-0-0

శ్రీఆంధ్రలలితో పాఖ్యానము 1-8-0

హాలాస్యమాహాత్మ్య మునబడు } 0-12-0

మధురాపుర మాహాత్మ్యము }

విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకము 0-12-0

పాండావాజాత వాసము 0-12-0

25 జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప

నిజంట్లు కావలెను

తిలనోప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక తూణములో పోగొట్టగల ఖ్యాతిజేరిన “జామా తైలమునకు” సమమగు మందు వేరేది యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది బాడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

యింగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్పార్థి,

నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు,

నెం. 63 నైసప్యనాయునివీధి, మదరాసు

కాశీ పట్టు పీతాంబరములు

కొత్తనరకులు సరసమైనధరలు

జరిక్ల వస్త్రములను సాదాచీరలు 16 మూరల పొడవు 2½ మూరల వెడల్పు రు 22 మొదలు 23, 24, 25, 28, 30, 35 వరకు. ప్రైమాదిరి చీరలు 18 మూ × 2½ = ఒకటికి రు 24 మొ॥ 25, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 వరకు.

ప్రైమాదిరి జరీ అంచు ఖండువాలు 5 × 2½ మూ. ఒకటికి రు 7 మొ. 8, 9, 10, 12 వరకు.

ప్రైమాదిరి ఖండువాలు 6 × 2½ మూ. ఒకటికి రు. 9 మొ. 10, 12, 13, 14, 15 వరకు.

ప్రైమాదరు జరీ అంచు రవిక ఒకటికి రు 1/8 మొదలు 1/12, 2, 2/4, 2/8 వరకు.

ప్రైమాదరు జరీ లచ్చాఅంచు సాదాచీర 16 × 2½ మూ. ఒకటికి రు 28 మొ. 30, 34, 36, 38, 40 వరకు.

ప్రై మాదరు 18 × 2½ మూ. చీర ఒకటికి రు 32 మొ॥ 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 45 వరకు.

ఇంకా అగ్నిరకముల పట్టుచినుము, నే పా శ పు రుద్రాక్షములు, కస్తూరియు మావడ్ల దొరుకును.

మ్యానేజరు, భవానీకంపెని పబ్లిషర్లకము, కాశీ.

శరీరమర్తశాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీవు కావలసినదియు నీవు చూడవలసినదియు చాలరోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే.

అంగ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తిశాస్త్రము బ శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరినైన హరహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు.

దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములను వారియొక్క అవయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును.

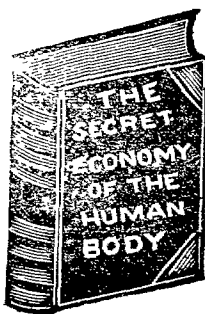
మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాబుధులు మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును

చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

రూ 1-0-0 వి. పి. చార్జి 7 అణాలు.

ఎం. ఎస్. సరస్వతి అండు కంపెని,

నెం. 11, ఆరుగుగంపిధి, మదరాసు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూలై నెల 16-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 58 0 0 మొదలు 78 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
కుము తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 8 0 18 0 0		
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0		
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0		
నువ్వులు ,, ,, 20 0 0 24 0 0		

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0 12 8 0		
కెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 18 8 0		
పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0		
ఉలవలు ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0		

3. నూనెపస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0 152 0 0		
నెయ్యము 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0		
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా1కి ,, 58 0 0 62 0 0		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 0 0 58 0 0		
వేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 185 మి.కా.నూనె 182 0 0		
అముదము బా 1-కి ,, 98 0 0 100 0 0		

4. చిల్లరపస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 70 0 0 75 0 0		
కూరపసుపు ,, ,, 28 0 0 35 0 0		
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి 188 0 0 140 0 0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40, 45		
కాళహస్తపాయకట్టు ,, ,, 50, 55		
తెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0		
చింతపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 54 0 0		

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 80 0 0 82 0 0		
చదరం ,, 29 0 0 31 0 0		
రవుండు ,, 28 0 0 29 0 0		

6. లోహములు.

నెండి 100 తులంకు ,, 69 8 0 70 0 0		
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0		
సవరము 1-కి ,, 13 8 6		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 252 0 0 260 0 0		
రాగి డిటా ,, 260 0 0 261 0 0		

7. దూది.

బోండావెట్టు బారువ 1-కి రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0		

8. నూలు.

వుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 12 0		
నూళయేనుగ నెం 20 ,, 7 4 0		
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె ,, 7 12 0		
నెం 22 ,, ,, 7 14 0		
నెం 12½ తెన్ని సర్కసు ,, 6 8 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 12 0		
నెం 12½ అలెన్సు ,, 5 8 0		
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 2 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0		
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 10 0		
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0		
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు ,, 6 4 0		
నెం 12½ ,, ,, 5 18 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 8 0		
నెం 12½ చూళ ,, 5 12 0		
నెం 10½ ,, ,, 5 6 0		

అమృత తాంబూలము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, పొంపాయి

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క సంస్కృతసామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు అర్థములు కలవు ఇది ఉన్నచో పై ద్యుతకబ్బ సింఘ, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కఱలేదు. క్యాలికోరైండు వెల 3-4-0 లు.
అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్త ఖనిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయు యా నాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. కు 1 కి రు. 500 కిమ్మతుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0
రె డ్లి ఫో ద రు లు, రాయవరము, గోదావరి.

Powell's Extract of Golden

(3421) పవలుగారి అమోఘమైన గెనో
నెగరోగమునకు
అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

అంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నప్తము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.
గుణము:- 6 మోక్షాధిదూలగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణ ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కు లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రు. 1-4-0
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రు. 1-8-0
మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.
ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

ఆంధ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొనవచ్చును
ఆంగ్ల ఆసాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని

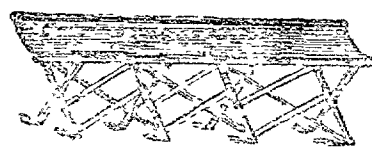
ఈ దివ్యమైన గ్రంథము ఇప్పటికి 10,000 మందిచే చదువబడి చుప్రసిద్ధిచెందినది. రెండవసారి ముద్రించబడుచున్నది. వారసుదినములలో తయారగును. ఆంధ్ర ఆంగ్లభాషలయందు ఎక్కువ ప్రావీణ్యము గల పండితునిచే పరిశీలించి వ్రాయబడినది. వారము దినములలో కాపీలు సిద్ధమగును. 60 దినములలోగా ఎవ రైనను ఆంగ్లభాషను గురునహాయకు లేకయే నేర్చుకొనవచ్చును. ఇది ఆంగ్లభాష మాట్లాడుటకును చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా కేర్పడును.

600 పుటలుగల పెద్దగ్రంథము. ధర ప్రతి 1-కి రు 2-0-0. ఆభాగము కలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు. తపాలుఖర్చు రు. 0-8-0 లగును.
రాజగోపాలమొదలియార్, 302 టంకశాలవీధి, మద్రాసు.

మెనర్సు బి. కోటయ్య అండు
ఎం. చలమయ్య,

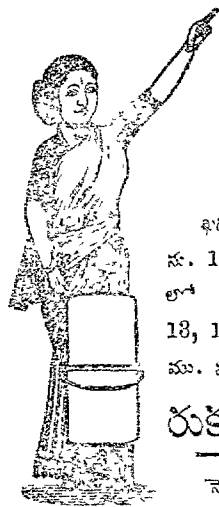
క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్స్, నర్సారావుపేట.

క్యాంపుమంచము సంచిలో సహా 1 కి ధర రు 14; 30
ఈజిప్షియన్ 1 కి ధర రు 7-8-0; 12-0-0
మేజాబల్ల డ్రాయరు గలది, డ్రాయరు లేనిది 1 కి ధర రు. 10-0-0; 8-0-0

అఫీసుకర్చీలు, ఇతరసామానులు మావద్ద నున్నవి. పూర్తి వివరములకు, క్యాటలాగునకు పైకనివలసిననుకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను మూడవంతు సొమ్ము అద్వాన్సుగాపంపవలెను.

అలంకారముకాదు మిక్కిలి అవసరము

ప్రతిగృహమునందు మిక్కిలి అవశ్యముగా నుండవలసినట్టి అద్భుతమైన

రుకణి కుక్క-రు

ఇట్లుగల కుక్కలను మొదలించు ను. 1, 2, 4, 6, 8 మందికి తగిన 6 ప్రజలలో తయారుచేయబడినదాని ధరలు రు. 18, 18, 22, 27, 33. రైచ్చాడ్ ప్రత్యేకము. వివర పుస్తకము ఇనాం.

రుకణి కుక్క-రు కంపెనీ

నెం. 19 పడమర మాదానడిపిడి

1128 రాయపురము మద్రాసు.

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ
ఏ లూ రు
బోధు, పురపాలక సంఘములకు, వైద్యులకు, ఇతరులకు 35 సం॥లనుంచి వైద్యకాస్త్రమునందు అనుభవము గలవారిచే తయారుజేయబడుచున్న శాస్త్రోక్తమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు సరసమైన ధరలకు సప్లయిజేయబడును. మందుల గుణము గ్యారంటీ యివ్వబడును. (28కి) (క్యాటలాగు ఉచితము)

పరలోకరహస్యములు

యధార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదిపరకెవ్వరును ఎడగనని అపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇందనేక పరలోక వింతలెన్నివోదములు చిత్రవిచిత్రములు రహస్యములు రుజువులతో వివరింపబడినది. మరణాంతరహస్యము లనేకములిదివర కెవరికిని తెలియినవి యింకాప్రచురింపబడినవి. ప్రతివారము మామాటను నమ్మించి దివి తీరవలెను. పోస్టేజీ కాక ప్రతివెల రు. 1-0-0

అధ్యాత్మికవిద్యాలయం

గర్బం-చిత్తురుపల్లి పోస్టు-విశాఖపట్నం జిల్లా.